

SIYASİ BİLİNÇ VE TÜRKİYE CUMHURİYETİ SIYASİ TARİHİNİN ÇÖZÜMÜ

İNSAN, YURTTAŞ, TOPLUM, HALK, ULUS, DEVLET

İnsanlar yaşam mücadelesinde toplayıcı avcı insandan, üretici insana, özgür eşit bireye, erdemli-bilinçli yurttaşa, sorgulayıcı-katılımcı seçmene, özverili demokratik kitle örgütü üyesine; insan toplulukları da halklara, halklar uluslara evrilmiş. Uluslar, barış içinde, sağlıklı, eğitilmiş, güvenli, gönençli, adaletli, onurlu, özgür ve mutlu yaşamak için devletler kurmuş. Siyasi, iktisadi, adli, hukuki, askeri, sosyal, bilimsel gelişmişlik durumuna, yaşadıkları kültür ve uygarlık seviyesine göre kurumlarını oluşturmuş. Devlet, sağlık, eğitim, güvenlik, sosyal güvenlik, adalet, çevre temizliği, alt yapı gibi temel hizmetleri parasız yapmak için vergi toplamakta. Yurttaşını askere almakta. Yasalar çıkarmakta.

Yurttaşlar, sağlıklı yaşamak için çalışmak, üretmek, elde edilen geliri adil paylaşmak; tüm bunlar için mücadele etmek zorunda. Bu bağlamda yurttaşlar okumalı, aydınlanmalı, sorgulamalı, bilinçlenmeli, örgütlenmeli, siyasetle ilgilenmeli, akıllı, bilinçli, cesaretli, çalışkan, dürüst, erdemli, liyakatli, vicdanlı, yetenekli insanların yönettiği, akılcı ve bilimsel düşünceyi ilke edinen partileri iktidara getirmeli.

İnsan siyasi bir varlıktır. Siz siyasetle ilgilenmezseniz bile siyaset sizinle ilgilenir. Platon, 2400 yıl önce *Devlet* adlı kitabında, “Siyaset ile ilgilenmeyen aydınları bekleyen kaçınılmaz sonuç cahiller tarafından yönetilmeye razı olmaktır” demiş. Devlet kavramını ilk kez ortaya atmış. Siyasetle ilgilenmemenin bedeli çok ağırdır. Çünkü devletler, cehaleti ve yoksulluğu örgütleyenler tarafından yönetiliyor. Demagoji ve politika cambazlığı yapılıyor.

Bilinçli, erdemli, emekçi, üretici, vicdanlı ve yürekli Türk yurttaşları siyasetle ilgilenmeli. Bireysel kurtuluşu değil, toplumsal kurtuluşu ilke edinmeli. Bu bağlamda Prof. Dr. İlknur Güntürkün Kalıpcı’dan bir alıntı yapıyorum: “1996’da İngiltere’deki seçimde, meclisteki kadın milletvekili sayısı seçimden önce 13 iken seçimde 123 olur. Bu başarı İngiliz milletvekili Leslia Abdela adlı bir hanımefendininidir. Abdela’yı, bu başarıyı özleyen diğer ülkeler gibi Türkiye’de çağırır. Abdela İstanbul’a gelir, anlatımı için para da alır ve: ‘İngiliz kadınının başarısının sırrının Atatürk’ü anlamak olduğunu’ söyler. Yani Türkiye’de tereciye tere satar. Abdela’nın uyguladığı projenin adı: ‘Mutfak projesidir.’ Abdela: ‘Bizler 1919’dan beri Türk kadını ve Atatürk’ün peşindeyiz. İki Türk kadın milletvekili de benim peşimde’ diyerek ironi de yapar. ‘Atatürk’ten sonrakiler, Atatürk’ün yöntemini uygulasalardı, Türkiye’de Türk erkekleri şu anda ‘meclise nasıl girebiliriz?’ diye arayış içinde olacaktı’ der.

CUMHURİYET, DEMOKRASİ, HALKÇILIK, MİLLİ EGEMENLİK, LAİKLİK

Cumhur ve Demos, Arapça, Latince ve Yunanca’da Halk; Demokrasi ve Cumhuriyet, Halkçı yönetim/Halkçılık demektir. Ulus egemenliğine dayalı yönetim biçimidir. Laiklik olmadan demokrasi olamaz. Demokrasi, bağımsız bir devlette yaşayan eğitilmiş, bilinçli, üretici, erdemli, gönençli, vicdanlı, yürekli ve özgür iradeli yurttaşlar rejimidir. Halkın özgür iradesiyle eşit ve gizli oy, açık sayım ve tercihli oyla seçtiği temsilciler aracılığıyla, egemenliği elinde bulundurarak, belirli ve geçici bir süre için, toplumsal/ulusal/kamusal çıkarlar doğrultusunda, çok partili sistemde ve yargı denetiminde seçtiği iki meclisle yönetilen laik siyasal düzene demokrasi denir. Demokrasi için parti içi demokrasi ve geniş katılımlı önseçim var olmalı, seçim barajı olmamalı. Demokrasi çoğulcu bir sistemdir, çoğunlukçu değil. Demokrasi, azınlığın hak ve hukukuna saygı gösteren bir yönetim şeklidir. Çoğunluk zaten iktidardadır. Ayrıca yüzde onluk/yedilik seçim barajı olan bir düzende azınlık hep iktidar oluyor, Türkiye’de olduğu gibi. Çağdaş, uygar ve gelişmiş olan yönetim şekli; hukuku, adaleti, bağımsız yargıyı, sosyal refah devletini esas alan ve adil gelir dağılımını ve sağlıklı yaşamayı sağlayan laik ve demokratik cumhuriyet yönetimidir. Demokrasi ve Cumhuriyet adı ile anılan yönetim modelinde devlet, ulus egemenliğine, kuvvetler ayrılığı ilkesine, demokratik çoğulculuğa dayalı yasama ve yürütme organınca yönetilir. Devleti, millet adına bağımsız yargı, basın-yayın, üniversite, demokratik kitle örgütleri ve bilinçli insanlar denetler.

ATATÜRK'ÜN SİYASAL SÖYLEM VE EYLEMLERİ

Atatürk: “Türk ulusunu çağdaş bir cumhuriyette, gerçek bir demokraside insanca yaşayan bir ulus yapacağız. Ulusumuzu en geniş refah vasıta ve kaynaklarına sahip kılacağız. Yurdumuzu dünyanın en gelişmiş, kalkınmış, çağdaş, uygar ülkeleri seviyesine çıkaracağız. Türkiye Cumhuriyeti’ni varlıklı, güçlü, bağımsız bir devlet yapacağız. Milli kültürümüzü çağdaş uygarlık seviyesinin üstüne çıkaracağız. Yaptığımız ve yapmakta olduğumuz devrimler için aydınlatma ve bilinçlendirme yoluna gideceğiz. Hedefimiz cahil kitleyi de aydınlatarak ve bilinçlendirerek yolumuzda yürümek, onları da refaha ve mutluluğa çıkarmaktır. Cumhuriyetimizi, çağdaş uygarlık seviyesine ulaşma isteğimizi köstekleyecek bir halk oylamasına gitmek yalnız cehalet değil hıyanet olur. Yüzde sekseni cahil bırakılmış bir ülkede devrimler halk oylaması ile olmaz. Demokrasi prensibinin en uygar ve mantıklı uygulamasını sağlayan hükümet şekli cumhuriyettir. Demokrasi fikri daima yükselen bir denizi andırmaktadır. Demokrasi eşitliği sever. 20. yüzyıl birçok zorba hükümetin bu denizde boğulduğunu görmüştür. Bir milletin, işlevsel olarak demokrasi prensibini ilan etmesi o millet çoğunluğunun sosyal kuvvetinin bir sonucudur. Millet, yeterli derecede kuvvetli olunca, kuvvet ve kudreti eline alır. Bu olay bazen devrim, bazen de barışçı bir anlaşma ile yapılır. Demokrasi, milletin egemenliğine sahip olması ve sahip kalmasını gerektirir. Türkiye’yi yönetenler demokrasi esassından ayrılmamadan ‘Devletçilik’ ilkesine uygun yürümelidir. Devletin dayandığı esas, bağımsızlığı tam ve kayıtsız şartsız milli egemenlikten ibarettir. Türk ulusu, halk yönetimi olan cumhuriyet ile yönetilen bir devlettir. Uluslar egemenliklerini geçici bile olsa bırakacağı meclislere gereğinden fazla güvenmemeli; çünkü meclisler de despotluk yapabilir. Bu despotluk bireysel despotluktan daha tehlikeli olabilir. Meclislerin öyle kararları olabilir ki bu kararlar milletin yaşamına giderilmesi olanaksız zararlar verebilir. Türk kültürünü çağdaş uygarlık seviyesinin üstüne çıkma hedefine en kısa zamanda ulaşmak için düşünce ve eylemi birlikte yürütmek zorundayız. Bu girişimde başarı ancak planlamayla, akılcı ve bilimsel yöntemlerle çalışmakla mümkün olabilir. Türklerin 1453 zaferini düşününüz. Bütün cihana karşı İstanbul’un sonsuza değin Türk dünyasına katmış olan güç aynı yıllarda bulunan matbaanın Türkiye’ye kabulü için köhne hukuk sahiplerinin uğursuz gücünü 300 yıl kıramamıştır. Bu söylevimle (Türk Gençliğine Söylevi) ulus yaşamı son bulmuş kabul edilen bir ulusun bağımsızlığını nasıl kazandığını, bilim ve tekniğin en son ilkelerine dayanan uygar bir ulus devletin nasıl kurulduğunu anlatmaya çalıştım. Türkiye Cumhuriyeti’ni Türk Gençliğine emanet ediyorum.” demiştir.

ATATÜRK:

- Uluslararası anlayış, işbirliği ve barış yolunda ömrünü vermiş muhteşem bir kişi;*
- Olağanüstü yenilikler gerçekleştirmiş bir devrimci;*
- Emperyalizme (sömürgeciliğe, yayılmacılığa ve zulme) karşı savaşan ilk lider;*
- İnsan haklarına saygılı, insanlar arasında ırk, din, dil, renk ve cinsiyet ayrımı gözetmeyen eşsiz bir devlet adamı;*
- Dünya barışının öncüsü ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin kurucusudur.*

UNESCO üyesi 152 ülke 27 Kasım 1978’de oy birliğiyle Atatürk’ün dünyada tanıtılması için yukarıda özetlenen kararı almış; 1981’i “ATATÜRK YILI” ilan etmiş. Bu karar ilk ve tektir. 12 Eylül 1980’de Atatürk maskesi takarak darbe yapan Evren cuntası UNESCO’nun kararını Türk ulusundan gizlemiş. Bu karar, bugün bile gizleniyor. Atatürk, dokuz dil (Fransızca, Almanca, İngilizce, Rusça, Arapça, Farsça, Yunanca, Rumca, Bulgarca) bilen, yazdığı 9 kitap (Nutuk, Medeni Bilgiler, Geometri ve diğerleri) ile birikimini tarihe geçiren bilge bir liderdir.

TÜRK ULUSU

Atatürk, Afet İnan ile birlikte yazdığı “*Vatandaş için Medeni Bilgiler*” kitabında: “**DİL, KÜLTÜR ve ÜLKÜ BİRLİĞİ ile birbirine bağlı siyasal ve sosyal topluluğa millet**”; “**TÜRKİYE CUMHURİYETİ’Nİ KURAN TÜRKİYE HALKINA TÜRK ULUSU DENİR**” diye yazmıştır. Bu cümleden, devletimizin adının “Türkiye Cumhuriyeti”, yurdumuzun adının “Türkiye”, ulusumuzun adının “Türk ulusu” olduğu anlaşılmaktadır. Cümlede geçen ‘kuran’ kelimesi ‘*Milli Mücadeleyi*’ ve ‘*Devrimleri*’ anlatmaktadır. Türk ulusunun birliğini sağlayan unsur da, Türkçe ve Türk kültürüdür. Atatürk, Türk ulusunun hedefinin Türk kültürünü çağdaş-gelişmiş uygarlık düzeyinin üstüne çıkarmak olarak açıklamıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ DEVLETİ, CHP, TBMM, TSK, LİDER, MİLLİ MÜCADELE
Gazi Mustafa Kemal Atatürk, Milli Mücadele'ye başlarken önce Ordu, sonra meclis diyenlere, önce meclis sonra Ordu demiş. Atatürk'ün liderliğinde Türk ulusunun yaptığı *Milli Mücadele (İstiklal Harbi/Kurtuluş Savaşı/Bağımsızlık, Özgürlük, Eşitlik Savaşı)*'nin siyasi örgütü Anadolu ve Rumeli Müdafaayı Hukuk Cemiyeti-Halk Fırkası-CHP; yasama-yürütme organı BMM-TBMM; silahlı gücü Kuvayı Milliye-BMM Ordusu-TSK ve Lideri Atatürk'tür.

Atatürk'ün liderliğindeki Türk ulusu CHP, TBMM ve TSK ile Milli Mücadeleyi kazanmış, Türkiye Cumhuriyeti Devletini kurmuştur. Atatürk, *"Milli kültürümüzü çağdaş gelişmiş uygarlık seviyesinin üzerine çıkaracağız"* diyerek hedefimizi belirlemiş. Sanayi, Ekonomi, Eğitim, Bilim, Kültür, Sanat, Dil, Tarih, Hukuk, Adalet vb alanlarda çağdaşlaşma ve aydınlanma devrimlerini gerçekleştirmiştir. Türk ulusunun mücadelesi ezilen ve sömürülen uluslara esin kaynağı olmuş; bağımsızlıklarını kazanmışlardır.

İKİ LOZAN, BAĞIMSIZLIK LAİK TÜRKİYE CUMHURİYETİ DEVLETİ

Türkiye, İngiltere ve müttefikleri ile 24 Temmuz 1923'de **LOZAN BARIŞ ANTLAŞMASINI** imzalamış. 1916-1922 Döneminin İngiltere Başbakanı L. George, Lozan Antlaşmasını, *"İngiltere için 'alçakça, korkakça ve rezilce bir teslimiyet' olarak"* nitelendirmiş.

Türkiye ve ABD arasında 6 Ağustos 1923'de Lozan'da iki bakan (İ. İnönü ve A. Grew) Ticaret ve Dostluk Anlaşması imzalamış. Bu antlaşma ikinci Lozan olarak adlandırılıyor. ABD Parlamentosunda 1927 yılına kadar her yıl görüşülmüş ama kabul edilmemiş. ABD, Bağımsız bir Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni ve Lozan Anlaşmasını tanımamış. Ancak 1927'de büyükelçi göndermek zorunda kalmış. Emperyalizmin ağababaları (ABD ve İngiltere) suikast denemeleri ve isyanlarla indiremediği Atatürk'ün kalıcı olduğunu anlamış; bükemediği bileği öpmüş ancak içerden işbirlikçiler bulmuş.

ABD ve İngiltere 'Sevr'i sever. ABD Parlamentosu'nun Lozan görüşmelerinde etkili bir parlamento üyesi bakın ne demiş: *"Timurlenk kadar hunhar, Müthiş İvan kadar korkusuz ve sefih, kafatasları üzerine oturan Cengiz Han kadar kepaze, ancak çok zeki bir lider olan Mustafa Kemal'in kurmuş olduğu Cumhuriyet; Avrupa ve bizler için başarısızlığımız ve yüz karamızdır. Lozan barışı karşısında Avrupa mağluptur. Avrupa, Türkler karşısında küçülmüştür."* Böyle bir konuşmadan sonra antlaşma tabi ki kabul edilmez.

TÜRK ULUSUNUN HEDEFİ

Türk ulusunun hedefi, çağdaş-gelişmiş uygarlık seviyesinde, bağımsız, laik, demokratik, sosyal hukuk devletinde, sürdürülebilir, temiz bir doğa ve çevrede, barış içinde, eğitilmiş, güvenli, gönençli, adaletli, anlamlı, coşkulu, erdemli, mutlu, onurlu, özgür, varlıklı ve sağlıklı yaşamaktır. Yurttaşlar sağlıklı yaşama hedefi için Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin tarihini, kurumları, varlıkları, ilkeleri, değerleri ve erdemlerini bilmesi ve Atatürk'ü anlaması gerekiyordu. Bunun için de yurttaşların okuması, bilinçlenmesi, sorgulaması, örgütlenmesi ve üretmesi gerekiyordu. Devletin yurttaşlarını sağlıklı yaşatmak için tam istihdamı sağlaması, elde edilen geliri adil paylaşması gerekiyordu. Ama yapılması gerekenler yapılmadı. Tam istihdam ve adil gelir dağılımı sağlanamamıştır, Türk ulusu, adil, gönençli, güvenli, sağlıklı, mutlu yaşayamıyor.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ DEVLETİ'NİN GENEL DURUMU:

- Türkiye Cumhuriyeti Devletinin varlığı, anayasasında yazılan bağımsız, laik, demokratik, sosyal, hukuk devleti yapısı;
- Türk ulusunun birliği, egemenliği, özgürlüğü, yurttaşlık hakkı, hukuku, gönenci ve sağlıklı yaşamı;
- Türk dili Türkçenin varlığı, birliği ve gelişimi;
- Türk vatani Türkiye'nin bütünlüğü, yer altı ve yer üstü kaynaklarının mülkiyeti ve kullanımı;
- Atatürk'ün vasiyeti, ilkeleri, devrimleri, varlıkları ve değerleri emperyalizm ve yerli işbirlikçilerinin, oligarşinin saldırısı altındadır.

TÜRKİYE'DE ÇOK PARTİLİ DÜZEN, DARBELER VE GÜNCEL SİYASİ DURUMUN ÖZETİ
Türkiye Cumhuriyeti, Atatürk'ün "Sanayi, Tarım, Üretim, Eğitim ve Kültür Devrimini" tamamlayamamış. Anayasasında yazılı olan "Laik, demokratik, sosyal hukuk devletini" hayata geçirememiş. Ama 1946'da çok partili düzene geçmiş. Bu düzeni demokrasi zannetmiştir.

Kurtuluşun ve kuruluşun partisi CHP, 1950'den beri bir kez bile tek başına iktidar olamamış. 1950 sonrasında koalisyon hükümetlerinde yer aldığı 6 yıl hariç muhalefettedir. CHP, 12 Eylül 1980 Darbesi ile kapatılmış. Bütün bunlara rağmen varlığını sürdürmüştür. CHP, 1957, 1977, 2002, 2015, 2018 veya 2023 seçimlerinden birinde tek başına iktidar olabilirdi. Kimse kızmasın ve iğneyi kendisine batırsın. Sosyo-ekonomik seviyesi yüksek ama siyasi bilinci zayıf olan üçe beşe ayrışan; bu ayrışma kemikleştiği ve kurumsallaştığı için en kritik an da (5 Haziran 2015'de, 28 Mayıs 2023'de) bile birlik olamayan; 16 Nisan 2017'de muktedir tarafından "teröristler" diye suçlanan, içinde CHP'li seçmenlerin de bulunduğu yüzde kırk sekizlik kitle de yaşanan bu yoz düzenden sorumludur.

Türkiye'de 1950'den beri "Karşı-devrimci DP-AP-ANAP-AKP Zihniyeti" iktidar. Bu zihniyetin uzun süre iktidar olmasını darbeciler ve oligarşi sağlamıştır. NATO kafalar (beşi bir yerde) 12 Eylül 1980'deki faşist darbeye 1961 Anayasası ile kurulan demokratik düzeni yok etmiştir. 1982 Anayasası ile getirilen düzende TBMM, ulusun vekilleri değil dört beş genel başkanın atadığı vekillerin meclisi haline gelmiştir.

TBMM, 2007, 2010 ve 2017 Halk oylamaları ile getirilen ucube rejimle iktidardaki muktedirin isteklerini yerine getiren bir meclis; laik cumhuriyetçi devlet de "*dinci şahsım devletine*" dönüştürülmüştür. 14 Ağustos 2001'de Recep Tayyip Erdoğan(RTE/Erdoğan) ve arkadaşları tarafından kurulan Adalet ve Kalkınma Partisi kuruluşundan 15 ay sonra/3 Kasım 2002'de üçte bir oyla üçte iki çoğunluk sağlayarak iktidar olmuş, üst üste 6 kez birinci parti olmuş ve 23 yıldır da iktidardır. Erdoğan, Anayasaya aykırı bir şekilde 2023'de 3. kez Cumhurbaşkanı olmuş. 2028'de 4. kez, hatta ömür boyu cumhurbaşkanı olmak istemekte; bunun için DEM Partiyi de yanına alarak Anayasanın 42, 66 ve 101. maddelerini değiştirmek veya yeni Anayasa yapmak istiyor.

Bu çözümlemeye göre sormak gerekir: 1946'dan beri yaşanan süreçte muhalefetin hiç mi suçu yok? CHP, Cumhuriyetin 100. Yılında yapılan 2023 Seçiminde demokratik değişimi sağlayabilir, iktidar olabilir, adayı da Cumhurbaşkanı seçilebilirdi. 2024 Yerel Seçimlerinde CHP'nin birinci parti olması önümüzdeki dönem için bir umut olmuştur.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN AYRINTILI DURUMU

Anayasada, "*Türkiye Cumhuriyeti, başlangıçta belirtilen temel ilkelere ve Atatürk milliyetçiliğine bağlı, insan haklarına saygılı, laik, demokratik, sosyal bir hukuk devletidir*" diye yazıyor. Atatürk ilke ve Devrimleri ile Devrim Yasaları yürürlükte. Türk yurdunun kurtuluşunda, Laik Cumhuriyetin kuruluşunda, 1921, 1924 ve 1961 anayasalarında var olan, mevcut Anayasanın başlangıç bölümünde, ilk dört maddesinde, Devrim Yasalarını içeren 174. Maddesinde ve daha birçok maddesinde yazılı olan hükümler ve 6 Ok Türk ulusunun ilkeleridir. Atatürk'ün önderliğinde Türk ulusunca emperyalizme kaşı verilen Bağımsızlık Savaşı ve Kültür-Sanayi Devrimleri ile kazanılan birikimler ve kurumlar, Türk ulusunun değerleridir. Bir toplumsal sözleşme olan Anayasa ve yasalar kağıt üzerinde kalmıştır. O kağıt da yok edilmek isteniyor.

EĞİTİM, BİLİM VE KÜLTÜR DURUMU

Türk ulusunun ortalama eğitim seviyesi 9 yıl. Bilinçsizlik oranı 1957, 1977 ve 2015'de yüzde 58, 2017'de yüzde 51, 2018'de ve 2023'de yüzde 52. Atatürk 1934'de, "*Yüzde 80'i cahil bir ülkede devrimler halk oylaması ile olmaz*" demişti. Atatürk döneminde yaşamda en gerçek yol gösterici (rehber) akıl ve bilimdi. Atatürk sonrasında bilim değil nakil ve boyun eğme (biat ve itaat) kültürü egemen olmuştur.

İKTİSADİ VE MALİ DURUM

Türkiye Cumhuriyeti Devleti, Osmanlı Hanedanlığı borçlarının yüzde yetmişini ödemek zorunda kalmış. 1854 yılından beri biriken borçların ödemesi 1954 yılında bitmiş. Türkiye'nin, Osmanlı'dan devir aldığı borç bugünkü parayla 500 milyar dolar. Türkiye 1950'den itibaren yeniden borçlanmaya başlamıştır. Türkiye, 100. Yaşında (2023'de) gelirine oranla dünyanın en borçlu ülkesi olmuş. 2000'li yıllardan itibaren büyük miktarlarda cari açık ve bütçe açığı veriyor.

Türkiye Cumhuriyeti kurulduğunda (1923'de) bir dolar yaklaşık bir buçuk liraydı. Temmuz 2025'de bir dolar kırk lira. Aslında 40 milyon lira. Çünkü bir 1 Ocak 2005'de paramızdan altı sıfır atıldı. Türkiye'nin 2023 yılı borcu 530 milyar dolar, Dış Ticaret Açığı 100 milyar dolar, Cari Açığı 50 milyar dolar. Türkiye 2023'de 19 milyar dolarlık tarımsal ve hayvansal ürün, 16 milyar dolarlık lüks otomobil, bilmem kaç milyar dolarlık da altın ithal etmiş.

Türkiye, 1950'den itibaren yerli kaynaklara ve tasarrufa dayalı üretim ekonomisini terk etmiş; ithalata, borçlanmaya, cari açığa ve bütçe açığına, betona/inşaata dayalı tüketim ekonomisine geçmiştir. 24 Ocak 1980 İktisadi Kararları ve 12 Eylül 1980 Darbesi ile Türkiye, "Devletçilik" ilkesini, "Kamucu, Planlı, Karma Üretim Ekonomisi" Politikasını "Cumhuriyetçilik, Devletçilik, Halkçılık, Laiklik ve Devrimcilik" ilkelerini terk etmiş. Siyasal olarak mutlakiyete, iktisadi olarak neoliberal düzenin en vahşi şekline geçmiştir.

Türkiye'nin 2022 yılı Bütçe Açığı 140 milyar lirayken 2023 yılında 1 trilyon 400 milyar lira (milli gelirin yüzde 6'sı) olmuş. 2023 yılı faiz gideri 675 milyar liradır. EÜAŞ, BOTAŞ vb kamu kuruluşlarının görev zararı 536 milyar lira olmuş. Sınıflandırmaya girmeyen diğer kurum, işletme ve hane halkına yapılan sermaye transferleri 1 trilyon 100 milyar liraymış. 900 milyar liralık Kur Korumalı Mevduat faizi de Merkez Bankası'nın üzerine geçirilmiş. 2024 yılı bütçe açığı 2 trilyon 500 milyar lira (gelir 8.5 trilyon, gider 11 trilyon) olarak öngörülmüş.

1980'lerden beri uygulanan tarım politikaları yüzünden üretim ve sulama aynı kalmış. Bu süreçte nüfus iki kat artmış, beslenme en önemli sorun haline gelmiş. Tarımda çalışan 4 milyon 500 bin insana 100 milyonu besleme görevi verilmiş. Tarım sektörü GSYH'den yüzde 5 pay almakta. Tarımda çalışanların yüzde 60'ı 50 yaşın üzerinde. Çiftçi toplam kredinin yüzde 3'nü alabilmekte. Şu anda ekilebilir arazi 1978 seviyesinde olup 24 milyon hektardır. 1978 yılı nüfusu 44, 2024 nüfusu 86 milyon. SGK verilerine göre 2021'de 1 milyon çiftçimiz kayıtlıyken bu sayı 2023'de 450 bin kişi olmuş. Hayvancılığa destek giderek azalmış. Mühendisler asgari ücretin altında çalışır olmuş. Bu durumda: "Kim, Ne amaçla, Ne zaman, Nerede, Nasıl, Ne yapmalı?" Sorusu gündeme gelir.

Kanal İstanbul için harcanacak para ile mayından temizlenen ve sulanabilme imkanı da olan başta GAP, DAP ve KAP olmak üzere Türkiye'nin beslenme ve barınma sorunu çözülür. Çiftçi yeniden milletin efendisi yapılmalı. Çünkü çiftçi olmazsa millet de olmaz. Türkiye 2. yüzyılda yüzünü üretime, bilime ve teknolojiye dönmek zorundadır.

ASKERİ DURUMU

Türk ulusu, TSK'yı Atatürkçü/Kemalist/Bağımsız Milli Ordu sanıyor. TSK, 1952'den itibaren, 1975'de Bülent Ecevit'in Başbakanlığı döneminde kurulan Ege Ordusu hariç NATO'ya bağımlı bir ordu. 12 Eylül 1980 faşist darbesini yapan dönemin Genelkurmay Başkanı Kenan Evren Cuntası (beşi bir yerde) için, ABD Başkanına CIA Türkiye İstasyon Şefi: "Our boys did it" demiştir.

ÖRGÜTSEL DURUMU

Türk ulusunun çoğunluğu toplumsal/ulusal/kamusal çıkarı değil kişisel çıkarı tercih ediyor. Bu nedenle bilinçli-üretici-örgütlü toplum olamıyor, sorunlarını çözemiyor. Türkiye'de her türden iktidar sahipleri, benzerlikleri değil farklılıkları kurumsallaştırıyor, insanları etnik ve mezhepsel olarak ayrıştırıyor, çarpıştırıyor, bölüyor.

TARİHSEL DURUMU

Türkiye kurtuluşunu ve bağımsızlığını savaş, kuruluşunu aydınlanma ve uygarlaşma devrimleri ile sağladı. Ama yuttaşların çoğunluğu bu gerçeğin bilincinde değil. Yani tarih ve yurttaşlık bilinci eksik.

TÜRKİYE'NİN PSİKOLOJİK-SOSYOLOJİK-FELSEFİ DURUM

Atatürk sonrasında gerçekleşen karşı-devrim, Türk toplumunun psikolojisini, sosyolojisini, felsefesini bozmuştur.

ATATÜRK SONRASINDA YAŞANAN KARŞI-DEVİRİMİN SORUMLULARI:

-- 1950 sonrasında tek başına iktidar olan DP-AP-ANAP-AKP-ZİHNİYETİ

-- DP-AP-ANAP-AKP iktidarlarının ara dönemlerindeki koalisyon hükümetlerinde yer alan, bu hükümetlere açık ya da gizli destek veren etnik kimlikçi, mezhepçi, sözde solcu, sözde Atatürkçü partiler: Hürriyet P, MP-CKMP-MHP, YTP, MNP-MSP-RP-FP-SP-YRP, DYP, Halkçı P, SHP, DSP, HEP-DEHAP-DEP-HDP-DEM P

-- Tek başına iktidarlara boyunca yıpranan, sivil darbeler yapan, yeniden iktidara gelmesi mümkün olmayan gerici iktidar partilerini hesap vermekten kurtaran, onlara mağdur ve mazlum rolü oynamasını sağlayan ve askeri darbeler yapan ve muhtıralar veren, darbe girişimlerinde bulunan ve Atatürkçü olduğu zannedilen, 1952'den beri NATO'cu generallerin yönetimindeki Ordu

-- Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucu partisi olan ancak 1950'den beri bir kez bile tek başına iktidar olamayan; ara sıra koalisyon hükümetlerinde yer alarak yıpranan; 12 Eylül 1980'deki Faşist darbeyle kapatılan; 1992'de yeniden açılan CHP

Yukarıda sıralan kurumlar ve partiler Atatürk sonrasında yaşanan karşı-devrimin sorumlularıdır.

TÜRKİYE'DE KİM, NE AMAÇLA, NE ZAMAN, NEREDE, NASIL, NE YAPMALI?

Atatürk: *"Türk ulusunu çağdaş bir cumhuriyette, gerçek bir demokraside insanca yaşayan bir ulus yapacağız. Ulusumuzu en geniş refah vasıta ve kaynaklarına sahip kılacağız. Yurdumuzu dünyanın en gelişmiş, kalkınmış, çağdaş, uygar ülkeleri seviyesine çıkaracağız. Türkiye Cumhuriyeti'ni varlıklı, güçlü, bağımsız bir devlet yapacağız. Milli kültürümüzü çağdaş uygarlık seviyesinin üstüne çıkaracağız. Yaptığımız ve yapmakta olduğumuz devrimler için aydınlatma ve bilinçlendirme yoluna gideceğiz. Hedefimiz cahil kitleyi de bilinçlendirerek yolumuzda yürümek, onları da refaha ve mutluluğa çıkarmaktır"* demiş ve dediklerini eyleme geçirmiş.

Türk ulusunun bilinçli ve erdemli yurttaşları, namuslu aydınları, devrimci gençleri, üreticileri ve işsizleri; Atatürk'ün deyişi ile namus cephesi birleşmeli ve güçlenmeli; zalimin zulmüne karşı direnmeli.

Türk ulusu, Türkiye Cumhuriyeti'nin elinde kalan kurumlarını korumalı ve geliştirmeli; yok edilenleri yeniden kurmalı. Borca ve tüketime dayalı ekonomiyi terk etmeli. Yerli kaynaklara, tasarrufa ve bilime dayalı üretim ekonomisini kurmalı. Bütçesi ve dış ticaretini denk olmalı.

Yapılması gerekenler için yapılacak ilk seçimde Altı Ok'u içselleştirmesi gereken kurtuluşun ve kuruluşun partisi CHP, cesaretli, liyakatli ve ehliyetli bir kadroyla iki dönem tek başına iktidar olmalı; belirlediği aday da Cumhurbaşkanı seçilmeli.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti, Atatürk sonrasında hedef olarak belirlediği çağdaş uygarlık seviyesinden uzaklaşmış. Türk ulusunun yurttaşları yıllardır sağlıklı yaşayamıyor, mutlu ve umutlu değil.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ SİYASİ TARİHİNİN ÇÖZÜMÜ/ANALİZİ

Türkiye Cumhuriyeti'nin siyasal tarihini "Bağımsızlıkçı, Özgürlükçü ve Eşitlikçi" anlayışla, "Dış politika" ve "Eğitim ve Tarım politikaları" "Devrim ve Karşı-devrim Diyalektiği" bağlamında bilimsel olarak çözümlediğimde üç döneme ayrıldığını tespit ettim.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN SİYASİ TARİHİ

I) ATATÜRK DÖNEMİ: DEVRİMCİ DÖNEM (1919-1938)

II) İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI DÖNEMİ (1939-1945)

III) KARŞIDEVRİMCİ DÖNEM (1946 VE SONRASI)

ATATÜRK DÖNEMİ: SAVAŞ, BARIŞ VE DEVRİMLER DÖNEMİ (1919-1938)

1) KURTULUŞ: EMPERYALİZMLE SAVAŞ DÖNEMİ (19 MAYIS 1919-9 EYLÜL 1922)

2) KURULUŞ: BARIŞ VE DEVRİMLER DÖNEMİ (11 EKİM-1922-10 KASIM 1938)

İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI DÖNEMİ (1939-1945)

KARŞI-DEVRİMCİ DÖNEM: ÇOK PARTİLİ DÖNEM (1946 VE SONRASI)

1) TEK PARTİ İKTİDARLARI DÖNEMİ

2) DARBE DÖNEMLERİ

3) KOALİSYON HÜKÜMETLERİ DÖNEMİ

TEK PARTİ İKTİDARLARI

I) CHP'NİN (İSMET İNÖNÜ'NÜN) TEK BAŞINA İKTİDARI DÖNEMİ (1946-1950)

II) DP, AP, ANAP VE AKP'NİN TEK BAŞINA İKTİDARI DÖNEMİ (1950 VE SONRASI)

1) DP İKTİDARI: 1950-1960

2) AP İKTİDARI: 1965-1971

3) ANAP İKTİDARI: 1983-1991

4) AKP İKTİDARI: 2002-2025

DARBE VE KOALİSYON HÜKÜMETLERİ DÖNEMLERİ

1) 1960: 27 MAYIS EYLEMİ (DEVİRİMİ/İHTİLALİ/İNKILABI/DARBESİ)

2) 1961-1965: CHP'NİN AP, DİĞER PARTİLER VE BAĞIMSIZLARLA YAPTIĞI ÜÇ KOALİSYON HÜKÜMETİ; BU DÖNEMDE 1962 VE 1963 DARBE GİRİŞİMİ YAŞANDI

3) 1971: 12 MART MUHTIRASI/DARBESİ

4) 1971-1973: 12 MART DARBECİLERİNİN KOALİSYON HÜKÜMETLERİ

5) 1974: CHP-MSP KOALİSYONU: 26 OCAK-17 KASIM 1974 (10 AY)

6) 1974-1975: 200 GÜNLÜK HÜKÜMETSİZ DÖNEM, 5 AYLIK SADİ IRMAK HÜKÜMETİ

7) 1975-1977: AP-MHP-MSP KOALİSYONU; 1. MİLLİYETÇİ CEPHE HÜKÜMETİ

8) 1977: CHP AZINLIK HÜKÜMETİ: 21 HAZİRAN-21 TEMMUZ 1977 (1 AYLIK)

9) 1977: CHP'NİN CGP(3 MV)+DP(1 MV)+11 BAĞ. MV İLE YAPTIĞI KOALİSYON: 5 OCAK 1978-12 KASIM 1979: 20 AYLIK HÜKÜMET

10) 1979-1980: AP-MHP-MSP KOALİSYONU: 2. MİLLİYETÇİ CEPHE HÜKÜMETİ

11) 1980-1983: 12 EYLÜL DARBESİ VE BÜLENT ULUSU HÜKÜMETİ

12) 1991-2002: DYP-SHP, RP-DYP, DSP-MHP-ANAP KOALİSYON HÜKÜMETLERİ
TEK BAŞINA İKTİDARLAR, DARBELER VE KOALİSYON HÜKÜMETLERİ” DÖNEMİ

1946'dan 2025'e karşı-devrimci zihniyetin, parti adı ve başkanı değişse de 75 yıl boyunca iktidar olması sinsî ve çok özel bir planla sağlanmıştır.

SİNSİ VE ÖZEL PLANIN DENKLEMİ/FORMÜLÜ/EN YALIN HALİ

DP-AP-ANAP-AKP HÜKÜMETLERİ - DARBELER - KOALİSYON HÜKÜMETLERİ(KH)

DP-DARBE-KH;

AP-DARBE-KH;

ANAP-DARBE-KH;

AKP/RTE-FETÖCÜ DARBE GİRİŞİMİ;

AKP+MHP/RTE+DB

SAĞCI BİR PARTİNİN TEK BAŞINA İKTİDARI-DARBE-KOALİSYON HÜKÜMETİ

KARŞIDEVRİMCİ DÖNEMİN TARİHSEL ÖZETİ

1 KASIM 1945, 21 TEMMUZ'U VE 5-8 AĞUSTOS 1946'YI VE 14 MAYIS 1950'Yİ;

1957 DARBESİ, 1957 SEÇİMİNİ; 27 NİSAN 1960 DARBESİ, 27 MAYIS 1960'I;

27 MAYIS 1960, 1962 VE 1963 DARBE GİRİŞİMLERİNİ,

12 MART 1971'İ; BİRİNCİ 12 EYLÜL 1980 DARBESİNİ

İKİNCİ 12 EYLÜL (2010)'Ü;

28 ŞUBAT 1997 SÜRECİ 2001'DE KURULAN AKP'Yİ;

AKP+RTE, ERGENEKON, BALYOZ VB İSİMLİ KOMPLO DAVALARINI (2006-2010 SÜRECİNİ);

İKİNCİ 12 EYLÜL (2010)'Ü;

15 TEMMUZ 2016 FETÖ'CÜ KANLI DARBE GİRİŞİMİNİ;

20 TEMMUZ 2016'DEKİ AKP DARBESİNİ;

16 NİSAN 2017 HALK OYLAMASINI;

2017'DEKİ UCUBE REJİMİ VE

2018'DE DİNCİ ŞAHSIM DEVLETİ DÜZENİNİ DOĞURMUŞTUR.

ATATÜRK DÖNEMİ: 1919-1938

Osmanlı Hanedanlığı bir tarım din imparatorluğuydu. Kapitülasyonlar ile sömürge devletine dönüşmüştü. Akıllı, bilimi ve hümanizmayı dışlayan, keşiflere ilgisiz kalan, Rönesans'ı, Reformları ve Sanayi Devrimini yaşamayan, aydınlanamayan; son 300 yıl boyunca gerileyen Osmanlı, 30 Ekim 1918'de Mondros ile başlayan, 10 Ağustos 1920'de Sevr ile tamamlanan süreçte 1 Kasım 1922'de Saltanatın kaldırılması ile tarih olmuş. Padişah Vahdettin 17 Kasım 1922'de İngiliz gemisine binerek kaçmıştır.

ATATÜRK, BAĞIMSIZLIK SAVAŞI, LOZAN BARIŞ ANTLAŞMASI

16 Mayıs 1919, 15 Mayıs 1919'un; 23 Nisan 1920, 16 Mart 1920'nin; 29 Ekim 1923, 30 Ekim 1918'in, Lozan, Sevr'in reddidir. Türk yurdu-Türkiye, emperyalist işgalden, Atatürk'ün önderliğinde Türk ulusunca *"Ya Bağımsızlık Ya Ölüm"* şiarı ile yaptığı **"SAVAŞ"** ile kurtulmuştur. Bu savaş, Mustafa Kemal Paşa ile birlikte 48 (22'si subay, 26'sı er, erbaş ve memur) asker ve sivil arkadaşının 16 Mayıs 1919'da İstanbul'dan İngiliz vizesi ile çıkış yapan Bandırma Vapuru ile başlamıştır.

M. Kemal Paşa ve arkadaşları 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıkmış. Bağımsızlık Savaşı, 30 Ağustos 1922'deki Büyük Taarruz'un ardından 9 Eylül 1922'de İzmir'de zaferle sonuçlanmış. Bu savaşta, başta İzmir olmak üzere Anadolu'nun bir çok yerinin işgaline karşı Direniş Çığı Mitingi 28 Mayıs 1919 Havza'da yapılmış; *"Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır"* diyen Başkaldırı Bildirgesi 22 Haziran 1919'da Amasya'da yayınlanmış; 23 Temmuz-7 Ağustos 1919'da *"Manda ve Himaye'nin reddedildiği"* Erzurum Kongresi, 4-11 Eylül 1919'da *"Ya Bağımsızlık Ya Ölüm"* diyen Sivas Kongresi yapılmış. 3 yıl 3 ay 21 gün süren Bağımsızlık Savaşının ardından 11 Ekim 1922'de Mudanya Antlaşması ile ateşkes sağlanmış. 24 Temmuz 1923'de Lozan'da büyük bir *"diplomasi zaferi"* ile Türkiye, bağımsız bir devlet kurduğunu tüm dünyaya kabul ettirmiştir.

CUMHURİYET DEVRİMİ VE ARASIZ DEVRİMLER

Eylül 1922'de İzmir'de Atatürk: *"Esas savaş şimdi başlıyor"* demiş. 29 Ekim 1923 Cumhuriyet Devrimi ile Türkiye Cumhuriyeti Devleti kurulmuş. Türkiye'nin sınırları 1923'de imzalanan Lozan ve 1936'da imzalanan Montrö Antlaşmaları ve 1938-39 sürecinde Hatay'ın Anavatana katılmasıyla çizilmiş. Atatürk, feodalizme ve teokrasiye karşı 1923-38 Döneminde *"Arasız Devrimler"* gerçekleştirmiştir. Diyalektik gereğince devrim, karşı-devrimi doğurmuş. Karşı-devrim de, devrimi doğurur. Bir bilgenin şöyle bir sözü var: *"Ya Devrimler savaşı önler ya da savaşlar devrimlere neden olur."*

Savaş döneminden devrimci döneme geçiş sürecindeki bir anektodu aktarmak gerekir: 9 Eylül 1922'den hemen sonra, İzmir'de Halide Edip Adivar, M. Kemal Paşaya: *"Paşam yıllardır savaşıyorsunuz, artık dinlenirsiniz"* (ABD'nin kurucusu George Washington'un yaptığı gibi)" der. Bu cümleye, M. Kemal Paşa: *"Esas Savaş (Cehaletle Savaş ve Cumhuriyet Devrimi) şimdi başlıyor, daha birbirimizle savaşacağız"* yanıtını verir. Cumhurbaşkanı Gazi M. Kemal'e 1926'da, İzmir'de yapılmak istenen suikast(*) girişiminde, Gazi Paşa'nın en yakın arkadaşları bile yargılanmış. Bu davada Rauf Orbay 10 yıl kalebentlik cezası almış, bu ceza sürgüne çevrilmiş. Yargılama sürecinde Halide Adivar ve eşi Adnan Adivar yurt dışına çıkmış; Türkiye'ye 1938'den sonra dönmüşler. Dava sırasında yurt dışında olan R. Orbay, Cumhuriyet'in 10. Yıl Affından sonra/1935'de Türkiye'ye dönmüş.

(*) Suikast girişiminden haberli oldukları ve sessiz kaldıkları iddia edilmiştir.

ATATÜRK, CHP, TÜRKİYE CUMHURİYETİ, İZMİR İKTİSAT KONGRESİ VE ALTI OK

Lozan görüşmeleri kesildiğinde 17 Şubat-4 Mart 1923'de İzmir'de Türkiye İktisat Kongresi yapılmış. Bu kongrede toplumsal kesimlerin tüm temsilcileri (1.135 delege) yer almış. Atatürk döneminde bir kadın muhtar, bir memur, sosyalist bir aydın milletvekili olabilmış; bir gazi, bir sanatçı, bir doktor önerilen milletvekilliğini ret edebilmiş. CHP içindeki Birinci Grup devrimci; İkincisi, muhalif/statükocu grupmuş. Türk ulusu, Cumhuriyet devrimi ile birlikte cehaleti yenmeye, sanayileşmeye, çağdaş uygarlığa ulaşmaya çalışmış. Atatürk, milletvekili maaşlarının ne kadar olmasının kendisine sorulması üzerine: *"Vekil maaşları öğretmen*

maaşlarını geçmesin” demiş ve dediği yapılmış. Türkiye Cumhuriyeti’nin ve CHP’nin Altı İlkesinden biri Cumhuriyetçilik diğeri Halkçılıktır. Partisine bu iki ilkeyi içerecek şekilde isim veren Atatürk: “Benim iki büyük eserim var. Biri Türkiye Cumhuriyeti, diğeri Cumhuriyet Halk Partisi’dir. Ben CHP’nin Genel Başkanıym, bu kuruluşa tarihten bağlıyım. Resmi görevimin (cumhurbaşkanlığım) bitiminde partimin başında fiilen çalışacağım” demiş. Atatürk, Türkiye Cumhuriyeti’ni ulus egemenliğine, hukukun üstünlüğüne, yargı bağımsızlığına dayalı liyakatı esas alan bir devlet yapmaya çalışmıştır.

ATATÜRK’ÜN ÇOK PARTİLİ DÜZEN DENEMESİ VE CHP ELEŞTİRİSİ

Çok Partili Düzenin ilk denemesi Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası(Partisi) ile olmuş. Bu partinin Genel Başkanı Kazım Karabekir, Genel Sekreteri Ali Fuat Cebesoy’dur. Her ikisi de Atatürk’ün en yakın iki silah arkadaşıdır. Bu partinin 1925 yılında (Şeyh Sait ayaklanması sonrasında) kapatılmasını anlatırken Atatürk: *“Cumhuriyet adını partilerinin içine koymuşlar ama Cumhuriyeti devirmek (karşı-devrim yapmak) istiyorlar”* demiş. Atatürk, Başbakan İsmet İnönü’nün karşı çıkmasına karşın yakın arkadaşı Fethi Okyar’a kurdurduğu Serbest (Liberal) Cumhuriyet Fırkasının (Partisinin) katıldığı 1930 Belediye seçimlerini hangi partinin başarılı olduğunu sormuş. Genel Sekreteri Hasan Rıza Soyak, Cumhuriyet Halk Partisi’ni kastederek: *“Bizim parti”* demesi üzerine: *“Hayır efendim, hiç de öyle değil! Hangi partinin kazandığını ben sana söyleyeyim: “Kazanan İdare Fırkasıdır çocuk! Jandarma, nahiye müdürü, kaymakam ve valilerin partisi, bunu bilesin”* demiş. Atatürk, kendi partisi CHP’yi de nesnel ve yapıcı bir şekilde eleştirmiştir. Çok Partili Düzene geçmenin ikinci denemesinin partisi olan Serbest Cumhuriyet Fırkası 1930’daki Menemen olayından/öğretmen Asteğmen Kubilay ve Bekçi Şevki ve Bekçi Hasan’ın şehit edilmesinden sonra faaliyetini dondurmuş ve çok partili sisteme geçişin ikinci denemesi de başarısız olmuş. Atatürk’ün çok partili düzene geçişteki başarısızlığın nedeni, cumhuriyet ve laiklik karşıtlarının, saltanat ve hilafet yanlılarının yani karşı-devrimcilerin tek cephede toplanarak şeriat devleti ve hilafet taleplerini her seferinde kanlı bir şekilde ortaya koymalarıdır.

ATATÜRK SONRASI DÖNEM: SAVAŞ VE KARŞIDEVRİMCİ DÖNEM:

TEK PARTİ İKTİDARLARI, DARBELER, KOALİSYON HÜKÜMETLERİ DÖNEMİ

Atatürk Sonrası Dönemi, “Dış politika”, “Eğitim ve Tarım politikaları” “Devrim ve Karşı-devrim Diyalektiği” bağlamında bilimsel olarak çözümlendim.

SAVAŞ DÖNEMİ: İNÖNÜ’NÜN 1. DÖNEMİ (11 KASIM 1938-5 AĞUSTOS 1946)

İsmet İnönü; Milli Mücadele’nin Batı Cephesi Komutanı, Mudanya ve Lozan’ın Diploması Kahramanı, Dış İşleri Bakanı, 1923-1937 döneminin Başbakanıdır. Celal Bayar 10 Kasım 1938’de Başbakan ve CHP Genel Başkan Vekiliydi. Ama 11 Kasım 1938 günü İnönü Cumhurbaşkanı seçilmiş. Bayar, İnönü’nün önerdiği başbakanlığı kabul etmemiştir. Atatürk döneminin son bir buçuk yılında Bayar; 13 buçuk yılında İnönü, Başbakan ve CHP Genel Başkan Vekilliği yapmış. Cumhurbaşkanı İnönü kendi kadrosunu kurmuş; Atatürk’ün değişmez Dış İşleri Bakanı T. Rüştü Aras’a görev vermemiş. Bu değişiklik, 2. Dünya Savaşı bitiminde Türkiye’nin ABD’ye/Batıya bağlanmasında kendini göstermiştir. Cumhurbaşkanı İnönü’nün 1. Dönemi (1 Eylül 1939-9 Ağustos 1945) 2. Dünya Paylaşım Savaşı ile geçmiş. İnönü, en az 60 milyon (Dünya nüfusunun yüzde 3’ü) insanın ölümüne neden olan savaşa Türkiye’yi sokmamış. Bu çok büyük ve tarihsel bir başarıdır. İnönü, bir vatandaşın şikayeti üzerine: *“Sizi ekmeksiz bırakmış olabilirim ama oğulsuz, kardeşsiz, babasız bırakmadım”* sözü çok anlamlıdır. Savaşı sonrasında/Ağustos 1945’de ABD, İngiltere ve SSCB kendi çıkarları için *“İki kutuplu (Doğu ve Batı) Yeni Dünya Düzeni”* kurmuşlar ve dünyayı paylaşmışlar. 1945 sonrasına *“Soğuk Savaş Dönemi”* de deniliyor. (Bu dönem 1991’de bitmiş.) Cumhurbaşkanı İnönü, savaşa girmeme de gösterdiği başarıyı, savaş sonrasında gösterememiş; okyanus ötesindeki ABD’nin yanında, komşusu SSCB’nin karşısında yer almış. Hal bu ki Kurtuluş (1919-1922) ve Kuruluş (1923-1938) sürecinde Türkiye, SSCB ile iyi komşuluk ve karşılıklı çıkar ilişkisine dayalı askeri, iktisadi ve siyasi işbirliği yapmış, 1925’de bir Anlaşma imzalanmıştır. Bu anlaşma 1945 yılında uzatılmamış. Atatürk’ün SSCB ile dayanışmanın sürdürülmesi konusunda sözleri vardır.

EMPERYALİSTLERİN ÖZEL PLANI

İkinci Dünya Savaşı bitiminde Emperyalist ABD ve İngiltere, Türkiye için özel bir plan yapmış. ABD, İngiltere ve SSCB'nin, Şubat 1945'deki Yalta'da ve Ağustos 1945'de Postdam'da yaptığı Konferansta Türkiye'nin Batı Blokunu tercih edeceğini anlamış. Bu nedenle SSCB, Türkiye'den Boğazlarda üs, Kars ve Ardahan illerini talep etmiş. (Bu talebin yazılı belgesi yok. Büyükelçinin sözleri var.) Batı Blokunda yer almak isteyen Türkiye'nin, ABD ve NATO'ya bağlanmasında bu talebin büyük katkısı olmuş. ABD, Türkiye'nin "*BM'ye girmesi ve Batı Bloku içinde yer alması için Çok Partili Düzene geçmesini*" istemiş. Türkiye, 1 Kasım 1945'de Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'nün TBMM'nin açılışında yaptığı konuşmada Çok Partili Düzene geçileceğini açıklamış. 7 Ocak 1946'da Demokrat Parti kurulmuş. 21 Temmuz 1946'da seçim yapılmış, 7 Ağustos 1946'da yeni hükümet kurulmuştur.

"OLTADAKİ BALIK TÜRKİYE"

ABD, *Yeni Dünya Düzeni, TRUMAN Doktrini, Komünizmle mücadele ve Yeşil Kuşak (Siyasal İslam)* politikası doğrultusunda Türkiye'yi üç kuruşluk *MARSHALL Yardımı* ve *FULLBRIGHT EĞİTİM KOMİSYONU ANLAŞMASI* ile ördüğü '*Sivil Örümceğin Ağı*'na (Mustafa Yıldırım'ın kitabı) ve '*Oltadaki Balık*' (Emin Değer'in kitabı) durumuna düşürmüştü.

İSMET İNÖNÜ'NÜN 2. DÖNEMİ (1946-1950)

İkinci Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'nün, Türkiye'yi 1 Eylül 1939'da başlayan 2. Dünya Paylaşım Savaşına sokmaması çok büyük ve tarihsel bir başarıdır. 17 Nisan 1940'da kurulan Köy Enstitüleri fikri, irfanı ve vicdanı özgür, sorgulayan, bilinçli, erdemli ve üretici bir kuşak yetiştirmek istiyordu. Bunun için 20 yıllık plan (1940 - 1960) öngörülmüştü. Tarım Devrimi için 11.6.1945 tarihli Çiftçiyi Topraklandırma Yasası çıkarıldı. Türkiye, çok partili düzene geçti. Bu düzene geçince ne oldu?

ÇOK PARTİLİ DÜZEN VE DEMOKRASİ

Türk halkı çok partili düzeni demokrasi olarak algıladı. Çok parti, demokrasinin çok sayıdaki koşullarından biridir. Demokrasi bizce nedir, yazalım.

Demokrasi, bağımsız bir devlette ve sanayileşen ve çoğunluğu kentlerde yaşayan laik, eğitimli, kültürlü, bilinçli, erdemli, gönençli, vicdanlı, yürekli ve özgür iradeli yurttaşlar rejimidir. Demokrasi için bilinçli, üretici ve örgütlü toplum gereklidir.

CHP iktidarı, savaşa girmemek için yaklaşık bir milyon genci askere almıştı. Bu dönemde akeri harcamalar artmış, tarım üretimi düşmüştü. Bu nedenle kıtlık, karaborsa, karne, pahalılık, kayırmacılık ve yolsuzluklar yaşanmıştı. Bu sorunların çözmeden ve yaraların sarmadan 1 Kasım 1945'de TBMM'de Cumhurbaşkanı İsmet İnönü, Çok Partili Düzene geçeceğini açıklamış.

Çok partili düzene geçiş çok acele olmuştur. Çok Partili Düzene geçilmesi için gerekli olan alt ve üst yapı henüz hazır değildi. Türkiye, sanayi, tarım, eğitim ve kültür devrimlerini tamamlayamamış. Çağdaş uygarlık seviyesine ulaşamamıştı. Okuma yazma oranı yüzde 32 idi. Halkın yüzde sekseni köylerde yaşıyordu. 11 Haziran 1945 tarihinde Çiftçiyi Topraklandırma Yasası çıkarılmıştı. Tarım Devrimi yapılacaktı.

Çok Partili Düzenin ilk seçimi 21 Temmuz 1946'da açık oy(!), gizli sayım(!), mutlak çoğunluk(!) sistemi ile yargı denetimi! olmadan, baskın! tarzında(alel acele) ve blok! liste yöntemi ile idarenin (jandarmanın, nahiye müdürünün, kaymakamın, valinin) kontrolünde yapılmış. Bu seçimde CHP yeniden tek başına iktidar olmuş. TBMM'de yüzde 85'lik milletvekili çoğunluğu elde ettiğini açıklamış ama partilerin aldığı oylar açıklamamıştır. Bu veriler bugün bile bilinmiyor. Bu seçim sisteminde ve uygulamasında yapılan yanlışlar CHP'nin 14 Mayıs 1950 seçim yenilgisine neden olmuştur. 1946 seçiminden 6 ay önce kurulan DP, henüz örgütlenmesini tamamlayamamıştı. 1946 seçimi "Şaibeli seçim" damgası yemiştir. YSK 1950 seçimi öncesinde kurulmuştur.

KÖY ENSTİTÜLERİ

Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'nün 1. Döneminde (1939-45) devrimci bir atılım olarak 17 Nisan 1940 tarihinde kurulan Köy Enstitüleri, UNESCO'nun Dünya'ya örnek gösterdiği eğitim ve üretim kurumudur. İnönü'nün 2. Döneminde (1946-50) baskılara dayanamayarak Milli Eğitim Bakanı(MEB) Hasan Ali Yücel'in 5 Ağustos 1946'da görevinden istifasını istemiş. Bu isteğe, Yücel direnememiş ve istifa etmiş. Çok Partili Düzenin ilk seçimi olan 21 Temmuz 1946'daki baskın seçimden sonra 7 Ağustos'ta kurulan hükümette Yücel'e görev verilmemiş. Başbakanlığı gündemde olan Yücel siyaset dışı bırakılmış. Ayrıca, Yücel, Fevzi Çakmak'ın vesile olduğu bir dava (Yücel-Öner davası) ile yıllarca uğraşmış. Cumhurbaşkanı İsmet İnönü 7 Ağustos 1946'da kurulan hükümette *"Bindiğim eşeğin benden akıllı olmasını istemem"* diyen Necip Fazıl Kısakürek hayranı ve bir toprak ağasının oğlu olan karşı-devrimci Reşat Şemsettin Sirer'in Milli Eğitim Bakanı olmasını onaylamıştır. Bu gerici bakanın ilk işi Karma Eğitime son vermek olmuş. İlk Öğretim Genel Müdürü İsmail Hakkı Tonguç'u ve Köy Enstitülerinin Müdürlerini görevden almıştır. İç ve dış güçlerin baskısı sonucu Hasan Ali Yücel ve arkadaşlarının görevden uzaklaştırılması uzun erimli emperyalist planın parçasıdır. Liyakatin dışlanması ve Karşı-devrimin başlama tarihi, 5 Ağustos 1946'dır. Ayrıntılı bilgi için Prof. Çetin Yetkin'in "1945-1950; Karşı-devrim kitabını okumak gerekir.

CUMHURBAŞKANI İSMET İNÖNÜ

İsmet İnönü'nün ikinci dönemini en iyi, 1966 yılında: *"Köy Enstitüleri neden kapatıldı?"* sorusuna verdiği yanıt anlatır. İnönü: *"Ben Köy Enstitüsü fikrine inanmış bir kişiyim; ama ben politikacıyım; gücümü yitirmiştim. CHP Grubu, Meclis Başkanı (K. Karabekir), milletvekilleri (Adnan Menderes, Emin Sazak, 200 küsur köyü olan Kinyas Kartal vd) ve Ordu ("Bu komünist yuvalarını ne zaman kapatacağsın" diyen Genelkurmay Başkanı Fevzi Çakmak*) MEB H. Ali Yücel'i görevden almamı istiyorlardı"* demiş. Yücel'in istifasının ardından Köy Enstitüleri'nin kuramcıları, kurucuları ve uygulayıcıları olan İlk Öğretim Genel Müdürü İsmail Hakkı Tonguç, Hasanoğlu Yüksek Köy Enstitüsü Müdürü Rauf İnan, enstitü müdürleri, değerli eğitimciler görevden alınmış. DP iktidarı, Köy Enstitüleri'ni 27 Ocak 1954'de 6234 sayılı yasa ile kapatmıştır. Bu olgunun bedelini Türk ulusu, o gün ve bugün ödüyor.

(*) 1944'de emekli olan F. Çakmak 1946'da DP'den mv olmuş, 1948'de Millet P. kurmuş.

EĞİTİM DEVRİMİ

Eğitim Devrimi, 1946'da kesilmemeli; bir kuşak yetiştirmek için hedeflediği yıl olan 1960'a kadar sürmeliydi. Cumhurbaşkanı İsmet İnönü, Milli Eğitim Bakanı Hasan Ali Yücel'e ve İlk Öğretim Genel Müdürü İsmail Hakkı Tonguç'a 1942 yılında; *"Köy Enstitülerinin sayısını her yıl artırın (20'den 40'a, 60'a çıkarın); "Savaş'tan sonra bize bunu yaptırmazlar; ben para konusunu başbakanla görüşür, hallederim"* demiş. Bu isteği maddi olanaksızlıklar ve yeterli kadronun olmaması nedeniyle gerçekleştirilemediklerini İ. Hakkı Tonguç anılarında yazmış ve *"Keşke İnönü'nün dediğini yapabilseydik"* demiş. Bu da başka bir gerçektir.

TARIM DEVRİMİ: "ÇİFTÇİYİ TOPRAKLANDIRMA YASASI"

İsmet İnönü döneminde 11 Haziran 1945'de çıkarılan 'ÇİFTÇİYİ TOPRAKLANDIRMA YASASI' toprak ağalarının tepkilerine neden olmuş. Bu yasayı hazırlayan Tarım Bakanı Prof. Dr. Şevket Raşit Hatipoğlu'na 7 Ağustos 1946'da kurulan hükümette görev verilmemiş. Yerine yasayı uygulamayacak bakanlar getirilmiştir. 1946-50 arasında görevlendirilen tarım bakanlardan biri de Adanalı toprak ağası Cavit Oral'dır. Bu bakanlar, 1950 ve sonrasında DP ve AP safında yer almışlardır.

EMPERYALİZMİN SİNSİ VE ÖZEL PLANI

Emperyalizmin uzun erimli, sinsî ve özel planı doğrultusunda Türkiye, feodalizmden ve teokrasiden kalan sorunlarını çözecek olan Çiftçiyi Topraklandırma Yasasını iktidardaki toprak ağalarının isteğiyle rafa kaldırmış, Tarım Devrimini gerçekleştirilememiş. Eğitim Devrimini sağlayacak olan Köy Enstitülerini ve Halk Evlerini kapatmış. Sanayi Devrimini gerçekleştirecek olan 5 Yıllık Kalkınma, Sanayileşme Planlarını terk etmiştir.

DEMOKRATİK DEĞİŞİM: DEMOKRAT PARTİ İKTİDARI (1950-1960)

Cumhurbaşkanı İsmet İnönü 2. Dünya Paylaşım Savaşı'nın siyasi bedelini 1950'deki seçimi kaybederek ödemiş; ancak bu yenilgiyi "*En büyük başarımla!*" diye nitelendirmiş. 1950'de yapılan yasal değişiklikle seçim sistemine "*Gizli oy, Açık sayım yöntemi ve YSK kurularak Adli denetim*" getirilmiş. Ancak "*Mutlak Çoğunluk Sistemi*" devam etmiş. CHP'den "*Dörtlülük*" ile ayrılan karşı-devrimci "*Celal Bayar, Adnan Menderes, Refik Koraltan ve Fuat Köprülü*" ekibinin önderliğinde TBMM'deki ikinci grup, feodalizm kalıntısı olan toprak ağaları, ırkçılar, dinciler, eşraf ve ticaret burjuvazisi, Ocak 1946'da Demokrat Parti'yi (DP) kurmuş. ABD ve İngiltere DP'yi desteklemiş ve kullanmış. 1960 ihtilalcilerin içinden bulunduğu adamları aracılığıyla o üç yetkilinin ipinin çekilmesini sağlamış. O üç idam sağcı politikacıların bugün bile mağdur rolü oynamasını sağlıyor. İdam bir ceza türü değildir. CHP, demokratik değişim ile, iktidarı 1950'de DP'ye devretmiş. Ama DP, demokratik değişime izin vermemiş. 27 Mayıs 1960 İhtilaline neden olmuş. CHP, DP'ye uçak üretip ihraç eden, hazinesi dolu (127 ton altın), bütçesi denk, dış ticareti açık vermeyen, borçsuz, parası değerli (1 dolar 1,6 lira), 2. Dünya Paylaşım Savaşına girmemiş, saygın, bağımsız, güçlü ve onurlu bir devlet, övünçlü bir ulus; erdemli bir ülke devretmiş. Osmanlı'dan devreden borçları ödeyen Türkiye, 1950 sonrasında yeniden borçlanmaya başlamış. Osmanlı borçlarını 1954'de bitiren Türkiye, kamu ve özel sektörü, belediyeleri ve yurttaşları yani devleti ve milleti ile karşı-devrimci dönemde çok büyük bir borç (500 milyar dolar) batağına girmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti, Lozan'ı kabul etmeyen ve 100 yıldır *SEVR* rüyası gören; son dönemde *Büyük Ortadoğu Projesi'ni* uygulayan ABD ile 1952'de müttefik olmuş ve NATO'ya girmiş. ABD ve Türkiye Cumhuriyeti'nin yaptığı anlaşmalar, devletler (parlamentolar) arası değil hükümetler arası ikili anlaşmalardır. Bu durumda soralım: ABD, Türkiye'de kendisine karşı olan bir hükümet ister mi? İstemez. Üstelik muhalefeti de tasarlar. Türkiye, NATO'ya girmek için 1951'de Kore'ye TBMM'nin kararı olmadan hükümet kararıyla asker göndermiş. Günümüzde de benzer kararlar alınmakta. Alınan bu kararlar Türkiye'nin Anayasası'na ve kuruluş iradesine aykırıdır. Yurt dışına asker göndermek ve yurt dışından asker kabul etmek; uygar, bağımsız, onurlu ülkelerde hükümet kararı ile değil devlet kararı ile olur. 2017'de bir AKP MKYK üyesi: "*Artık yeni bir devlet kuruluyor, bu devletin kurucu partisi AKP, lideri R. Tayyip Erdoğan'dır*" diyor. Erdoğan da "*Hedefimiz 2023, 2053*" diyor. İşte bu nedenle, MEB H. Ali Yücel 5 Ağustos 1946'da bakanlıktan istifa ettirilmiştir.

ÇOK PARTİLİ DÜZEN İLE CUMHURİYETTEN MUTLAKİYETE

1950-1960 Döneminin Ana Muhalefet Partisi CHP'nin Genel Başkanı İsmet İnönü, DP iktidarına 1956-1960 sürecinde: "*Biz mutlakiyetten cumhuriyete geçtik, siz cumhuriyetten mutlakiyete gidiyorsunuz, demokrasiden saptınız, sizi artık bende kurtaramam*" demiş. Keşke kurtarabilseydi; çok uğraştı ama kurtaramadı. Eğer kurtarabilseydi, karşı-devrimciler 75 yıldır mağdur rolü oynayamazdı. DP, demokratik/evrimsel/barışçıl bir değişimle aldığı iktidarı demokratik değişim ile teslim etmemiş, 27 Mayıs 1960 Eylemine neden olmuştur. DP, Türkiye'yi yerli kaynaklara dayalı üretim ekonomisinden borca ve ithalata dayalı tüketim ekonomisine geçirmiş; tam bağımsızlıktan bağımlılığa, özgürlük ve eşitlikten kulluğa, laik cumhuriyetten mutlakiyete götürmüştür. Türkiye'de milletvekilleri, belediye başkanları ve meclis üyeleri, siyasi partilerin yöneticileri, mahalle/köy temsilcileri, siyasi partiler ve seçim yasaları ile kurulan bir avuç büyük sermaye sınıfının (oligarşinin) kurduğu piramitte, şahsi menfaatçi ve biatçı delege düzeni sayesinde atama yöntemiyle (ben bana, sen sana yöntemi) belirlenmektedir.

27 MAYIS 1960 EYLEMİ (DEVİRİMİ/DARBESİ/İHTİLALİ/İNKILABI)(*)

1957'deki seçimde demokratik değişim sağlanmalıydı; 1950'de sağlanmıştı. DP, 1957 Seçimini kaybedeceğini anlayınca CHP'nin Hürriyet Partisi(HP) ve Cumhuriyetçi Millet Partisi (CMP) ile yaptığı seçim ittifakı protokolünü yasa çıkararak engel olmuş. DP, 27 Mayıs 1960 Eylemine(*) neden olmuş, demokratik değişimi engellemiştir. CHP, 1957 Seçiminde yüzde 41,4 oranında oy almış ve 2. parti olmuş. DP, yüzde 48 oranında oy almasına/azınlıkta kalmasına rağmen mutlak çoğunluk sistemi ve muhalefetin üçe bölünmesi ile yüzde 58 oranında çoğunluk sağlamış ve tek başına iktidar olmuş. Üç muhalefet partisi yüzde 52

(CHP yüzde 41,4; HP ve CMP toplamı yüzde 10,6) oy almalarına rağmen iktidar olamamışlar. 1957 en şaibeli seçimdir. Bunun için internette, “1957 Seçimindeki Gaziantep olayları” başlıklı arama yapmak yeterlidir.

(*) 27 Mayıs 1960 Eylemi için, “Devrim, Darbe, İhtilal, İnkılap” kavramları kullanılıyor. Herkes kendine uygun bir kavramı kullanıyor. Ben “devrim” kavramını kullanıyorum. Devrim diyalektik gereğince karşı-devrimi doğurmuş; karşı-devrim de devrimi doğurur.

1960-1980 DÖNEMİ

1961 Anayasası yüzde 62 ile kabul edilmiş. CHP, 1961 Seçiminde yüze 36,7 oy alarak 1. parti olmuş ama tek başına iktidar olamamış. Oysa CHP 1957’de yüzde 41,4 oy almıştı. 27 Mayıs 1960 Eylemi CHP’ye zarar getirmiş; oylarını yüzde 5 düşürmüştü. CHP, 1961-65 Döneminde üç ayrı koalisyon hükümeti kurmuş. CHP, 1973’de yüzde 33 (AKP’nin 2002’de aldığı yüzde 34’lük oy kadar); 1977’de yüzde 41,4 (AKP’nin 2007’de aldığı yüzde 46’lık orana yakın) oy almış; 1. parti olmuş ama tek başına iktidar olamamış. CHP; 1957, 1961, 1977 seçimlerinden birinde tek başına iktidar olmalı, demokratik değişimi sağlamalıydı. CHP, 12 Eylül 1980 Faşist darbesi ile kapatılmış; 1992’de yeniden açılmış. 1960-80 Döneminde CHP toplam 6 yıl koalisyonlarda yer almış. 1961-77 döneminde nispi temsil sistemi vardı; yüzde 10 seçim barajı yoktu; yüzde 1 oy alan parti bile TBMM’ye giriyordu. Bir sosyalist parti olan TİP 1965 Seçiminde yüzde 2.8 oy ile 15 (yüzde 3) milletvekili çıkarmış, TBMM’ye girmiş ve iyi bir muhalefet yapmış.

CHP KOALİSYON HÜKÜMETLERİNDE KULLANILDI, TEK BAŞINA İKTİDARI ENGELLENDİ
27 Mayıs 1960 Eylemi öncesi ve sonrasında meydana gelen askeri ve sivil darbeler, darbe girişimleri, muhtıralar CHP’ye zarar vermiş. Atatürk’ün kurduğu Türkiye Cumhuriyeti’nin kurumlarından olan TSK, askeri müdahalelerde ve darbelerde kullanılmış. Atatürk’ün iki büyük eserimden biri dediği CHP de, karşı-devrimci iktidarların ara dönemlerindeki koalisyon hükümetlerinde kullanılmış, yıpratılmış ve tek başına iktidarı engellenmiştir.

DARBELER, SEÇİMLE GELENİN SEÇİMLE GİTMESİNİ ENGELLEDİ; MAĞDUR YARATTI
Türkiye, 1957, 1960, 1962-1963, 1971 ve 1980 tarihlerinde sivil-askeri darbe, ihtilal, muhtıra vb eylemler yaşadı. İlk sivil darbeyi DP, 1957 Seçiminde seçim ittifakını engelleyen bir yasa ile yapmış. İkinci sivil darbeyi yine DP, 27 Nisan 1960’da TBMM’de CHP’yi kapatmaya, milletvekillerini bile hapse atmaya yetkili 15 milletvekilinden oluşan “*Tahkikat komisyonu*” kurarak yapmış. DP gerçekten demokrat, AP gerçekten adaletçi olsa ve sivil darbe yapmayıp, seçim kararı alsa, seçimle gider ve demokratik değişim sağlanır; alacakları seçim kararı kendilerini de kurtarırdı. Demokrasi dışı müdahaleler, DP’nin mirasına sahiplenilen gerici iktidar partilerinin “AP, RP ve AKP’nin” mağdur rolü oynamasına neden olmuştur.

1980-2002: 12 EYLÜL 1980 FAŞİST DARBESİ VE SONRASI DÖNEM

Atatürkçü olduğu zannedilen dönemin TSK yönetimi, Cumhuriyetin kurumlarını “TBMM, CHP, TDK ve TTK’yı” 12 Eylül 1980’de yaptığı faşist darbeyle kapatmıştır. Bu darbeyle NATO’cu Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren’in komutasındaki TSK, Atatürk’ün vasiyetini yırtmış, mirasını çiğnemiş, İş Bankası’na bile zarar vermiş, 1961 Anayasasını ortadan kaldırmış. Darbeci Evren 1982 Anayasa oylaması ile birlikte yapılan cumhurbaşkanı seçiminde toplumdan korku, baskı ve şiddet ile yüzde 91,4 oy almış; Anayasa’ya zorunlu din dersi koymuş; gericiliği beslemiş; dinci ve etnik kimlikçi partilerin (ANAP, RP, MHP, AKP, HDP/DEM vb) yollarını açmış; FETÖ’nün duasını almış. Evren cuntası için ABD’li yetkililer: “*Bizim oğlanlar o işi başardı*” demiş. Evren’in cenazesine kendi beslediği ve iktidara getirdiği gerici evlatları bile gelmemiş. Gericiler halkı kandırmak için 97 yaşındaki K. Evren’i yargılamışlar; ceza verilmesini sağlamışlar. 1961 Anayasası ile kurulan sistem 12 Eylül 1980 darbesi ile yok edilmiş, yüzde 10 barajlı seçim sistemi getirilmiş. Bu yöntemle yapılan seçimlere özgür, adil, saydam, eşit seçim; düzene de demokrasi denemez. Bu düzendeki uygulamalar akla, bilime, hukuka, etik değerlere uygun değil. 1982 Anayasası ile getirilen düzende TBMM, ulusun vekilleri değil üç beş genel başkanın atadığı vekillerin meclisi olmuş. TBMM, 2007-17 sürecinde getirilen ucube rejimle iktidardaki muktedirin isteklerini yerine getiren “*şahsım devletinin*” kurumu haline getirilmiştir.

SEVR’İ SEVEN ABD VE İNGİLTERE LOZANI VE TÜRKİYE CUMHURİYETİ’Nİ HİÇ SEVEMEMİŞ Türkiye, Lozan Anlaşmasını kabul etmeyen, 100 yıldır “SEVR” rüyası gören ABD ile 1952’de müttefik olmuş ve NATO’ya girmiş. ABD ile Türkiye Cumhuriyeti’nin yaptığı anlaşmalar devletler/parlamentolar arası değil hükümetler/bakanlıklar arasında yapılan ikili anlaşmalardır. Türkiye 1951’de Kore’ye TBMM kararıyla değil hükümet kararıyla asker göndermiştir. Bu anlaşma Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’na ve kuruluş felsefesine aykırıdır.

1980 SONRASI DÖNEMİNDEKİ CUMHURİYET HALK PARTİSİ

12 Eylül 1980 darbesi ile kapatılan, 9 Eylül 1992’de yeniden açılan Cumhuriyet Halk Partisi, 1977’de yüzde 41,4 oy almıştı (aynı orandaki oyu 1957’de de almıştı). CHP, 1992’den sonra en fazla yüzde 26 alabildi. CHP, 30 Mart 2014’deki yerel seçimlerde birinci parti olmalı; 10 Ağustos 2014’deki cumhurbaşkanı seçiminde seçtiği aday kazanmalıydı. Ama bunlar olmadı. Çünkü aday Ekmelettin İhsanoğlu idi. Parti içindeki eğilim yoklamasında Yılmaz Büyükerşen birinci çıkmıştı. Büyükerşen aday olsaydı, Cumhurbaşkanı seçilirdi. CHP, 2011’de partiye oy veren 11 milyon seçmeni bire bir çalıştırarak, ikinci bir 11 milyonun desteğini alabilir, 22 milyon oy (yüzde 48) ile 7 Haziran 2015’de tek başına iktidar olabilir. Bunun için CHP’nin “akıllı, bilinçli, cesaretli, çalışkan, devrimci, erdemli, öngörülü, üretken, vicdanlı ve yetenekli” bir lideri, özgür iradeli, liyakatlı, ehliyetli ve yürekli bir kadrosu” olmalıydı. Çünkü AKP, 7 Haziran 2015’deki seçimde 18 milyon (yüzde 41) oy almış, iktidar olamamıştı. Ama seçimi yenileyen AKP 1 Kasım 2015’de yüzde 49.5 (23.7 milyon oy) ile tek başına iktidar oldu. 7 Haziran ile 1 Kasım arasında neler olduğunu Gelecek Partisi’ni kuran, şimdi muhalefette olan, Altılı Masa’da yer alan dönemin Başbakanı Ahmet Davutoğlu’na sormak gerekir. O yanıtlamıyor, biz yanıtlayalım. O altı ayda halkın en az yüzde 70’i cumhuriyet tarihinin en büyük katliamı olan Gar Katliamı dahil ne acılar yaşandığını biliyor. Ama o yüzde 70 siyasi birlik sağlayamıyor, CHP, 2018 ve 2023’deki seçimde de iktidar olamadı. Ve Türkiye’de rejim değişti. Gidiş, cumhuriyetten mutlakiyete; demokrasiden teokrasiye oldu. 2024 Yerel seçimi yeni bir umut yarattı.

ADALET VE KALKINMA PARTİSİ, RECEP TAYYİP ERDOĞAN

MNP-MSP-RP-FP’nin Genel Başkanı Necmettin Erbakan’ın “*Adil düzen kurulacak, kanlı ya da kansız bu iş olacak*” söylemi ile Adalet ve Kalkınma Partisi’nin Genel Başkanı R. Tayyip Erdoğan’ın “*HEDEF 2023, HEDEF 2053, HEDEF 2071*” söylemi; Anayasa Mahkemesi’nin 11’e 10 oy ile “*AKP, laiklik karşıtı eylemlerin odağı partidir*” kararıyla verdiği ceza, her şeyi özetlemektedir. Darbeciler ve DP-AP-ANAP-AKP iktidarları; toplu katliamlar, TSK’da ve kamu kurumlarında yapılan kıyımları, aydın cinayetleri ve 1961 Anayasasını yok etmesi ile tarihe geçmiştir. Darbeciler ve oligarşi karşı-devrimci DP-AP-ANAP-AKP zihniyetinin sürekli iktidar olmasını sağlamış; CHP’nin tek başına iktidara gelmesine engel olmuştur.

LOZAN İLE YIRTILAN SEVR’İN 62-64 MADDELERİ

Lozan ile yırtilan Sevr’in 62-64. maddelerinde bir Kürdistan Devleti kurulacağı vaat edilmişti. Kuzey Irak’ta Barzani ve Talabani’nin kurduğu Kürdistan’ın anayasasında Sevr’in 62-64. maddeleri yer almaktadır. 15/16 Haziran 2013’de Diyarbakır’da yapılan “*Kuzey Kürdistan*” konferansında, Türkiye coğrafyasının güneyine “*Kuzey Kürdistan*” denilerek, üç komşu devletin “İran, Irak ve Suriye” kuzeyi, batısı ve doğusunu da ekleyerek bir devlet kurulması talep edilmiş. HDP, açılım sürecinde, iktidar partisi AKP ile birlikte, ABD ve AB ile işbirliği içinde Kürt etnik kimliğine dayalı bir devlet kurmak istediğini açıkça beyan etmiştir. Kuzey Irak’ta ve Kuzey Suriye’de söz konusu yapının iki ayağı kurulmuştur. İktidar partisi AKP Genel Başkanı Erdoğan: “*Türk milleti demek ayrımcılıktır*” demiş. “Türk milleti” ifadesini kullanmayan Erdoğan, Van’da: “*İster Türk, ister Kürt, bir etnik unsuru savunmak milleti sevmek anlamına gelmez. Millet kavramı içinde Türk, Kürt, Laz, Çerkez, Gürcü, Abaza, Roman ve Boşnaklar bulunur ama siz bunun önüne bir etnik unsurun ifadesini koyarsanız, toparlayıcı olmaz, ayrımcı olur*” demiş. Erdoğan bu sözleri ile Türk milleti kavramını bir etnik kimliğe indirgemiş. Ayrıca “*Biz her türlü milliyetçiliği ayaklarımızın altına aldık*” da demiştir. Erdoğan, bir süredir MHP ile birlikte milliyetçilik yapmakta. Erdoğan, Atatürk’ün ‘*Vatandaş İçin Medeni Bilgiler Kitabı*’nı okusa, “*Türkiye Cumhuriyeti’ni kuran Türkiye halkına Türk ulusu denir*” cümlesini benimseseydi; İmam Hatip Okulu yerine normal lisede okusaydı

1994'den bugüne yaptıklarını yapar mıydı? 20 Temmuz 2016'da, TBMM'nin devre dışı kaldığı; KHK'lar ile OHAL altında, gerici, karşı-devrimci zihniyetin günümüzdeki temsilcisinin yönettiği; özgürlüklerin yok edildiği bir yönetim kurulmuştur. Anayasaya (101. maddeye) aykırı olan partili cumhurbaşkanının yönettiği; partili yargının hüküm verdiği bir rejime cumhuriyet değil mutlakıyet; demokrasi değil teokrasi demek gerekir. AKP MKYK üyesi: "Yeni bir devlet kuruluyor. Lideri de Erdoğan" demiş. Kuruluyor denilen devletin adı "Yeni Osmanlı mı?" Eski Başbakan Tansu Çiller: "Son sosyalist devleti yıktık" demişti.

TÜRKİYE'DE 1950'DEN BERİ "DP-AP-ANAP-AKP ZİHNİYETİ" İKTİDAR

1950 sonrasında ara ara ve toplam 6 yıl darbe hükümetleri; 11 yıl CHP, SHP ve DSP'nin AP, MSP, DYP, ANAP ve MHP ile yaptığı koalisyon hükümetleri iktidar oldu. 1950-2025 Döneminde DP 10 yıl, AP 17 yıl, ANAP 10 yıl ve AKP 23 yıl iktidar oldu. AKP halen iktidar. DP 3, AP 2, ANAP 2 ve AKP 6 dönem üst üste tek başına iktidar oldu. AP ile ANAP koalisyon hükümetlerinde de yer aldı. "Türkiye, Küçük Amerika olacak" diyen "Karşı-devrimci DP-AP-ANAP-AKP Zihniyeti" 1950'den beri iktidar. Bu zihniyete, tek başına iktidarların ara dönemlerinde kurulan darbe ve koalisyon hükümetleri katkı yaptı. İç ve dış güçler, bu karşı-devrimci zihniyetin parti ismini ve liderini değiştirerek, sürekli olarak iktidarda kalmasını sağladı. AKP ve Erdoğan, 5 Ağustos 1946'da başlayan karşı-devrimci sürecin ürünüdür.

7 AĞUSTOS 1946'DAN BERİ TEK BAŞINA İKTİDAR OLAN KARŞI-DEVİRİMCİLER:

- Türkiye Cumhuriyeti'nin kurtuluş ve kuruluş felsefesini; Atatürk ilkelerini; Atatürk'ün manevi mirası olan akıl ve bilimin rehberliğini terk etti;
- Atatürk sonrasında önce gizlice ve adım-adım; daha sonra hızlı ve bilinçli olarak Atatürk Cumhuriyeti varlıklarını, kazanımlarını, birikimlerini, değerlerini ve kurumlarını yok etti;
- Cehaleti ve zorbalığı yenecek ve aydınlanmayı gerçekleştirecek olan eğitim, bilim, sanat, kültür ve üretim devrimini terk etti; Köy Enstitüleri'ni ve Halk Evleri'ni kapattı. Çiftçiye Topraklandırma Yasasını rafa kaldırdı;
- Türkiye'yi bilim, teknoloji, sanayi, tasarruf, üretim ve yatırımdan; çağdaş-gelişmiş uygarlıktan hızla uzaklaştırdı. Beş yıllık kalkınma ve sanayileşme planlarını terk etti; vahşi neoliberal iktisat politikasını uyguladı;
- Türkiye'de feodalizmden ve teokrasiden kalan sorunlarını çözecek olan tarım (üretim) devrimini, çağdaş-gelişmiş uygarlığa ulaşmayı sağlayacak olan sanayi (üretim) devrimini rafa kaldırdı;
- Osmanlının borçlarını (yaklaşık 500 milyar dolar) ödeyen (Borç 1954'de bitti) Türkiye'yi, kamu ve özel sektörü, belediyeleri, yurttaşları yani devleti ve milleti ile büyük bir borç (yaklaşık 500 milyar dolar) batağına soktu;
- Türkiye'yi, gelirine oranla dünyada en büyük cari açık (döviz açığı) veren bir ülke yaptı. Ülke ekonomisini borç ve sıcak para ile döndürür hale getirdi. İmalat yerine ithalatı, tasarruf yerine borçlanmayı, üretim yerine tüketimi egemen kıldı;
- Özelleştirme ve yabancılaştırma adı altında halkın toplumsal çıkarı için değil, bir avuç azınlığın (toprak ağalarının ve oligarşinin) ve yabancı şirketlerin çıkarları için çalıştı;
- 1961 Anayasası uygulamadı; bir buçuk asırlık anayasal birikimini yok etti. Güzel ve yalnız ülkemizin sorunlarını daha da büyüttü ve yeni sorunlar çıkardı.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN DURUMU VE GÖRÜNÜMÜ

Türkiye'deki iktidar sahipleri, Atatürk ve Türk tarihi hakkında yazılan binlerce kitabı değil, Atatürk'ün yazdığı kitapları; Nutuk'u ve Vatandaş için Medeni Bilgiler Kitabı'nı, 'O'nun söylev ve demeçlerini okusa yeterdi.

Türkiye, Atatürk'ün 15-20 Ekim 1927'de TBMM'de 6 günde, 36 saatte okuduğu, Nutuk'un Türk Gençliğine Söylevinde; 6 Şubat 1933'de Bursa Nutkunda belirttiği durum ile karşı karşıyadır.

20. yüzyılın başında yaşadıklarının benzerini, yeniden yaşıyor. Emperyalizm ile işbirliği yapan, Atatürk'ün "Söylev'deki tanımla "Gaflet, dalalet hatta hıyanet içindeki iktidar sahipleri" yani gericiler, bölücüler ve karşı-devrimciler Türkiye'yi uçuruma sürüklüyor.

Türkiye’de 1946’dan beri ileri teknoloji ürünleri üretmiyor. Atatürk’ün 1936’da Eskişehir Tayyare Alayında belirttiği gibi uçak ve uzay sanayi çalışmaları yapacağına; zamanını ve enerjisini etnik kimlik ve mezhep tartışmaları ve iç çatışmalarla geçiriyor; gençlerinin canına kıyıyor, onları sakat, hasta ve işsiz bırakıyor.

Dönemin ana muhalefet partisi CHP Genel Başkanı İsmet İnönü, 1950-1960 dönemin iktidar partisi Demokrat Partililere TBMM’de: *“Biz mutlakiyetten cumhuriyete geçtik, siz cumhuriyetten mutlakiyete gidiyorsunuz; demokrasiden saptınız. Sizi artık bende kurtaramam”* demiş. Denilen gerçekleşmiş. Türkiye, karşı-devrimci iktidarlar eliyle üretim ekonomisinden borca, ithalata, israfa, inşaata dayalı tüketim ekonomisine, tam bağımsızlıktan bağımlılığa, özgürlük ve eşitlikten köleliğe, laik cumhuriyetten şeriat devletine gidiyor.

Oligarşinin, her renkten sermaye sınıfının desteklediği karşı-devrimciler baskı, şiddet, korku ve zorbalıkla yerelde ve genelde sürekli iktidar olmakta. Bu iktidarlar para, din ve Atatürk’ün deyimi ile *‘İdare Fırkası’* olmanın gücünü kullanmışlar; cehaleti, işsizliği, yoksulluğu ve açgözlülüğü örgütlemişler; yolsuzluklardan ve kamu (devlet/millet) kaynaklarından beslenmişlerdir. Karşı-devrimciler mezhepsel ve etnik kimlikleri, bireysel çıkarları kullanmış, hemşericilik ve bölgecilik yapmış, insan eliyle veya dijital hilelerle iktidar olmuşlardır.

Türkiye, 21. yüzyılda emperyalizm ve yerli işbirlikçileri tarafından para ile etnik ve mezhepsel kimlikleri kullanarak ayrıştırılıyor, çatıştırılıyor ve parçalanmak isteniyor. Diyalektik gereğince devrim, karşı-devrimi doğurmuştur. Karşı-devrim de devrimi doğurur.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ, TÜRK ULUSU VE VATANI, TÜRKÇE, ATATÜRK’ÜN MİRASI

Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin varlığı;

Türkiye Cumhuriyeti’nin Anayasası’nda yazılan bağımsız, laik, demokratik, sosyal, hukuk devleti yapısı;

Türk ulusunun birliği, egemenliği, özgürlüğü, yurttaşlık hukuku, gönenci, mutluluğu, yaşamı, varlığı;

Türk dili Türkçenin varlığı, birliği ve gelişimi;

Türk vatani Türkiye’nin bütünlüğü, yer altı ve yer üstü kaynaklarının mülkiyeti ve kullanımı;

Atatürk’ün mirası, vasiyeti, ilkeleri, devrimleri, kazanımları, varlıkları ve değerleri emperyalizmin saldırısı altında.

Emperyalizm sömürmek için ayrıştırır, çarpıştırır, böl, parçala, yönet yöntemi, YDD, Yeşil Kuşak, BOP/GOP, Küreselleşme ve Özelleştirme Politikaları ve şehir (kanton) devletçikler kurma vaatleri ile Türkiye ve çevresinde yer alan 24 ülkenin rejimini ve sınırını değiştiriyor.

Dünyadaki iki yüze yakın ulus devleti, etnik ve mezhepsel olarak ayrıştırıyor, çarpıştırıyor ve iki bine yakın şehir devletine dönüştürüyor.

TÜRKİYE'DEKİ ÇOK PARTİLİ DÖNEMİN SEÇİMLERİ ÇÖZÜMLÜ-YORUM

Türkiye Cumhuriyeti'nin 'demokrasi' diye adlandırdığı 'Çok Partili Düzeni' ve '1945 Sonrası' dönemin 'Seçimlerini' 'Demokratik Değişim' bağlamında çözümlü-yorum.

ÖN SÖZ

İkinci Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'nün 1 Kasım 1945'de TBMM'de "**Çok Partili Düzene geçeceğiz. Cumhuriyeti demokrasi ile taçlandıracağız**" demiş. Bu söylemle Türkiye, 150 yıllık süreçte mutlakiyet-meşrûtiyet-cumhuriyet çizgisinden demokrasiye geçecekti. Ama mutlakiyete geri döndü. Bu düzen her türden iktidarın ve oligarşinin lehine; emekçilerin, halkın ve Türk ulusunun aleyhine. Çünkü Milli Eğitim Bakanı Hasan Ali Yücel'in 5 Ağustos 1946'da görevinden istifa ettirilmesi ile başlayan süreçte, milletvekillerini, belediye başkanı ve meclis üyelerini, muhtarları bile üç beş parti genel başkanı, darbeciler, oligarşi, feodal ağalar ve aşiret reisleri belirliyor. Partilerde, parti içi demokrasi; demokratik kitle örgütlerinde kurum içi demokrasi yok. Paraya, etnik kimliğe, mezheplere ve şahsi menfaate (bireysel çıkarlara) dayanan **bu düzende, hukukun gücü değil, gücün hukuku egemen.**

ÇOK PARTİLİ DÜZEN

İkinci Dünya Paylaşım Savaşı (1939-1945) yeni bitmişti. Türkiye Cumhuriyeti, '**Eğitim devrimini**' tamamlayamamış; '**Tarım Devrimini**' gerçekleştirememişti. '**Çağdaş-gelişmiş uygarlık**' seviyesini yakalamak için çaba gösteriyordu. Çok partili düzene geçmek için alt ve üst yapı hazır değildi. Okuma yazma oranı yüzde otuz ikiydi. Ama 1 Kasım 1945'de "**Çok Partili Düzene**" geçildi. Bu düzende Türk ulusu liyakatlı yöneticiler seçecek, cumhuriyeti demokrasi ile taçlandırarak idi. Ama bu düzende bol bol demagoji yapıldı. Demokrasiye değil, otokrasiye geçildi. Hızla teokrasiye gidiliyor. Bu kaniya nasıl vardığını açıklamak; çok partili düzenin demokrasi olup olmadığını anlatabilmek için 1945 sonrası yapılan seçimleri çözümlü-yorum.

21 TEMMUZ 1946 SEÇİMİ

Çiftçiye Topraklandırma Yasasına, Eğitim ve Tarım Devrimine karşı çıkan, '**Dörtlülü bildirge(takrir)**' ile CHP'den ayrılan Celal Bayar, Adnan Menderes, Hasan Polatkan ve Fuat Köprülü 7 Ocak 1946'da Demokrat Parti'yi(DP) kurmuş. 21 Temmuz 1946'da çok partili düzenin ilk seçimi yapılmış. 7 Ağustos 1946'da yeni hükümet kurulmuş.

1946 seçiminde ilk kez tek dereceli(*) seçim sistemi uygulanmış. Bu seçim, açık! oy, gizli! sayım, aday esaslı blok! liste usulü ve mutlak! çoğunluk yöntemi ile, Demokrat Parti tam olarak örgütlenmeden, baskın! tarzında, yargının değil, idarenin! (Jandarma, Nahiye Müdürü, Kaymakam, Vali) kontrolünde yapılmıştır.

(*) Tek dereceli seçim sistemi, seçmenlerin temsilcilerini doğrudan belirlemesine olanak sağlayan bir sistemdir. 1946 öncesinde iki dereceli seçim sistemi vardı. Bu sistemde seçmenler önce ikincil seçmen adı verilen bir grup seçmeniseçer. Bu ikincil seçmenler de milletvekillerini seçerdi.

1946 Seçiminde iktidardaki CHP, TBMM'de yüzde 85'lik temsil oranı (korkunç bir temsiliyet) ile 397 mv elde etmiş. Bir çok ilde seçime giremeyen DP'nin temsil oranı yüzde 15 olmuş, 68 mv çıkarmış. Bu verilere göre bu seçim için '**Temsilde adalet**' var denebilir mi? Denemez.

1946 seçiminde seçmen sayısı, seçime katılım durumu ve geçerli oy sayısı, partilerin aldığı oylar açıklanmamış. Bu konuda bugün bile bir bilgi yok. Türkiye'nin 1946 yılı nüfusu yaklaşık 19 milyondur.

1946 SEÇİMİNİN ÇÖZÜMÜ

1950 Seçiminde yüzde 85'lik temsil oy oranını yakalayan DP, bu temsiliyeti yüzde 55'lik oy oranı ile aldığına göre; 1946'da da aynı temsil oranını (yüzde 85) elde eden CHP, en fazla yüzde 55 oranında oy almış olabilir. Muhtemelen daha az oy almıştır.

Seçmen sayılarının, partilerin aldığı oyların açıklanmaması, yargı denetimin olmaması, seçimin mutlak çoğunlukla, açık oyla, gizli sayımla, blok listeyle ve baskın tarzında yapılması nedeniyle, 1946 Seçimi 'Şaibeli seçim**' damgası yemiştir. 1946 seçim sonucunda temsilde adalet sağlanamamış ama herkes (iktidar ve muhalefet) bu durumu meşru (kabul edilir) saymıştır.**

14 MAYIS 1950 SEÇİMİ

Bu satırlarıma, **“1950 Seçimi öncesinde yapılan ‘Seçim yasası’ değişikliğinde CHP, DP’nin nispi(oransal) temsil önerisini kabul etseydi hem CHP, hem Türkiye Cumhuriyeti kazanırdı”** diye başlıyorum.

14 Mayıs 1950’de çok partili düzenin ikinci seçimi yargı/YSK(*) denetiminde, gizli oy ve açık sayım ile ama yine mutlak çoğunluk(**) sistemi ile yapılmıştır.

(*) DP, seçimlerin yargı denetiminde yapılmaması halinde seçimi protesto edeceğini açıklamış.

1950 seçimi öncesinde Yüksek Seçim Kurulu(YSK) kurulmuş.

(**) Nispi temsil sistemi 1961 Anayasası ile getirilmiş, 1961 Seçiminde uygulanmıştır.

14 Mayıs 1950 Seçiminde:

-DP, aldığı yüzde 55’lik oy oranı ile TBMM’de yüzde 85’lik (416 mv) çoğunluk elde ederek tek başına iktidar olmuş;

-CHP, yüzde 40 ile yüzde 14’lük (69 mv) temsil oranı elde etmiş;

-Millet Partisi(MP) yüzde 5 (368 bin oy) ile 1(bir) mv çıkarmış;

-5 bağımsız aday, 44 bin oyla DP listesinden mv seçilmiş;

-Seçime katılım (yüzde 89), geçerli oy sayısı 8 milyon, mv sayısı 487 olmuştur.

Türkiye’nin 1950 nüfusu yaklaşık 21 milyon, seçmen sayısı 9 milyondur.

1950 SEÇİMİNİN ÇÖZÜMÜ

1946 Seçiminde, bugün bile bilinmeyen oy oranı ile CHP; 1950 Seçiminde DP yüzde 55’lik oy oranı ile TBMM’de yüzde 85’lik temsil oranı (korkunç bir temsiliyet) elde etmiş. Bu mu temsilde adalet, bu mu milli irade, bu mu demokrasi?

1950 Seçiminde ‘Temsilde adalet’ sağlanamamış ama ‘Demokratik değişim’ sağlanmış.

Demokrat Partinin, demokrasiye değil otokrasiye geçeceğini, Milli Eğitim Bakanlığına getirdiği Hüseyin Avni Başman’ın (*) 71 gün içinde (22 Mayıs-2 Ağustos 1950) bakanlıktan istifa etmesiyle anlaşılmış. **DP iktidarı, Halk Evlerini 1951 yılında, Köy Enstitülerini 1954 yılında kapatmış, 1953 yılında CHP’nin mal varlıklarına el koymuş.**

(*) MEB H. Avni Başman, Köy Enstitülerinin kapatılması planını anlamış ve görevinden istifa etmiş.

2 MAYIS 1954 SEÇİMİ

2 Mayıs 1954 Seçiminde:

-DP, yüzde 58 (Çok partili dönemin rekoru) ile TBMM’de 499 mv elde etmiş ve yüzde 92 gibi korkunç bir temsil oranı ile iktidar olmuş. Bu sonucu herkes (iktidar, muhalefet ve seçmen) meşru saymış;

-CHP, yüzde 35 ile yüzde 6 oranında/35 mv çıkarmış;

-Cumhuriyetçi Millet Partisi yüzde 5 (480 bin oy) ile yüzde 1 oranında/5 mv çıkarmış;

-Bağımsız adaylar yüzde yarım (56 bin) oy ile 2 mv çıkarmış;

-Türkiye Köylü Partisi yüzde yarım ile mv çıkaramamış;

-Seçime katılım yüzde 89; mv sayısı 541 olmuş.

Türkiye’nin 1955 yılı nüfusu yaklaşık 24 milyon, seçmen sayısı 10.3 milyondur.

1954 SEÇİMİNİN ÇÖZÜMÜ

CHP, 1950 Seçiminde muhalefete düşünce DP’nin 1946’da önerdiği nispi temsili kabul etmediği için herhalde pişman! olmuştur. DP de, iktidar olunca nisbi temsil önerisini reddettiği için herhalde CHP’ye teşekkür! etmiştir. Çünkü, DP, 10 yıllık iktidarı süresince mutlak(*) çoğunluk sisteminden yararlanmıştır.

DP iktidarının “1954 seçiminde yüzde 58 oy ile elde ettiği yüzde 92’lik temsil oranı (korkunç bir oran) hakka, hukuka, adalet ve vicdana sığmaz. Demokrat Parti, gerçekten demokrat olsa, muhalefetteyken önerdiği ancak CHP iktidarının kabul etmediği **“Nisbi(oransal) temsil sistemini getiriyoruz”** demeliydi. Demokrat partiden demokrasi beklemek, halkın da hakkıydı. Ama aksine, **Başbakan Menderes, elde ettiği mutlak gücün(*) etkisiyle TBMM’de milletvekillerine, “Siz isterseniz hilafeti bile geri getirirsiniz”** demiş. **Bu mu temsilde adalet, bu mu milli irade, bu mu demokrasi?**

(*) **“Güç yozlaştırır, mutlak güç mutlak yozlaştırır”**

CUMHURİYETTEN MUTLAKİYETE...

CHP Genel Başkanı İsmet İnönü, 27 Haziran 1956'da, TBMM'de, DP iktidarına: **"Biz mutlakiyetten cumhuriyete geçmiştik, siz cumhuriyetten mutlakiyete gidiyorsunuz, demokrasiden saptınız"** demiş.

27 EKİM 1957 SEÇİMİ

27 Ekim 1957 Erken seçiminde:

- Bir önceki seçime göre 10 puan kaybeden **DP, yüzde 48.6 ile TBMM'de yüzde 70 oranında temsiliyet elde etmiş (bu mu temsilde adalet) ve 424 mv çıkarmış;**
 - CHP yüzde 41.1 ile yüzde 29 oranında temsiliyet elde edebilmiş, 178 mv çıkarmış;**
 - Cumhuriyetçi Millet Partisi(CMP) yüzde 6.5 (604 bin oy) ile 4 mv çıkarmış;
 - Hürriyet Partisi(HP) yüzde 3.5 (321 bin oy) ile 4 mv çıkarmış;
 - Katılım yüzde 76 (9 milyon 250 bin), mv sayısı 602 olmuştur.
- Türkiye'nin 1957 yılı nüfusu yaklaşık 26 milyon, seçmen sayısı 12 milyondur.

1957 SEÇİMİNİN ÇÖZÜMÜ

1957 Seçiminde muhalefet partileri (CHP, CMP, HP) toplamda yüzde 51.4 almalarına karşın bölündükleri için mutlak(*) çoğunluk sisteminden yararlanamamış; seçimi kaybetmişler. Mutlak çoğunluk sisteminde o ilde en çok oy alan parti o ilin tüm vekillerine sahip oluyordu. **DP, muhalefetleyen önerdiği nispi temsil sistemini iktidar olunca yasallaştırmadığı gibi, muhalefetin 1957 Seçimine ittifakla girmesini 11 Eylül 1957 tarih ve 7053 sayılı yasayla engellemiştir. Bu ilk sivil darbedir.** Demokratik değişim için 1957'de katılım yüzde 76 değil; 1950'deki gibi yani yüzde 89 olmalıydı. CMP ile HP'nin CHP ile yaptığı ittifak yasaklandığı için bu iki parti seçime CHP listelerinden girmeli. **1950'deki gibi 1957'de de demokratik değişim sağlanmalı. DP seçimi kaybetmeli. CHP muhalefetle dayanışma yaparak seçimi kazanmalıydı. Çünkü 1957 Seçimi ile Türkiye bataklığa girmiştir. DP, 27 Nisan 1960'de çıkardığı "Tahkikat Komisyonu Yasası" ile ikinci sivil darbeyi yapmış. DP iktidarı bunu yapmak yerine erken seçim kararı alsa, 27 Mayıs 1960 Eylemi/İhtilali olmayabilirdi.**

1946-1960 DÖNEMİNİN ÖZETİ

1946 Seçiminin sonucuna ait veriler (CHP ve DP'nin aldığı oylar, seçime katılım ve geçersiz oy durumu) mutlaka bir yerde kayıtlıdır. Bu kayıt açıklanmalıdır. **1946-1960 Döneminde TBMM'ye giren parti sayısı 1946'da 2 (CHP ve DP), 1950 ve 1954'de 3 (DP, CHP ve MP), 1957'de 4 (DP, CHP, CMP ve HP) parti olmuş ama "Temsilde adalet sağlanamamış."** Bu adaletsizliği herkes (iktidar, muhalefet, seçmen) meşru saymış. 1950-1957 döneminde seçime katılım 1950'de yüzde 89, 1954'de yüzde 88, 1957'de yüzde 76 olmuş. Bu verilerden **yıllar geçtikçe seçime katılımın düştüğünü ama TBMM'ye giren parti sayısının arttığını görüyoruz. Bu olgu; iktidardaki DP'ye yaramış, muhalefetteki CHP'ye yaramamış. DP'yi ve Türkiye'yi bataklığa sürüklemiş. 27 Mayıs 1960 Eylemine (Devrim/İnkılap/İhtilal/Darbe) neden olmuştur.** 1946-1960 Dönemi için yaptığımız analize baktığımızda, **"İnsanın; bu mu temsilde adalet, bu mu milli irade, bu mu demokrasi?"** diye sorası geliyor. Yanıt olarak: **"Buna demokrasi denemez."**

1961-1965: TEMSİLDE ADALET DÖNEMİ

1961'de yeni bir Anayasa (Dünyanın en uygar anayasalarından biri), barajın uygulanmadığı **'Milli bakiye'** gibi gerçekçi bir seçim yasası yapılmış. Bu sistemde seçmenin kullandığı oy olduğu gibi meclise yansımaktadır. 1961 Seçiminde ilk kez **'nispi(oransal) temsil'** sistemi uygulanmış; **her parti aldığı oy oranı kadar milletvekili çıkarmış; 'İLK KEZ TEMSİLDE ADALET SAĞLANMIŞ.'**

15 EKİM 1961 SEÇİMİ

CHP, yüzde 37 ile yüzde 38 oranında (173) milletvekili(mv) çıkararak 1. parti olmuş ama TBMM'de çoğunluğunu sağlayamamış. AP yüzde 35 ile yüzde 35; YTP yüzde 14 ile yüzde 14; CKMP yüzde 14 ile yüzde 12 oranında mv çıkarmış; Hiçbir parti çoğunluk sağlayamamış. **CHP ile AP, (iki farklı siyasal yapı) Türkiye'deki ilk koalisyon hükümetini kurmuş.** Seçime katılım oranı yüzde 81; mv sayısı 450 olmuş. Türkiye'nin 1961 yılı nüfusu yaklaşık 29.1 milyon, seçmen sayısı 12.9 milyondur.

1961 SEÇİMİNİN ÇÖZÜMÜ

1963'deki Kıbrıs olayları nedeniyle ABD Başkanı Johnson'un Başbakan İsmet İnönü'ye 5.6.1964 tarihinde yazdığı mektup sonrasında İnönü: "Yeni bir dünya kurulur, Türkiye orada yerini alır" demiş. Kıbrıs olaylarından ve İnönü'nün yukarıdaki sözünden sonra TBMM'de yapılan bütçe görüşmelerinde koalisyondaki bağımsız (sağcı) vekillerin ret oyu vermesi ile hem de Başbakan İnönü ABD'de görüşmeler yaparken hükümetten düşürülmüştür.

10 EKİM 1965 SEÇİMİ

Barajın uygulanmadığı "Milli bakiye" sistemi ile 10 Ekim 1965'de yapılan seçimde:

-AP, yüzde 53 oranında oy almış ve TBMM'de aynı oranda mv çıkararak tek başına iktidar olmuş;

-CHP, yüzde 29, MP yüzde 6, YTP yüzde 4, TİP yüzde 3 ve CKMP yüzde 2 oranında oy almış ve her parti aldığı oy oranında mv çıkarmış;

-Seçime katılım oranı yüzde 71 (düşük bir oran); mv sayısı 450 olmuş.

Türkiye'nin 1965 yılı nüfusu yaklaşık 32.4 milyon, seçmen sayısı 13.7 milyondur.

1965 SEÇİMİNİN ÇÖZÜMÜ

Temsilde adaletin sağlanması; bir sosyalist parti olan TİP'in meclise girerek etkili muhalefet yapması oligarşiyi rahatsız etmiş. Gelecek seçimde CHP'nin iktidar olmaması ve TİP'in sesini kesmek için AP iktidarı, 1968'de Seçim Yasasını değiştirmiş.

12 EKİM 1969 SEÇİMİ

Son iki seçimdir sağlanan 'TEMSİLDE ADALET', ADALET PARTİSİ'nin 1968'de yaptığı seçim yasası değişikliğiyle bozulmuş.

"Milli bakiye sistemi yerine getirilen milli bakiyesiz ve barajsız D'Hondt" sistemine göre 12 Ekim 1969'da yapılan seçimde:

-AP, yüzde 47 oranında oy almış, TBMM'de yüzde 57 oranında çoğunluk elde ederek (256 mv çıkararak) tek başına iktidar olmuş;

-CHP, yüzde 27 ile yüzde 32 (143 mv); GP, yüzde 6.6 ile yüzde 3; Bağımsız adaylar yüzde 5.6 ile yüzde 3; MP, yüzde 3.2 ile yüzde 1.2; BP, yüzde 2.8 ile yüzde 2; YTP yüzde 2.2 ile yüzde 1.2 oranında mv; MHP yüzde 3 ile 1 mv; TİP yüzde 2.7 ile 2 mv çıkarmış;

-Mv sayısı 450; seçime katılım yüzde 64 olmuş.

Türkiye'nin 1969 yılı nüfusu yaklaşık 35.8 milyon, 14.8 milyondur.

1969 SEÇİMİNİN ÇÖZÜMÜ

1969 seçimindeki yüzde 64'lük seçime katılım, Cumhuriyet tarihinin en düşük katılımıdır. AP iktidarı, çıkardığı seçim yasasıyla istediği sonucu almış; 6 puanlık oy yitirmiş ama TBMM'deki mv sayısını 4 puan artırmış. Bu mu temsilde adalet, bu mu milli irade, bu mu demokrasi? Buna demokrasi denemez.

CHP'NİN YÜKSELİŞ DÖNEMİ: 1973-1977

14 EKİM 1973 SEÇİMİ

Barajsız d'Hondt sistemi ile 14 Ekim 1973'de yapılan seçimde:

-CHP, yüzde 33.3 ile yüzde 41 oranında mv çıkarmış; çok partili dönemde ikinci kez birinci parti olmuştur. Bu olguda genel başkan değişimin etkisi vardır;

-Önceki seçimde yüzde 47 alan AP, yüzde 30'a düşmüş, yüzde 33 oranında mv çıkarmış ve iki seçimdir sürdürdüğü tek başına iktidarı yitirmiş;

-Siyasal İslamcı MSP, yüzde 11 oranında oy alarak 48 mv (yüzde 11) çıkarmış;

-DP, yüzde 11 ile yüzde 10; CGP yüzde 5 ile yüzde 3 oranında mv; MHP yüzde 3 ile 3 mv; TBP yüzde 1 ile 1 mv; bağımsızlar yüzde 2.8 ile 6 mv çıkarmış;

-Seçime katılım yüzde 67, mv sayısı 450 olmuş.

-Aynı gün Cumhuriyet Senatosu 'C Grubu' üyeleri için de seçim yapılmış; ilk defa 'tercihli oy' kullanılmış.

Türkiye'nin 1973 yılı nüfusu yaklaşık 39.3 milyon, seçmen sayısı 16.8 milyondur.

5 HAZİRAN 1977 SEÇİMİ

Barajsız D'Hondt sistemi ile 5 Haziran 1977'de yapılan seçimde:

- CHP, yüzde 41.4 oy ile mecliste yüzde 47'lik temsil yakalamış, 213 mv çıkarmış;
 - AP, yüzde 37'lik oy oranı ile yüzde 42'lik (189 mv) temsil oranı elde etmiş;
 - MSP, yüzde 8.6 ile 24 mv; MHP yüzde 6.4 ile 16 mv; CGP yüzde 1.9 ile 3 mv; DP yüzde 1.9 ile 1 mv çıkarmış; 67 ilden 31'inde CHP, 31'inde AP, 5'inde bağımsız adaylar 1. olmuş;
 - Hiçbir parti çoğunluğu sağlayamamış;
 - Seçime katılım yüzde 72 (düşük katılım); mv sayısı 450 olmuştur.
- Türkiye'nin 1977 yılı nüfusu yaklaşık milyon, 42.8 milyon, seçmen sayısı 21.2 milyondur.

1977 SEÇİMİNİN ÇÖZÜMÜ

CHP, 1973 seçimine göre oylarını artırmasına ve çok partili dönemde üçüncü kez birinci parti olmasına rağmen tek başına iktidar olması için gereken 226 milletvekilini elde edememiş, 213 mv çıkarmış. Hiçbir parti salt çoğunluğu sağlayamamış. Bu dönemde koalisyon hükümetleri kurulmuş. CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit AP'den istifa ederek gelen 11 mv ve DP ve CGP'den gelen 4 mv ile 5 Ocak 1978'de 22 ay süren, iki Başbakan yardımcısı, dört Devlet Bakanı, 24 Bakandan oluşan koalisyon hükümetini kurmuş; CHP dışından gelen vekillerin onuna bakanlık vermiş. Bu bakanlardan T.M. ve H.İ. yolsuzluktan Yüce Divan'da yargılanmış ve ceza almış. Bu tip bakanlar CHP'ye çok zarar vermiştir.

12 EYLÜL 1980 DARBESİ

1977-1979 döneminde ekonomik ve sosyal sorunlar, siyasal düzlemde silâhlı çatışmalar yaşanmış. CHP'nin yaşanan sorunlara çözüm getirebileceği yönündeki beklenti artmış. Ama Ekim 1979'da 5 ilde 5 mv için yapılan ara seçimde CHP 5-0 kaybedince hükümetten düşmüş. 2. Milliyetçi Cephe Hükümeti(AP-MHP-MSP) kurulmuş. **1980 yılında CHP ve AP anlaşarak erken seçime gitse demokratik değişim sağlanır; 12 Eylül 1980 Darbesi yaşanmayabilirdi. 1980 Faşist Darbesi Milliyetçi Cephe iktidarına karşı yapılmıştır.** Atatürk maskesi takan darbeciler, ne acı ki Atatürk'ün iki eserimden biri dediği CHP dahil tüm partileri kapatmış. Atatürk'ün vasiyetini çiğnemiş; Türk Dil ve Türk Tarih Kurumunu Atatürk'ün kurumu olmaktan çıkarmıştır. **12 EYLÜL 1980 DARBESİ İLE SİYASETEN 1946-1957 DÖNEMİNE GERİ DÖNÜLMÜŞ"**

6 KASIM 1983 SEÇİMİ

12 Eylül 1980 Rejimi **ülke ve seçim çevresi barajlı d'Hondt sistemini**(*) getirmiş. Bu sisteme göre 6 Kasım 1983'de yapılan seçimde:

- ANAP, yüzde 45 oy oranı ile 211 mv (yüzde 53);
 - Halkçı Parti yüzde 30 ile 117 mv (yüzde 29);
 - MDP yüzde 23 ile 71 mv (yüzde 17) çıkarmış;
 - Bağımsızlar yüzde 1 ile mv çıkaramamış;
 - TBMM'de temsil edilen parti sayısı 3 (hepsi yeni); mv sayısı 400; katılım yüzde 92 olmuştur.
- Türkiye'nin 1983 yılı nüfusu yaklaşık 48.5 milyon, seçmen sayısı 19.8 milyondur.

(*) Geçerli oyların seçim çevresinin çıkaracağı mv sayısına bölünmesiyle ortaya çıkan yüzde 10 barajlı seçim sistemi

1983 SEÇİMİNİN ÇÖZÜMÜ

Süleyman Demirel'in eski müsteşarı, 24 Ocak 1980 Neoliberal Ekonomi Kararlarının mimarı ve 1980 Darbecilerinin Ekonomi Bakanı, dört siyasi akımı temsil ettiğini söyleyen ANAP Genel Başkanı Turgut Özal'ın başbakanlığında hükümet kurulmuş.

Türkiye'nin 1977 yılı nüfusu 42.8 milyon, 1983 yılı nüfusu 48.5 milyon; 1977 yılı seçmen sayısı 21.2 milyon, 1983 yılı seçmen sayısı 19.8 milyon. Nüfus 5,7 milyon artmış, seçmen 1.4 milyon düşmüş. Bu nasıl bir şey? Bu konuyu irdelemek gerekir.

29 KASIM 1987 SEÇİMİ

1987'de Anayasa'da yapılan değişikliklerle seçmen yaşı 20'ye indirilmiş; mv sayısı 400'den 450'ye çıkarılmış. Yurtdışı seçmenine gümrük kapılarında oy kullanma hakkı verilmiş. **12 Eylül 1980 öncesinde bazı siyasetçilere yasak getiren geçici 4. madde halkoyuna sunulmuş. Yasaklar kıl payı farkla kaldırılmış. 2839 Sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu'nda bu yönde değişiklik yapılmıştır.**

29 Kasım 1987 Seçiminde:

- Özal'ın **ANAP'ı yüzde 36 oy oranı ile 292 mv (yüzde 65/korkunç bir temsil oranı);**
- İnönü'nün **SHP'si yüzde 27 ile 99 mv (yüzde 22) çıkarmış ve 2. parti olmuş;**
- Demirel'in **DYP'si yüzde 19 ile 59 mv (yüzde 13) çıkarmış;**
- Ecevit'in DSP'si yüzde 8.5; Erbakan'ın RP'si yüzde 7; Türkeş'in MÇP'si yüzde 3 ile yüzde 10 barajına takılmış ve mv çıkaramamış.**
- Seçime katılım yüzde 93.3 (rekor) olmuştur.**

Türkiye'nin 1987 yılı nüfusu 52.8 milyon, seçmen sayısı 26.4 milyondur.

Türkiye'nin nüfusu 4 yılda (1983-1987) 4.3 milyon, seçmen sayısı 5.6 milyon artmış. **Bu nasıl olur? sorusu akla geliyor. Bu olguya seçmen yaşının 20'ye indirilmesi, yurt dışındaki yurttaşlara gümrüklerde oy verdirilmesi neden olmuş olabilir. İrdelemek gerekir.**

1987 SEÇİMİNİN ÇÖZÜMÜ

1987 Seçiminde ANAP'ın oy oranı 8 puan gerilemesine rağmen yüzde 36 ile yeni seçim sistemi sayesinde yüzde 65 (korkunç bir temsiliyet oranı) çoğunluk elde ederek tek başına iktidar olmuş. (Benzer durum 2002'de de yaşanmış, AKP yüzde 34 ile yüzde 66'lık çoğunluk sağlayarak tek başına iktidar olmuş.) **Cumhuriyet tarihinin en yüksek katılımı 1987 seçiminde (yüzde 93.3) gerçekleşmiştir.**

20 EKİM 1991 SEÇİMİ

1987 seçimlerinde ANAP lehine işleyen çifte barajlı seçim sistemi bu seçimde DYP lehine işlemiş. Bu seçimde tercihli oy kullanılmış.

20 Ekim 1991 Seçiminde:

- DYP, yüzde 27 ile 178 mv (yüzde 40);**
 - ANAP, yüzde 24 ile 115 mv (yüzde 25);**
 - SHP, yüzde 21 ile 88 mv (yüzde 19);**
 - RP, yüzde 16 ile 62 mv (yüzde 15);**
 - DSP, yüzde 10,7 ile 7 mv (yüzde 1.5) çıkarmış;**
 - Mv sayısı 450; Seçmen 29.9 milyon, katılım yüzde 84; Geçerli oy sayısı 24.4 milyon olmuş.
- Türkiye'nin 1991 yılı nüfusu yaklaşık 57 milyon, seçmen sayısı 29.9 milyondur.

1991 SEÇİMİNİN ÇÖZÜMÜ

1991 Seçiminde ANAP'ın 8 yıllık iktidarı son bulmuş. ANAP ikinci, DYP birinci parti olmuş. Seçime ittifakla giren partilerin ayrılmasıyla mecliste 8 siyasi parti ortaya çıkmış. **DSP, seçim çevresi barajı yüzünden yüzde 11 ile yüzde bir buçuk oranda mv çıkarabilmiş. İki farklı siyasi akım (DYP ve SHP) 2. kez koalisyon hükümeti kurmuş (İlkinde 1961'de CHP ile AP). SHP ve DSP, seçime tek parti halinde girseydi en az yüzde 32 oy alarak birinci parti olur; yüzde 45 oranında mv çıkarır. Hükümeti kurma görevi alırdı. Bu partinin Genel Başkanı (İnönü, Ecevit veya bir başkası) 1993'de Demirel'in yerine Cumhurbaşkanı olurdu.**

24 ARALIK 1995 SEÇİMİ VE ÇÖZÜMÜ

"İLK KEZ DİNCİ BİR PARTİ BİRİNCİ OLDU"

Bu dönemde seçim yasası değiştirilmiş; seçmen yaşı 20'den 18'e indirilmiş; cezaevlerinde tutuklulara seçme hakkı tanınmış. TBMM'nin mv sayısı 450'den 550'ye çıkartılmış.

Yeni seçim sistemi ile 24 Aralık 1995'de yapılan seçimde:

- 12 parti katılmış, 5 parti barajı geçmiş;
- RP, yüzde 21.4 ile 158 mv (yüzde 29);**
- ANAP, yüzde 19.7 ile 132 mv (yüzde 24);**
- DYP, yüzde 19.2 ile 135 mv (yüzde 24);**
- DSP, yüzde 14.6 ile 76 mv (yüzde 14);**
- CHP, yüzde 10.7 ile 49 mv (yüzde 9) çıkarmış;**
- MHP, yüzde 8.2 ile; HADEP yüzde 4.2 ile baraj altında kalmış;**
- Seçime katılım yüzde 85 olmuş. Türkiye'nin 1995 yılı nüfusu yaklaşık 61 milyon, seçmen sayısı 34.2 milyondur. Cumhuriyet tarihinde ilk kez dinci bir parti(RP) seçimde birinci olmuş. DSP ve CHP seçime tek parti halinde girseydi en az yüzde 30 oranında oy alır ve birinci parti olur; yüzde 40 oranında mv çıkarırlardı.

18 NİSAN 1999 SEÇİMİ

1999'DA DSP SEÇİMDE BİRİNCİ OLDU, CHP SEÇİM BARAJINA TAKILDI

Şubat 1999'da terörist başı Abdullah Öcalan'ın yakalanmasından sonra yapılan 18 Nisan 1999 Seçiminde:

- DSP, yüzde 22.2 ile 136 mv (yüzde 25);
- MHP, yüzde 18 ile 129 mv (yüzde 23);
- FP, yüzde 15.4 ile 111 mv (yüzde 20);
- ANAP, yüzde 13.2 ile 86 mv (yüzde 15);
- DYP, yüzde 12 ile 85 mv (yüzde 15) çıkarmış;
- 3 bağımsız aday TBMM'ye seçilmeyi başarmış;
- Seçime katılım yüzde 87 olmuştur.

Türkiye'nin 1999 yılı nüfusu yaklaşık 64.6 milyon, seçmen sayısı 37.5 milyondur.

22 yıl sonra bir merkez sol partinin birinci olduğu seçimlerde, **seçim barajını aşamayan CHP yüzde 8.7 ile tarihinde ilk kez TBMM dışında kalmıştır.**

1999 SEÇİMİNİN ÇÖZÜMÜ

DSP ve CHP seçime tek parti halinde girseydi yüzde en az 30 oranında oy alarak birinci parti olur; yüzde 40 civarında mv çıkarırlardı. Terörist başı Apo'nun yakalanışı sonrasındaki seçimde DSP oylarını yüzde 50 oranında artırarak birinciliğe yükselmiş. Bir önceki seçimde barajı aşamayarak TBMM'ye giremeyen MHP de oylarını yüzde 100 artırarak ikinci olmuş. **Ne ilginçtir ki, bu iki parti (DSP ve MHP) bir sonraki seçimde/2002'de baraj altında kalmıştır.**

GELDİK 2000'Lİ YILLARA...

3 KASIM 2002 SEÇİMİ

AKP, 2002'DE 41 MİLYON SEÇMENDEN 11 MİLYONUN DESTEĞİYLE ANAYASAYI DEĞİŞTİRECEK GÜÇ ELDE ETMİŞTİR

3 Kasım 2002 Seçiminde:

- Nüfus yaklaşık 67 milyon, kayıtlı seçmen sayısı 41.3 milyon, seçime katılım 32.7 milyon (yüzde 79), geçerli oy sayısı 31.5 milyon olmuş; 9 milyona yakın kişi (yüzde 21) seçime katılmamış;
- AKP, yüzde 34 (10.8 milyon oy/üçte birle) ile TBMM'de yüzde 66'lık (üçte ikilik) çoğunluk sağlayarak 363 mv (Anayasayı değiştirecek güç) elde etmiş;
- CHP, yüzde 19 (6.1 milyon oy) ile 177 mv (yüzde 32) çıkarmış;
- 8 bağımsız aday yüzde 1 (303 bin oy) ile mv seçilmiş;
- TBMM'ye sadece iki parti "AKP ve CHP" girmiştir.

2002 SEÇİMİNİN ÇÖZÜMÜ

2002 seçiminde yüzde onluk seçim barajına takılan 13 milyon oy çöp olmuş ama 5 bin oyla seçilen milletvekili(mv) de olmuş. 1999-2002 döneminde koalisyon hükümeti kuran "DSP, MHP ve ANAP" seçim barajına takılmış ve mv çıkaramamış. 1999 Seçiminin birinci partisi olan DSP yüzde 22'den yüzde 1'e, MHP yüzde 18'den yüzde 8'e, ANAP yüzde 13'den yüzde 5'e düşmüş. **Bu üç iktidar partisinin oy toplamı yüzde 53'den yüzde 14'e düşmüştü.** Muhalefet partilerinden DYP'nin oyu yüzde 12'den yüzde 9.6'ya düşmüştü ve kıl payı baraj altında kalmış. Yeni kurulan Genç Parti yüzde 7; DEHAP yüzde 6; Saadet Partisi yüzde 2.3 oranında oy alarak seçim barajı altında kalmış. **Yüzde 10 barajlı sistemi sayesinde 2002 seçiminde birinci olan AKP, yüzde 100, ikinci olan CHP yüzde 60 oranında fazla mv çıkarmış.** 2002'de seçime katılım bir önceki seçime göre daha düşük olmuş. 9 milyona yakın kişi seçime katılmayarak, AKP'nin hak etmediği bir çoğunlukla iktidar olmasını sağlamıştır.

TEMSİLDE ADALET!, MİLLİ İRADE!, DEMOKRASİ!

2002 Seçiminde, 18 yaş üstü 45 milyonluk (ergen) nüfusun içinden AKP'yi destekleyen 11 milyon kişi (yüzde 24) kazanmış; 34 milyon ergen kişi (yüzde 76) kaybetmiş. TBMM, 2002'de 17 milyon seçmenin (yüzde 38) iradesi ile belirlenmiş; 24 milyon seçmenin (aslında 28 milyonun) iradesi sıfır olmuş. 2002'deki seçimde yüzde 19 oranında oy alan CHP de 1999'da olduğu gibi yüzde 10'luk seçim barajı altında kalabilir; AKP, 550 milletvekilinin 542'sini (8 bağımsız aday mv olmuş) çıkarabilir; TBMM'deki vekillerin yüzde 99'unu elde edebilirdi. **Benzer bir durum 1954 seçiminde olmuş. DP, yüzde 58 ile yüzde 92'lik çoğunluk elde etmişti.** Buna yüzde 10'luk

(şimdi yüzde 7) barajlı seçim sistemi uygundur. Bu sonuçlar insana, “**Bu mu temsilde adalet, bu mu milli irade, bu mu demokrasi, bu mu hukuk devleti?**” dedirtiyor.

CHP, 1977 Seçiminde yüzde 41.4 ile tek başına iktidar olamamıştı. Çünkü, 1961-1980 döneminde oransal temsili içeren “*Barajsız, Milli Bakiyeli Seçim Sistemi*” vardı. Buradaki ‘**ADALET SİZLİĞİ**’ adında ‘*Adalet*’ olan AKP düzeltmedi. Aksine bu düzenden yararlanıyor. Anayasayı değiştirecek çoğunluk elde etmek demek, mutlak güç elde etmek demektir. “*Güç yozlaştırır; mutlak güç mutlak yozlaştırır.*” Yozlaştırdı da. AKP, 2002’deki seçimde elde ettiği güce dayanarak, demokrasiyi araç olarak kullanarak Türkiye’yi bir yerlere sürüklüyor.

KAYIT DIŞI SEÇMEN Mİ VAR?

2002’de Yüksek Seçim Kurulu’na(YSK) göre seçmen sayısı 41.3 milyon; Nüfus Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü’ne göre seçmen olması gereken 18 yaş üzerindeki(ergen) nüfus 45 milyon. Bu veriye göre “2002’de Türkiye’de 3.7 milyon (45-41.3 milyon) ‘*Kayıt Dışı Seçmen*’ var” tezini ileri sürebilirim. Çoğu genç olan bu insanlar yurttaş olamamış. Bu olgunun nedeni “*Yurttaşlık bilincinin*” olmamasıdır. Seçim zamanı muhtarlıklardaki 10-15 günlük askı süresinde bazıları seçmen kütüğüne yazılmadıkları için “**KAYIT DIŞI SEÇMEN OLMUŞ, İRADELERİNİ ORTAYA KOYMAMIŞ, İKTİDAR OLAN AKP’NİN EKMEĞİNE YAĞ SÜRMÜŞ.**” Bu analize, 2002 seçimde birden fazla yere kayıtlı olup İstanbul’un 8 ayrı ilçesinde oy kullananların varlığını da eklersek olayın vahameti daha iyi anlaşılır.

SÖZÜN ÖZÜ: AKP iktidarı, 1946’da başlayan siyasi sürecin bir sonucudur.

21 TEMMUZ 2007 SEÇİMİ

AKP, 2007’DE YÜZDE 35’İN DESTEĞİ İLE YÜZDE 62’LİK GÜÇ ELDE ETTİ

2007 Seçimi Kasım ayında yapılacaktı. Temmuz’da (yazın ortasında) yapıldı. Mayıs ayında TBMM’de Cumhurbaşkanı seçilemeyince AKP, erken seçim kararı almıştır.

21 Temmuz 2007 Seçiminde:

-Nüfus yaklaşık 70.2 milyon, kayıtlı seçmen sayısı 42.8 milyon. Seçime 36 milyon (yüzde 84) katılmış, 7 milyon katılmamış, geçerli oy sayısı 35 milyon olmuş;

-**AKP, yüzde 46 (16 milyon oy) ile TBMM’de yüzde 62’lik güç elde ederek 341 mv çıkarmış ve tek başına iktidar olmuş;**

-CHP, yüzde 21 (7.3 milyon oy) ile yüzde 20’lik temsil oranı elde etmiş. **CHP’nin oy oranı ve sayısı bir önceki seçime göre artmış ama mv sayısı 177’den 112’ye düşmü;**

-MHP, seçim barajını geçmiş, oy sayısını 2.6 milyondan 5 milyona, oy oranını yüzde 8.5’den yüzde 14’e çıkarmış ve 71 mv (yüzde 13) elde etmiş;

-**DEHAP, seçim barajını geçemeyeceğini düşünerek, bağımsız adaylarla seçime girmiş. 2 milyon civarında aldığı yüzde 5’lik oy oranı ile 22 mv (yüzde 4) çıkarmış ve TBMM’de grup kurmuş.**

-TBMM’de dört parti “AKP, CHP, MHP ve DEHAP” grup kurmuş; mv dağılımı daha dengeli olmuş.

21 TEMMUZ 2007 SEÇİMİNİN ÇÖZÜMÜ

21 Temmuz 2007 Seçiminde:

-**AKP, bir önceki seçime göre oy sayısını 10.8 milyondan 16.4 milyona, oy oranını yüzde 34’den yüzde 47’ye çıkarmış. Ama mv sayısı 365 (yüzde 66)’den 341 (yüzde 62)’e düşmü;**

-**AKP, aldığı oy oranının 15 puan üzerinde; CHP, aldığı oy oranının bir puan altında mv çıkarmış;**

-Eski iktidar partilerinden DSP, ANAP ve DYP’nin düşüşleri sürmüş, tabanları büyük oranda kaymış;

-**ANAP ile DYP, DP çatısı altındaki bütünleşmeyi başaramamış; AKP’nin ekmeğine yağ sürmü;**

-7 milyon kişi (yüzde 16) seçime katılmamış. Bu kişiler yurttaşlık hakkını kullanmayan ve görevini yapmayan kişi durumuna düşmü;

-**2007 Seçiminde, 16 milyon kişi kazanmış; 32 milyon kişi kaybetmiş. Aslında Türk ulusu kaybetmiş;**

-6 milyon oy seçim barajına takılmış ama 12 bin oy ile seçilen mv olmuştur.

AKP iktidarı 2002-2007 sürecinde Anayasayı epeyce değiştirmiş; 2011 Seçiminde kazanırsa tamamen değiştireceğini açıklamıştır.

2007'DE SEÇMEN SAYISI 2004'E GÖRE AZALMIŞ

YSK, 2004 Yerel seçiminin yurt içi seçmen sayısını 43 milyon olarak açıklamıştı. 2007 seçimi için yurt içi seçmen sayısını 42 milyon olarak açıkladı. Nüfus her yıl yaklaşık 1.3 milyon kişi artarken seçmen sayısı azalmış. Bu nasıl bir iş? 2007'deki seçmen sayısı 42 milyon değil, 48 milyon olması gerekirdi. Bu analize göre: **"TÜRKİYE'DE KAYIT DIŞI SEÇMEN VE KAYIT DIŞI NÜFUS VAR"** tezini ileriye sürebilirim. 2007 Seçiminde TBMM, 48 milyon ergen kişiden 31 milyonun (yüzde 65) iradesi ile belirlenmiş. Bu seçimde 12 bin oyla bir mv seçilirken 17 milyon kişinin iradesi 'sıfır' olmuş. Bu analizden sonra: "Bu mu milli irade, bu mu ileri demokrasi, bu mu temsilde adalet, bu mu hukuk devleti?" diye sorabiliriz. **ADALETSİZLİK, ADINDA ADALET OLAN PARTİNİN İKTİDARINDA SÜRÜYOR.**

12 HAZİRAN 2011 SEÇİMİ

AKP, 2011'DE 53 MİLYON SEÇMENDEN 21 MİLYONUN İRADESİYLE YÜZDE 60'LIK GÜÇ ELDE ETTİ

12 Haziran 2011 Seçiminde:

- Nüfus 74.2 milyon, kayıtlı seçmen sayısı 53 milyon;
- Seçime 44 milyon (yüzde 83) seçime katılmış, 9 milyon (yüzde 17) katılmamış; geçerli oy sayısı 43 milyon olmuş;
- AKP, geçerli oyların yüzde 49.8'i (21 milyon oy) ile yüzde 60'lık güç elde etmiş, 327 mv çıkararak tek başına iktidar olmuş;**
- 21 milyon seçmen kazanmış, 32 milyon seçmen kaybetmiş;**
- CHP, yüzde 26 (11 milyon oy) ile 135 (yüzde 24) mv çıkarmış;**
- MHP, yüzde 13 (6 milyon oy) ile 53 mv (yüzde 10) çıkarmış;
- BDP, bağımsız adaylarla seçime girmiş; yüzde 7 (3 milyon) oy alarak 35 (yüzde 6) mv çıkarmış;**
- CHP, 1950'den beri iktidarın meşruiyetini sağlama durumunu sürdürmü.**

12 HAZİRAN 2011 SEÇİM ÇÖZÜMÜ

12 Haziran 2011 Seçiminde baraj altında kalan partilerin (DP, DSP, SP, BBP, HAS Parti, İP, TKP, ÖDP, EMEP) aldığı **2 milyon oy (yüzde 5) çöp olmuş. Bu partiler AKP'nin ekmeğine yağ sürmü.** İP kökenli iki bağımsız adayın İzmir'den aldığı oy incelenirse, CHP'nin İzmir'den iki mv eksik çıkardığı anlaşılır. 2011 seçiminde, demokratik değişimi sağlamak için katılım daha yüksek "yüzde 83 değil, yüzde 93" olabilirdi; 1987 Seçiminde yüzde 93.3 (rekor) olmuştu. **AKP, 2009 yerel seçiminde girdiği düşüş eğilimini düzeltmiş; DP, AP ve ANAP'ın yaşadığı duruma düşmemiş. AKP, 2011 Seçiminden aldığı güçle karşı-devrimi tüm şiddetiyle sürdürecektir.**

12 HAZİRAN 2011 SEÇİMİNDE:

- Yüzde 10'luk seçim barajı olmasaydı;
- AKP'ye oy veren 21 milyonun 2 milyonu CHP'ye oy verseydi;
- AKP, aynı oyu alsa bile 15 milyon etkisiz seçmenin(*) içindeki 4 milyon genç seçmen, barajı geçen muhalefet partilerine oy verseydi;
- (*) Seçime katılmayan 9, kütüğe kayıt olmayan 4, baraj altında kalan 2 milyon olmak üzere toplam 15 milyon kişi etkisiz seçmen duruma düşmüş.

Temsilde adalet olsaydı: AKP, 2011'deki seçimde en fazla 270 vekil çıkarır tek başına iktidar olamazdı. 2011 Seçiminde AKP'yi destekleyen 21.4 milyon dışındaki 36.6 milyon seçmen 'Ötekiler' durumuna düşmüş. Bu 36.6 milyonun 14 milyonu genç seçmen. CHP'nin 11, MHP'nin 6, BDP'nin 3 milyon oy aldığı bir seçimde 14 milyon gencin değeri daha iyi anlaşılır.

SEÇİM GÜVENLİĞİ, SEÇMEN KAYITLARI

"Seçim sonuçları bir iki saat gibi kısa sürede açıklandı. Ölüler ve çocuklar, adresi tarla ve tavuk kümesi olanlar oy kullandı. Çöplüklerde iktidar partisi dışındaki partilere ait kullanılmış oy pusulaları bulundu. Bilgisayar ortamında çoğaltılan ve azaltılan seçmenler var. Seçmen sayılarında şaibe var. İktidar partisi için mükerrer oy kullananlar var." Basında yer alan bu iddiaların üzerine gidilmemiş. Seçimlerde hatalı işlem yapan seçmene yeni bir oy pusulası verilmemesine karşın 19 milyon oy pusulası fazla basılmış. İzmir ve birçok ilde bazı seçmenlerin elinde **"AKP damgalı oy pusulaları görülmüş."** Bu oy pusulasını zarfa koyarak damgasız pusulayı geri veren seçmenlerin olduğu iddia edilmiş.

GÜCÜN HUKUKU MU, HUKUKUN GÜCÜ EGEMEN?

“2014 Yerel seçimi ve Cumhurbaşkanlığı seçimi ile 2015 milletvekili seçiminde gücün hukuku değil, hukukun gücü egemen olmalı. Hukukun gücünü egemen kılmak isteyenlerin mücadelesi karşı-devrimin gideceği yönü belirleyecek” demiştim. “Şimdi 2015 Seçiminde neler oldu?” İrdeleyelim.

7 HAZİRAN 2015 VE 1 KASIM 2015 SEÇİMİ

7 Haziran 2015 Seçiminde:

- Nüfus 78.2 milyon, kayıtlı seçmen sayısı 56.6 milyon; -47.5 milyon (yüzde 84) seçime katılmış, 9.1 milyon katılmamış, geçerli oy 46.2 milyon olmuş;
- AKP, geçerli oyların yüzde 41'i (19 milyon oy) ile 258 mv (yüzde 47) çıkarmış; ama tek başına iktidar olamamış;**
- CHP, yüzde 24 (11.5 milyon oy) ile 139 (yüzde 25) mv çıkarmış;**
- MHP, yüzde 16 (7.5 milyon oy) ile 80 (yüzde 14) mv çıkarmış;
- HDP, yüzde 13 (6 milyon oy) ile 80 (yüzde 14) mv çıkarmış;
- 2.2 milyon oy seçim barajına takılmış;
- 1.3 milyon oy geçersiz sayılmıştır.

1 Kasım 2015 Erken Seçiminde:

- Kayıtlı 56.9 milyon seçmenin 48.5 milyonu (yüzde 85) seçime katılmış; 8.4 milyonu katılmamış; geçerli oy sayısı 47.8 milyon olmuş;
- AKP, geçerli oyların yüzde 49.5'i (23.7 milyon oy) ile 317 mv (yüzde 57) çıkararak tek başına iktidar olmuş;**
- CHP, yüzde 25 (12.1 milyon oy) ile 134 (yüzde 24) mv çıkarmış;**
- MHP, yüzde 12 (5.7 milyon oy) ile 40 (yüzde 7) mv çıkarmış;
- HDP, yüzde 11 (5.1 milyon oy) ile 59 (yüzde 11) mv çıkarmış;
- 1.2 milyon oy seçim barajına takılmış;
- 700 bin oy geçersiz sayılmıştır.

2015 SEÇİMLERİNİN ÇÖZÜMÜ

Seçimlerde hatalı oy kullandığını söyleyip yeni bir oy pusulası isteyen seçmene ‘Hayır’ deniliyor ama 7 Haziran 2015 Seçiminde 19 milyon oy pusulası fazla basılmış. Neden?

AKP, 7 Haziran 2015’de tek başına iktidar olamayınca, tarafsız olmayacağını açıklayan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan 1 Kasım 2015’de erken seçime gidilmesini sağlayarak AKP’yi tek başına iktidar yapmış. Cumhuriyet tarihinde ilk defa cumhurbaşkanı iradesiyle erken seçime gidilmiş.

1 Kasım 2015’de, 7 Haziran 2015 seçimine göre AKP, oy sayısını 19 milyondan 23 milyon 700 bine; oy oranını yüzde 41’den yüzde 49.5’e; mv sayısını 258’den 317’ye çıkarmış ve tek başına iktidar olmuş. AKP, 2009 yerel seçiminde yaşadığı düşüşün benzerini 7 Haziran 2015’de de yaşamış ancak 1 Kasım 2015’deki erken seçimde bu düşüşü düzeltmiş. DP, AP ve ANAP’ın durumuna düşmemiş.

CHP, 1950’den beri tek başına iktidar olamama; Ana muhalefet partisi olma (iktidarın meşruiyetini sağlama) durumunu sürdürmüştü. 2002’den beri ilk defa 2015’deki seçimde dördüncü parti (HDP) yüzde 10 seçim barajını aşarak TBMM’ye girmiş. AKP, CHP, MHP ve HDP dışındaki partilerin oy oranları daha da düşmüştü.

7 Haziran 2015’e göre 1 Kasım 2015 Seçiminde:

- Geçerli oy sayısı 1 milyon 600 bin artmış;
 - Baraja takılan partilerin oy sayısı 1 milyon azalmış;
 - AKP, 4 milyon 700 bin oy fazla almış;
 - MHP, 1 milyon 800 bin oy eksik almış;
 - HDP, 900 bin oy eksik almış.
- Yukarıdaki verilerin muhasebesini yaptığımda:

-AKP; MHP'den, HDP'den ve Baraja takılan partilerden azalan oyların tamamını aldığını;
-1 milyon 600 bin geçerli oy artışının 1 milyonu AKP, 600 binini CHP'nin aldığı ortaya çıkıyor.
Bu seçimde bütün partiler kaybederken; AKP ve CHP kazanmış. **Kazanımın yüzde 88'ini AKP, yüzde 12'sini CHP elde etmiş. Bu nasıl bir iştir?** Bu konuyu 'Siyaset Bilimi' ile ilgilenenler irdelemeli.

DEMOKRASİ VE TEMSİLDE ADALET DURUMU

7 Haziran 2015'deki seçimde CHP ve MHP'nin aldığı oylarının toplamı yüzde 41; AKP'nin oyu da yüzde 41. Aldıkları oy oranları aynı ama AKP'nin çıkardığı mv sayısı oranı yüzde 47; CHP (yüzde 25) ve MHP'nin (yüzde 14) çıkardığı mv oranı toplamı yüzde 39. Bu hesaba göre AKP aynı oy oranı ile daha fazla mv (8 puan) çıkardığı ortaya çıkıyor. **Bu adaletsizliğin nedenlerinden biri seçim yasası (yüzde 10 barajlı sistem), diğeri siyasi partiler yasası (parti içi demokrasiyi dışlayan yasa), bir diğeri de muhalif seçmen tabanının bölünmesidir.**

1 Kasım 2015'deki seçimde CHP ve MHP'nin oylarının oransal toplamı yüzde 37; çıkardığı toplam mv sayısı oranı yüzde 31. AKP'nin aldığı oy oranı yüzde 49, çıkardığı mv oranı yüzde 58. **AKP, yasalar ve muhalefetin bölünmesi sayesinde hak ettiğinden 9 puan daha fazla mv çıkarmış.**

2015 seçimlerinde, muhalefet partilerinden CHP ve MHP, aldığı oy oranından daha az; HDP daha fazla mv çıkarmış. **Büyükşehirlerde ve batı illerinde 100 bin oy ile mv olunurken; güneydoğu, doğu ve iç anadolu illerinde ve nüfusu az olan illerde 5 bin oy ile mv olunuyor.**

TBMM'deki temsil oranı 2002 seçiminde yüzde 54 iken, 2007'de yüzde 87, 2011'de yüzde 95, 2015'de yüzde 98 olmuş. **2002'den 2015'e siyasal, sosyal, toplumsal, ekonomik, psikolojik, etnik ve dinsel nedenlerle yeniden yapılanan seçmen tabanı ayrılmış, kemikleşmiş ve kurumsallaşmış.** TBMM'ye giren dört partinin seçmen tabanı 2002 Seçiminde 18; 2007'de 31; 2011'de 42; 2015'de 47 milyon olmuş. Diğer partilerin seçmen tabanı erimiştir.

TEK BAŞINA İKTİDAR İÇİN YÜZDE 46 GEREKLİ

2002'den 2015'e AKP'nin oy oranının yükselmesine karşın mv sayısı düşmüş. AKP, 2002'de yüzde 34 ile 363 mv (yüzde 66); 2007'de yüzde 46 ile 341 mv (yüzde 62); 2011'de yüzde 49.8 ile 327 mv (yüzde 60); 7 Haziran 2015'de yüzde 41 ile 258 mv (yüzde 47); 1 Kasım 2015'de yüzde 49.5 ile 317 mv (yüzde 57) çıkarmış. **Bu tablonun nedeni barajı geçen parti sayısının 2'den 4'e çıkmasıdır.**

Türkiye'de seçmen tabanı, 15-20 yıllık zaman diliminde önemli bir oranda değişim gösteriyor. Bu değişimde ayrılan, kemikleşen seçmen tabanı ve yüzde 10'luk seçim barajı nedeniyle tek başına iktidar olacak olan partinin yüzde 46+ oranında oy alması gerekir. **Çünkü son yıllardaki seçimlerde ikinci olan parti yüzde 20-25; üçüncü yüzde 10-13, dördüncü parti veya bağımsız adaylar yüzde 7 civarında oy alıyor ve TBMM'ye giriyor.**

Yüzde 46 oy alarak iktidar olan birinci partinin oylarındaki yüzde 3'lük (bir buçuk milyon seçmen) eksilme, onun tek başına iktidar olmasını engelliyor. Seçim barajını geçebilen bir parti daha olsa ya da CHP oylarını biraz daha artırabilse, AKP yüzde 46 oranında oy alsa bile tek başına iktidar olamıyor; yüzde 50 oranında oy alması gerekiyor. Birileri galiba bu hesabı biliyor. Muhalefet partileri ve seçmenler bu gerçeği bilmeli. Bu olgu "Bilgisayarda yapılacak hileler" için çok güzel bir ortam.

2015 SEÇİMİ İÇİN SON SÖZ

2015 seçimleri 1946'dan 2015'e çok partili seçim sürecinde, 1957, 1977 ve 2002 seçimleri gibi tarihi önemi olan bir seçim olmuş ama demokratik değişim sağlanamamış. AKP iktidarı 2002-2015 döneminde anayasayı epeyce değiştirmiş; tamamen değiştirme ya da rejimi değiştirme sürecine girmiş. AKP kazandığı bu seçimden aldığı güçle karşı-devrimi tüm şiddetiyle sürdürmekte...

SÖZÜN ÖZÜ: HAKSIZ, HUKUKSUZ, ADALETSİZ DÜZEN SÜRÜYOR. ANAYASANIN 2. MADDESİNDE YAZAN "LAİK, DEMOKRATİK, SOSYAL HUKUK DEVLETİ" 2015'DE DE KÂĞIT ÜZERİNDE KALDI

24 HAZİRAN 2018 MİLLETVEKİLİ SEÇİMİ

24 Haziran 2018 Erken Seçiminde:

-Nüfus 81.4 milyon, kayıtlı seçmen sayısı 59.4 milyon (yurt içi 56.3 milyon, yurt dışı 3.1 milyon). Seçime katılım 50.1 milyon (yüzde 86; yurt içi yüzde 88; yurt dışı yüzde 50); geçersiz oy sayısı 1.1 milyon olmuş;

-AKP, 21.3 milyon (yüzde 42.6) oy almış; Cumhurbaşkanı adayı Erdoğan yüzde 52.5 (26.3 milyon) oy alarak ilk turda, ikinci kez Cumhurbaşkanı(CB) seçilmiş;

-CHP, yüzde 22.6 (11.3 milyon); CB adayı Muharrem İnce yüzde 30.5 (15.3 milyon) almış;

-HDP, yüzde 12 (6 milyon), CB adayı Selahattin Demirtaş yüzde 8.4 (4.2 milyon) oy almış;

-İYİ Parti, yüzde 10 (5 milyon), CB adayı Meral Akşener yüzde 7.3 (3.6 milyon) oy almış;

-Erdoğan'ı destekleyen MHP, 5.6 milyon (yüzde 11) oy almış;

-SP, 672 bin (yüzde 1.3) oy almış;

-Diğer partiler, 544 bin (yüzde 1.1) oy almıştır.

24 HAZİRAN 2018 SEÇİMİNİN ÇÖZÜMÜ

Cumhurbaşkanı(CB) seçiminde İYİ Parti'den azalan 2.7 puan (1 milyon 400 bin oy), HDP'den azalan 3.6 puan (1 milyon 800 bin oy) ve diğer partilerden alınan 0.7 puan (800 bin oy) olmak üzere toplamda 8 puan (4 milyon oy) CHP'nin CB adayı Muharrem İnce'ye gitmiş.

2018 Seçiminde 2015'e göre AKP'nin oy sayısı 24 milyondan 21 milyona, oy oranı yüzde 49.5'dan yüzde 42.6'ya düşmüş. AKP, 295 mv (yüzde 49) çıkarmış ve tek başına iktidar olamamıştır.

2018 Seçimi, 1946'da başlayan çok partili dönemde, 1957, 1977, 2002 ve 2015 seçimleri gibi tarihi önemi olan bir seçim olmuş. Demokratik değişim yine sağlanamamış. Bu tercihin bedelinin ne olacağını zamanla anlayacağız.

14 MAYIS 2023 MİLLETVEKİLİ SEÇİMİ

14 Mayıs 2023 Milletvekili Seçiminde:

-Nüfus 85.3 milyon, seçmen sayısı 64 milyon 145 bin (Yurt içi 60 milyon 721 bin, yurt dışı 3 milyon 424 bin);

-Seçime katılım 55 milyon 835 bin (yüzde 87; yurt için yüzde 89; yurt dışı yüzde 50); geçerli oy sayısı 54 milyon 442 bin, geçersiz oy sayısı 1.1 milyon olmuş;

-AKP, 19.4 milyon (yüzde 35.6) oy almış, 268 mv (yüzde 45) çıkarmış; TBMM'de salt çoğunluk sağlayamamış;

-Altılı Masa kuran CHP, yüzde 25.4 (13.8 milyon) oy almış, 169 mv (yüzde 28) çıkarmış;

-YSP, yüzde 11.7 (4 milyon 800 bin) oy almış, 61 mv (İttifaktaki TİP 4 mv) çıkarmış. Bu ittifak Cumhurbaşkanı adayı çıkarmamış;

-AKP ile ittifak yapan MHP, yüzde 11 (5.5 milyon) oy almış, 50 mv (yüzde 8) çıkarmış.

-AKP ile ittifak yapan YRP, yüzde 2.8 (1.5 milyon) oy alarak 5 mv (yüzde 0.8), AKP listelerinden seçime giren Hüda Par 4 mv, DSP 1 mv çıkarmış;

-CHP ile ittifak yapan İYİ Parti, yüzde 10 (5 milyon) almış, 43 mv (yüzde 7) çıkarmış.

-CHP ile ittifak yapan ve CHP listelerinden seçime giren diğer partiler 40 mv çıkarmış (DEVA 15, Gelecek 10, SP 10, DP 3, İYİ P 1 ve TDP 1 mv).

-Diğer partiler, yüzde 3.5 (1.9 milyon) oy almıştır.

CUMHURBAŞKANI SEÇİMLERİ

2014: ERDOĞAN YÜZDE 51.8 OY İLE CB SEÇİLDİ

10 Ağustos(*) 2014 Cumhurbaşkanı(CB) seçiminde:

-Seçmen sayısı 55 milyon 675 bin olmuş;

-Kullanılan oy sayısı 41 milyon 284 bin, katılım yüzde 74; geçerli oy sayısı 40 milyon 546 bin olmuş;

-14 milyon 391 bin (yüzde 26) kişi seçime katılmamış; 738 Bin oy iptal edilmiş;

-Kurulan sandık sayısı 166.689 olmuş;

-Recep Tayyip Erdoğan başbakanlıktan istifa etmeden seçime katılmış ve aldığı yüzde 51.8 oy oranı (21 Milyon) ile ilk turda CB seçilmiş;

-CHP ve MHP'nin CB çatı adayı Ekmelettin İhsanoğlu 15 milyon 588 bin (yüzde 38.4) oy almış;

-CB adayı S. Demirtaş 3 milyon 958 bin (yüzde 9.8) oy almış.

(*) 10 Ağustos 2014 tarihi 10 Ağustos 1920 tarihli Sevr'i hatırlatıyor.

2014 CUMHURBAŞKANI SEÇİMİ ÇÖZÜMÜ

2014 Cumhurbaşkanlığı Seçiminde Ekmelettin İhsanoğlu'nun aldığı 15.6 milyon (yüzde 38.4) oy, Selahattin Demirtaş'ın aldığı 3.9 milyon (yüzde 9.8) oy ile seçime katılmayan 14.4 milyonun toplamı 34 milyon ediyor. Bu 34 milyon seçmen, 21 milyon (yüzde 51.8) oy alan Erdoğan'a cumhurbaşkanlığını hediye etmiştir.

Soru: 34 milyon seçmenin bölünmesini kimler, ne amaçla ve nasıl gerçekleştirdi?

Yanıt: Erdoğan'ın kazanması için Ekmelettin ve Demirtaş aday gösterilmiştir. Halk bu durumun farkında değil. Ekmelettin bey 2015 Seçiminde CHP'nin teklifini ret etmiş; MHP'den milletvekili olmuş. Demirtaş 2016 yılında hapse atılmış.

Deniz Baykal ile Muharrem İnce ekibinde yer alan milletvekilleri Ekmelettin'in adaylığına karşı çıkmamış; eğilim yoklamasında birinci olan Yılmaz Büyükerşen'e 20 imza vererek aday olması için destek vermemiştir. Yaptığım analize göre 2014 seçiminde 3-4 milyon seçmen Ekmelettin'i protesto ettiği için; 3-4 milyon seçmen seçim yazın yapıldığı için; kalan 7 milyon (yüzde 15) da her zamanki gibi seçime katılmamış. Bu verilere göre üçe bölünen 27 (15.6 + 3.9 + 7) milyon seçmen bütün olan 21 milyona yenilmiştir. Birileri galiba bu hesabı önceden yapmış.

2018 CUMHURBAŞKANI SEÇİMİ

24 Haziran 2018 Erken Seçiminde:

-Nüfus 81.4 milyon, kayıtlı seçmen sayısı 59.4 milyon (yurt içi 56.3 milyon, yurt dışı 3.1 milyon). Seçime katılım 50.1 milyon (yüzde 86; yurt içi yüzde 88; yurt dışı yüzde 50); geçersiz oy sayısı 1.1 milyon olmuş;

-Cumhurbaşkanı(CB) adayı R. Tayyip Erdoğan yüzde 52.5 (26.3 milyon) oy alarak ilk turda, ikinci kez CB seçilmiş;

-CHP, yüzde 22.6 (11.3 milyon); CB adayı Muharrem İnce yüzde 30.5 (15.3 milyon) almış;

-HDP, yüzde 12 (6 milyon), CB adayı Selahattin Demirtaş yüzde 8.4 (4.2 milyon) oy almış;

-İYİ Parti, yüzde 10 (5 milyon), CB adayı Meral Akşener yüzde 7.3 (3.6 milyon) oy almış.

Ek bilgi: Milletvekili seçiminde:

-AKP, 21.3 milyon (yüzde 42.6);

-MHP, 5.6 milyon (yüzde 11);

-SP, 672 bin (yüzde 1.3);

-Diğer partiler, 544 bin (yüzde 1.1) oy almıştı.

2023 CUMHURBAŞKANI SEÇİMİ

2023 Cumhurbaşkanlığı(CB) seçiminin 1. turunda (14 Mayıs) katılım 54.8 milyon (yüzde 87), 28 Mayıs 2023'deki 2. turda 53.3 milyon (yüzde 84) olmuş.

Seçimin birinci turunda Erdoğan 27 milyon 133 bin (yüzde 49.5), Kemal Kılıçdaroğlu 24 milyon 595 bin, Sinan Oğan 2.8 milyon (yüzde 5.2), Muharrem İnce 235 bin (yüzde 0.4) oy almış.

Seçimin 2. turunda Cumhur ittifakının adayı AKP Genel Başkanı Erdoğan yüzde 52.2 (27 milyon 834 bin) oy almış ve üçüncü kez seçilmiş;

Altılı Masanın CB adayı CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu ikinci turda yüzde 47.8 (25 milyon 504 bin) oy almış.

2023 CUMHURBAŞKANI SEÇİM ÇÖZÜMÜ

Bu düzene demokrasi denilemeyeceğini 14 ve 28 Mayıs 2023'de yapılan seçimlerin öncesi ve sonrasında yaşanan süreç ile bir kez daha ortaya çıkmış. Erdoğan, Anayasaya aykırı bir şekilde üçüncü kez aday olmuş. Bu adaylığı yüksek yargı onaylamış; muhalefet meşru saymış; "On'u seçimde yeneceğiz" demiş. Ama yenememiş.

2014, 2018 ve 2023'de yapılan Cumhurbaşkanlığı seçimleri, Anayasa değişikliği için 2017'de yapılan Halk oylaması hep yüzde 52'ye yüzde 48 olmuş. Bu olgu düşündürücüdür ve irdelenmelidir. Cumhuriyetin 100. yılında da Demokratik değişim sağlanamamış. 21 yıllık AKP/RTE iktidarı 5 yıllık yönetim yetkisi daha almıştır.

SORUYORUM:

Cumhurbaşkanı Seçiminin 2. turunda seçime katılmayan 1.5 milyon (yüzde 3) hangi kesimden ve neden seçime katılmamıştır? Şu bir gerçek ki; bu yüzde 3'lük oran seçim kaybettiren veya kazandıran bir olgudur.

Bugünlere nasıl ve ne zaman geldiğimizi tespit etmeye çalışıyorum ve "Dünü (tarihini) bilmeyen bugünü anlayamaz, yarını (geleceğini) kuramaz." Tarih bilincine sahip olmayanlar tarihin karanlık sayfalarında yer alır.

HALK OYLAMALARI

1961 ANAYASASI: 'EVET' YÜZDE 62

1961 Anayasa değişikliği halk oylaması Türkiye'de yapılan ilk halk oylamasıdır. **27 Mayıs 1960 Eyleminden sonra hazırlanan 1961 Anayasası 9 Temmuz 1961 Halk oylamasında yüzde 61.7 (6.3 milyon) 'EVET' oyu ile kabul edilmiş;** 3.9 milyon seçmen 'Hayır' oyu vermiş.

1982 ANAYASASI 'EVET' YÜZDE 91.4

12 Eylül 1980 Darbesinden sonra hazırlanan **1982 Anayasası 7 Kasım 1982 Halk oylamasında 1.623.431 (yüzde 8.6) Hayır oyuna karşılık; 17.2 milyon (yüzde 91.4) 'EVET' oyu ile kabul edilmiş.** Bu oylamada anayasaya eklenen geçici madde ile devlet başkanı olan Kenan Evren'in cumhurbaşkanlığı halk tarafından onaylanmış. Bu oylamada seçime katılım yüzde 91.3 olmuş.

1987 ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİ: 'EVET' YÜZDE 50.2

1982 Anayasasının geçici 4. maddesi ile getirilen 5 ve 10 yıllık siyasal yasakların kalkmaması konusunda 6 Eylül 1987 Halk oylaması yapılmış. Katılım 24.436.821 (yüzde 95) olmuş; yüzde 50.16 (11.711.461 oy) 'EVET'; yüzde 49.84 (11.636.395) hayır çıkmış; Anayasanın geçici 4 maddesi yürürlükten kalkmış ve bazı siyasetçilere getirilen yasak sona ermiş. Bu oylamada evet ve hayır oyları arasındaki fark sadece 75.066 (binde 16) olmuş. Bu sonuçtan sonra başbakan Turgut Özal erken seçim kararı almıştır.

1988 ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİ: 'HAYIR' YÜZDE 65

Türkiye'de yapılan dördüncü; 'HAYIR' çıkan ilk halk oylamasıdır. 1982 Anayasası'nın 127. maddesindeki yerel seçimlerin 1 yıl erkene alınması konusunda 25 Eylül 1988'de yapılmış; seçmenlerin yüzde 65 (15 milyon) 'HAYIR'; yüzde 35 (8 milyon) 'Evet' oyu kullanmış; değişiklik kabul edilmemiş; 13 Kasım 1988 için öngörülen erken yerel seçim yapılamamıştır. Oylamada seçmen sayısı 26.7 milyon; seçime katılım yüzde 88.8 olmuştur.

2007 ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİ: 'EVET' YÜZDE 69

Türkiye'de 21 Ekim 2007'de cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesi ve bazı anayasa değişiklikleri halk oylamasına sunulmuş. Oylamada 42.665.149 seçmenin 28.796.216 (yüzde 67.5)'sı seçime katılmış; yüzde 69 (19.422.714)'u 'EVET'; yüzde 31 (8.744.947)'i 'Hayır' demiş.

2010 ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİ: 'EVET' YÜZDE 59

Hakimler Savcılar Yüksek Kurulu'nun(HSYK/Yargının) yapısının değiştirilmesi de içeren 26 maddelik Anayasa değişikliği 12 Eylül 2010'da Halk oylamasına sunulmuş; oylamada 52.051.828 seçmenin 38.369.215 (yüzde 74)'i seçime katılmış; 13.681.513 (yüzde 26.3) katılmamış; geçerli oyların 21.787.610 (yüzde 58.9)'u 'EVET'; 15.856.441 (yüzde 42.1)'i 'Hayır' demiş; değişiklik kabul edilmiş. Oylamada 'Hayır' diyen yüzde 42'nin yani 16 milyon seçmen için yaptığım analize göre: CHP'ye oy veren 11 milyonun tamamı, MHP'ye oy verenlerin yarısı (3 milyon), diğerlerinden 2 milyon kişi oylamada 'Hayır' demiş.

2017 ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİ: 26.2.2017 TARİHLİ ÖNGÖRÜM: 'HAYIR' YÜZDE 56

Türkiye'de hükümet sistemini/düzenini/rejimini değiştirmeyi içeren, partili cumhurbaşkanlığına geçişin, yargının yapısal değişikliği hükmünün hemen, diğerlerinin 2019'da yürürlüğe gireceği oylama 16 Nisan 2017'de yapılacak. Oylamaya 58 milyon seçmenin 52 milyonunun (yüzde 90) katılacağını; 28 milyon seçmenin/yüzde 56'nın 'Hayır' diyeceğini; oylamanın 'RET edileceğini öngördüm. Ama öngörüm gerçekleşmedi.

2017 HALK OYLAMASI: 'EVET' YÜZDE 51.4

16 Nisan 2017 Halk Oylamasında 58 milyon seçmenin 49 milyonu (yüzde 85) oylamaya katıldı. Geçerli oyların 25.1 milyonu (yüzde 51.4) **'EVET'**; 23.7 milyonu (yüzde 48.6) **'Hayır'** dedi; oylama kabul edildi. 1 milyon 672 bin(*) mühürsüz oy iptal edilmedi ve sayıma dahil edildi. Zaten 'evet/hayır' arasında da o kadar fark vardı. (2.5 milyon diyen de var.)

(*) 2017 HALK OYLAMASI İLE İLGİLİ İDDİALAR

Tele1 Tv'den Oğuzhan Poyrazoğlu, Polimetre Araştırma Kurumunun bir raporunu haber yapmış. Bu haberi 20 Ağustos 2022 tarihli Yeniçağ yayınlamıştır. **Polimetre'nin raporunda: "16 Nisan 2017'deki referandumda 'EVET' oyu ile 'HAYIR' oyu arasındaki farkın 1 milyon 123 binden az olduğu göz önünde bulundurulursa; 24 ilin 104 ilçesinde 10 bine yakın sandıkta '2 MİLYON 83 BİN NORMALDEN FAZLA EVET OYU'nun referandum sonucuna etki etmiş olabileceği; bu 10 bine yakın sandıkta muhalefetin sandık görevlilerinin göreve gitmediği" iddia edilmiştir.** Bu raporu Sözcü, Korkusuz ve Cumhuriyet haber yapmış, yazarları yorumlamıştır. **CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu yukarıda söz konusu edilen 10 bine yakın sandık görevlisinin göreve gitmediğini 2022 yılının Ekim ayında Halk Tv'de İsmail Küçükkaya'nın programında itiraf etmiştir.**

Bugünlere nasıl ve ne zaman geldiğimizi tespit etmeye çalışıyorum. Dünü bilmeyen bugünü anlayamaz, yarını (geleceğini) kuramaz.

ÖNEMLİ YEREL SEÇİMLER: TARİHE ÇEKİLEN ÇİZGİ

27 MART 1994 YEREL SEÇİMİ

1994 Yerel Seçiminde nüfus 60 milyon, yurt içi seçmen sayısı 31.9 milyon; seçime katılım yüzde 89 olmuştur.

27 Mart 1994 Yerel Seçiminde Adaylar ve Oyları:

- Recep Tayyip Erdoğan(RP/yüzde 25)
- İlhan Kesici (DYP/yüzde 22; son 6 dönemdir CHP mv);
- Zülfü Livaneli (SHP/yüzde 20);
- Bedrettin Dalan (ANAP/yüzde 15);
- Necdet Özkan (DSP/yüzde 12);
- Ertuğrul Günay (CHP/yüzde 1.4; Bir dönem AKP'ye geçti ve bakanlık yaptı)

Beşe bölünen yüzde 70, bütün olan yüzde 25'e yenilmiş. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı Erdoğan'a altın tepside hediye edilmiştir. 1994 olgusu, AKP ve RTE'nin 3 Kasım 2002 başlayan ve 23 yıldır süren iktidar sürecine vesile olmuştur.

30 MART 2014 YEREL SEÇİMİ

31 Mart 2014 Yerel Seçiminde nüfus 77.2 milyon, yurt içi seçmen sayısı 52.6 milyon, seçime katılım yüzde 89.2 olmuştur.

30 Mart 2014 Yerel Seçiminde:

- AKP, yüzde 43.4 oranında (19 milyon 470 bin) oy alarak birinci olmuş. 18 Büyükşehir(Bş), 30 İl belediyesi kazanmış;
- CHP, yüzde 25.6 oranında (11 milyon 494 bin) oy alarak 2. parti olmuş. 6 Büyükşehir, 8 İl belediyesi kazanmış. CHP, elindeki Antalya ve Ordu Bş Belediyesini AKP'ye, Adana ve Mersin'i MHP'ye kaptırmış, AKP'den Hatay Bş Belediyesini almış;
- MHP, yüzde 17.6 oranında (7 milyon 907 bin) oy almış. 3 Büyükşehir, 5 il belediyesi kazanmış. MHP Balıkesir Bş Belediyesini AKP'ye vermiş ama Adana ve Mersin'i CHP'den almış. Manisa'yı yeniden kazanmış;
- BDP+HDP yüzde 6.5 oranında (2 milyon 930 bin) oy almış. Diyarbakır ve Van Bş. Belediyesi ile 8 İl belediyesi kazanmış; Mardin Bş Belediyesini BDP kökenli Bağımsız Aday Ahmet Türk kazanmış.

Seçim öncesinde “*CHP’nin 2015’de iktidar olabilmesi için, 2014 yerel seçimlerde birinci olması gerekir*” dedik ama olmadı. AKP, çıkardığı Büyükşehir yasasından yararlanmış, belediye kaybetmemiş, yenilerini kazanmıştır.

CHP ile MHP, 10 Ağustos 2014 cumhurbaşkanı seçiminde “*Çatı aday!*”da uzlaştı. Ama 30 Mart 2014 Yerel seçimlerinde uzlaşmadı. Neden? CHP ve MHP uzlaşabilir, başta Ankara ve İstanbul olmak üzere Antalya, Balıkesir, Ordu Bş Belediyelerini; Ardahan, Artvin, Denizli, Uşak, Kütahya ve Tunceli İl Belediyelerini AKP’ye vermeyebilirlerdi.

YEREL SEÇİMDE YENİ BİR TARİHİ ÇİZGİ

31 MART 2019 YEREL SEÇİMİ

31 Mart 2019 Yerel Seçiminde nüfus 77.2 milyon, yurt içi seçmen sayısı 57.1 milyon, seçime katılım yüzde 84.5 olmuştur.

31 Mart 2019 Yerel Seçimine İstanbul seçimi damga vurmuş. İstanbul’da aynı zarftan çıkan dört oyun biri kabul edilmemiş. Büyükşehir seçimi YSK tarafından iptal edilmiş. 23 Haziran 2019’da yinelenen seçimde bu kez 13 bin oyla değil, 806 bin oy farkıyla Ekrem İmamoğlu İstanbul Bş. Belediye Başkanı seçilmiş. CHP adayı Mansur Yavaş Ankara Bş. Belediye Başkanlığını kazanmış. Üç büyükşehir belediyesi CHP’ye geçmiştir.

2019 Yerel Seçiminde AKP, yüzde 42.7 oranında (19 milyon 767 bin) oy alarak birinci olmuş. 15 Büyükşehir, 24 il, 742 ilçe belediyesi kazanmış.

CHP, yüzde 28.6 oy oranında (13 milyon 219 bin) oy alarak ikinci olmuş. 11 Büyükşehir, 9 il, 240 ilçe belediyesi kazanmış.

MHP, yüzde 8.1 oranında (3 milyon 756 bin) oy almış. Manisa Bş. Belediyelerini, 6 il ve 233 ilçe belediyelerini kazanmış.

HDP, yüzde 5.8 oranında (2 milyon 704 bin) oy almış. Diyarbakır, Van ve Mardin Bş. Belediyesi ile 5 il, 57 ilçe belediyelerini kazanmış.

Tunceli’yi TKP, Kırklareli’yi CHP kökenli Bağımsız Aday kazanmış. İYİ Parti 24, SP 21, DSP 6, DP 8, TKP 1 ilçe belediyesi kazanmış.

31 MART 2024 YEREL SEÇİMİ

31 Mart 2024 Yerel Seçiminde nüfus 85.5 milyon, yurt içi seçmen sayısı 61.4 milyon, seçime katılım yüzde 78.4 olmuştur.

31 Mart 2024 Yerel Seçiminde:

-CHP yüzde 37.8 oranında (17 Milyon 409 Bin) oy alarak 47 yıl sonra birinci olmuş. 14 büyükşehir, 21 il, 314 ilçe, 60 belde belediyesi kazanmış.

-AKP, yüzde 35.5 oy oranında (16 milyon 341 bin) oy alarak ilk kez ikinci olmuş. 12 büyükşehir, 12 il, 346 ilçe, 168 belde belediyesi kazanmış.

-MHP, yüzde 5 oranında (2 milyon 300 bin) oy almış. 8 il, 114 ilçe, 96 belde belediyesi kazanmış.

-DEM, yüzde 5.7 oranında (2 milyon 628 bin) oy almış. Diyarbakır, Van ve Mardin Bş. Belediyesi ile 6 il, 57 ilçe, 10 belde belediyesi kazanmış.

-İYİ Parti 1 il (Nevşehir), YRP 1 il (Şanlıurfa) Belediyelerini kazanmıştır.

2024 Yerel Seçimi AKP’nin 22 yıl sonra ikinci parti olması ve CHP’nin 47 yıl sonra yüzde 38 ile birinci parti olması ile umut doğurmuş. Ancak bu umut başta İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı ve CHP’nin Cumhurbaşkanı adayı Ekrem İmamoğlu ve bir çok belediye başkanı, meclis üyesi ve çalışanının tutuklanması ile yok edilmek istenmektedir.

2011 SONRASI SİYASİ SÜRECİ ETKİLEYEN OLGULARIN SEÇİM ÖNCESİ ÇÖZÜMÜ

TÜRK GENÇLERİNİN DURUMU

2011 Seçiminde iktidar partisi AKP'yi destekleyen 21 milyon seçmenin dışında olan, ötekileştirilen hatta düşman olarak adlandırılan 36 milyon seçmenin içinde 14 milyon genç var. CHP'nin 11, MHP'nin 6, BDP'nin 3 milyon oy aldığını söylersek bu 14 milyon gencin önemi daha iyi anlaşılır. Gençlerin 2 milyonu seçime katılmamış. 1 milyonu seçmen kütüğüne bile kayıtlı değil. 2 milyon genç gelecek endişesiyle ve ailesinden uzakta aç, açık okuyor. Üniversite mezunu 1 milyon genç işsiz. Atanmayan 350 bin öğretmenin 38'i intihar etti. Çalışıyor bir biyoloji öğretmeni madenci, bir bilgisayar öğretmeni çoban olarak. Çalışıyor bir milyonu düşük ücretle ne iş olursa sosyal güvencesiz ve sendikasız. 18-24 yaş arasındaki 3 milyon genç ne okula, ne işe gidiyor. 8 milyon nitelikli genç koyabilseydi bilinçle iradesini, olamazdı AKP tek başına iktidar. Gelirdi muhafazakar iktidara gömlek dar. Ünlü bir işadamı Genç Parti adında parti kurdu; 2002'deki seçiminde yüzde 7 (2 milyon) oranında oy aldı. Ancak yüzde 10 barajını geçemediği için varlık gösteremedi; barajı geçmesi olası diğer iki partinin de barajı geçmesini engelledi; AKP'nin hak etmediği çoğunlukla tek başına iktidar olmasını sağladı. 2002'de bir ilde 5 bin, bir ilde 110 bin oyla bir mv seçilirken 25 milyon oy çöpe gitti. 2002'de 46 milyondan 16 milyonun iradesi belirledi tüm milletvekillerini. 2002'de üçte birlik oyla üçte ikilik güç elde etti TBMM'de AKP. 2002'de kazandığı güce dayanarak sürdürüyor iktidarını. 2004 yerel seçiminde oylar eşit denildi, seçildi AKP'li belediye başkanı kura ile Sinop'ta. "14 milyon genç birlik olsa ne yapabilir?" Bu soru yanıtlanmalı.

GENÇLERİN DİRENME HAKKI VE BİLİNCİ

AKP İktidarı 2013'ün Mayıs ayında İstanbul Taksim Gezi Parkındaki yeşilliği yok etmek, orayı betona kurban etmek istedi. Yaşamının her alanına müdahale edilen, **gelecek endişesi taşıyan, destekledikleri partilerden umut göremeyen** ve vicdanı sızlayan gençler "**Yeter artık**" dedi. "2013 Haziran Halk Hareketi" ile evrensel bir hak olan "**direnme hakkını**" kullandı. **İçlerinde seçime katılmayan, seçmen kütüğüne bile kayıtlı olmayan vardı. Bunların çoğu üniversiteli gençti. Gençler "bu daha başlangıç" dedi; iktidar gençlere şiddet uyguladı. Direniş eylemlerinde gençlerden can veren, gözünü kaybeden oldu; kimi işinden, kimi okulundan oldu. Birçoğu mahkemeye verildi. Yargılanmadan hapse atılan oldu. Ekmek almaya giderken vurulan 14 yaşındaki Berkin Elvan beyninden dört kez ameliyat oldu, aylarca yoğun bakımda kaldı ve vefat etti. Bu eylem sırasında Başbakan Recep Tayyip Erdoğan: "Yüzde 50'yi evde zor tutuyorum" dedi. Direnen gençleri düşman ilan etti. Toplumu iç çatışmaya sürükledi. Yaşananları herkes gördü. Sosyalist Enternasyonal Sekreteri Luis Ayala, "Gezi bizi uyandırdı" dedi. Muhalefet, 2013 Haziran Halk Hareketinden ders çıkarılmalı. Muhalefetin gençlerle iletişime geçmesi ya da gençlerin muhalefetle iletişime geçmesi gerekli...**

"GENÇLER ÇARE SİZ SİNİZ, GELECEK SİZİN"

Toplumcu, laik, bilinçli, devrimci, üretici ve işsiz Türk gençliği, 2014'ün 30 Martındaki yerel seçimde vermek istiyorsa iktidara ders. 30 Mart 2014'de nerede olaksa aldırılmalı seçmen kaydını oraya. Seçmen durumunu öğrenmek için girmeli "ysk.gov.tr"deki e-seçmen'e. Oturduğu dairede, binada kimler seçmen bilmek için incelemeli "chp.org.tr"deki e-seçmen listesini; yanlış bir durum varsa etmeli itiraz hemen ilçe nüfus müdürlüğüne. AKP çıkardı Büyükşehir yasasını, kırsal kesime de oy verdirecek kentler için. Çünkü biliyor kendisinin 2011 seçiminde; CHP'li Antalya, Mersin, Eskişehir, Ordu; MHP'li Adana, Manisa ve Balıkesir Belediyelerinde il genelinde birinci parti konumunda olduğunu. Çıkarmasaydı o yasayı, Denizli, Trabzon, Bursa, Kocaeli, Ankara, İstanbul'u bile kaybederdi. Biliyor sadece İstanbul ve Ankara'nın kaybı demek kendinin sonu demek olduğunu. Biliyor CHP'li İzmir, Aydın, Muğla ve Tekirdağ'da il genelinde CHP ile oy farkının fazla olmadığını. Bir türlü alamadığı bir kaç belediyeyi de alarak denize dökmek istiyor muhalefeti. CHP'nin 2015'de tek başına iktidar olabilmesi için 30 Mart 2014'deki yerel seçimlerde birinci parti olmalı. "**Laik, bilinçli, namuslu, devrimci, emekçi ve işsiz Türk gençliği çare siz siniz!**"

MART 2014 YEREL SEÇİMİ ÖNCESİNDE DURUM

2004 Yerel seçiminde Sinop Belediye Başkanı, oyların eşit çıkması nedeniyle kurayla belirlendi. Bir oyun bile önemi var. 2002 Genel seçiminde 5 bin oyla bir milletvekili seçilmiş,

25 milyon oy çöp olmuştur. 30 Mart 2014 yerel seçiminde bir ilk yaşanacak. 16'dan 30'a çıkarılan Büyükşehir bütünsel oldu. 30 Büyükşehirde il genel meclisleri kaldırıldı. **30 Büyükşehir tüm seçmenlerin yüzde 80'ni kapsıyor.** Kırsal kesim, büyükşehir ve ilçe belediyeleri için oy verecek. **Türkiye'de sosyal, ekonomik ve politik açıdan kentler ile kırsalın yapısı ve tercihleri farklıdır.** 30 Büyükşehir Belediyesinin bir kısmı muhalefet partilerindedir. Muhalefet partilerin elindeki büyükşehir belediyelerinin çoğunluğunda, 2009 İl Genel ve 2011 Milletvekili seçim sonuçlarına göre iktidar partisi AKP birinci parti. CHP'li Antalya, Mersin, Eskişehir ve Ordu, MHP'li Adana, Manisa ve Balıkesir Büyükşehir Belediyesinde 2011 seçim sonuçlarına göre AKP il genelinde birinci partidir. CHP'li İzmir, Aydın, Muğla, Tekirdağ Büyükşehir Belediyesinde CHP ile AKP arasında çok az oy farkı vardır. Fark yüzde 2 ila 10 arasındadır. AKP'nin İstanbul ve Ankara Bş. Belediyelerini kaybetmesi için AKP dışındaki seçmen CHP'ye yönelmeli. AKP'nin kaybetme riski taşıdığı, Denizli, Kocaeli, Gaziantep ve Bursa'da yeni büyükşehir yasası ile risk azalmıştır. AKP'li Konya, Sakarya, Kayseri, Malatya, Erzurum ve Şanlıurfa Bş. Belediyelerinde AKP dışında bir partinin; BDP'li Diyarbakır, Van ve Mardin Bş. Belediyelerinde HDP dışında bir partinin kazanma olasılığı yoktur.

CHP GENEL BAŞKANI KILIÇDAROĞLU 2014 CUMHURBAŞKANI SEÇİM ÖNCESİ NE YAPTI?
CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, 2014 Cumhurbaşkanlığı seçimi öncesinde, 2014 Yerel seçiminde CHP'ye oy veren yüzde 28'i (12.5 milyon seçmeni) dört parçaya böldü. O parçalar:
1)Ekmeletin İhsanoğlu'na oy verecek olanlar;
2)Ekmelettin'e oy vermeyecek, iptal oyu kullanacak olanlar;
3)Seçime katılmayacak, seçimi boykot edecek olanlar;
4)Selahattin Demirtaş'a oy verecek olanlar.

Ayrıca, mevsimin yaz olması nedeniyle memleketine, oturduğu yerden uzaklara; harman için, fındık ve çay toplamak için gidenler, hayvanlarını beslemek için meraya çıkanlar, çalışmak, aileyi ziyaret, izin ve tatil için gidenler olmuştur. İşte bu bölünme seçim kaybettirdi.

2014 CUMHURBAŞKANI SEÇİMİNDE BİLİNÇLİ YURTTAŞLAR NE YAPMALI?
2010 Halk oylamasında "Hayır" diyen yüzde 42 (16 milyon seçmen), 2011'deki seçimde CHP'ye oy veren yüzde 26 (11 milyon); **"Fikri, vicdani, irfanı özgür olan namus cephesi" 2014 Cumhurbaşkanlığı seçiminde ne yapmalı?**

2014 CUMHURBAŞKANI SEÇİMİ İÇİN NE DÜŞÜNDÜM, NE YAPTIM?
CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu ile MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'nin "ÇATI ADAYI" Ekmelettin İhsanoğlu'nu, CHP üyesi, emekli subay, bilinçli yurttaş olarak desteklemeyi fikren ve vicdanen içime sindiremiyorum. Dışlanan bir parti emekçisi olarak parti çalışmalarına müdahil olma konusunda zor durumdayım. Benim gibi düşünenlerin Ekmelettin'e oy vermemesi Erdoğan'ın işine yarar. Bunun bilincindeyim. Soruyorum: **Ekmelettin'i içine sindirememek tabanın suçu mu; CHP'de yıllardır parti içi demokrasiyi ve hukuku uygulamayan yöneticilerin suçu mu? Yanıtlıyorum: Yöneticilerin suçu.**

CHP'de de milletvekilleri, belediye başkanları, meclis üyelerini genel başkan ve çevresindeki birkaç kişi belirliyor. **"Bilinçli seçmenler, 'Menderes, Demirel, Türkeş, Erbakan, Evren, Özal, İrtica, Bölünme korkusu' nedeni ile, 'CHP Atatürk'ün partisidir' diye CHP'ye oy veriyor."** 3, 4, 5 kuşak bir arada 1950'den beri CHP'ye oy verdik. Ama Atatürk'ün mirası olan CHP, 64 yıldır bir kez bile tek başına iktidar yapamadık. **"CHP'ye 'küçük olsun benim olsun, bize muhalefet yeter; bu il/ilçe/belde de halk nasıl olsa CHP'ye oy veriyor; yerel yönetimlerde iktidar olalım; yerel rantı paylaşalım' diyen sermaye sınıfı (özellikle müteahhitler) CHP'nin içine sızmıştır.** Ateşten gömlek olan tek başına iktidar gömleğini giymek istemeyen **CHP yönetimini dizayn eden bu azınlığa, parti emekçileri ve halk "Artık dur" demeli. CHP'deki sermaye sınıfı ilgili ve bilgili parti emekçilerini etkili ve yetkili yapmamak için her şeyi yapıyor. CHP yönetimi, 2014 Yerel seçiminden ders çıkarmadığı gibi Cumhurbaşkanlığı adayı belirlemede tarihi bir hata yapmıştır.**

Bilinçli bir CHP üyesi olarak tek başıma da kalsam eleştirilerimi yapıyorum. Atatürk'ün makamında Erdoğan'ı, Ekmelettin'i, Demirtaş'ı görmek istemiyorum. Gül'ü, Demirel'i, Özal'ı, Evren'i de görmek

istememiştim. Evren'e ve 1982 Anayasası'na "Ret" oyu veren yüzde 8'in içindeydim. 1983'de Kenan Evren, Erdal İnönü'nün SODEP'ini seçime sokmadığı için ANAP, HP ve MDP'yi boykot eden ve iptal oyu veren yüzde 5'in içindeydim. Sonra sırasıyla, CHP kapalı olduğu için SODEP ve SHP'ye, yeniden kurulduktan sonra CHP'ye oy verdim. 2001'den beri CHP üyesi olarak gece gündüz çalıştım. CHP'ye 16 yıl maddi ve manevi olarak katkıda bulundum. 2009 Yerel Seçiminde 25 bin seçmeni barındıran Manavkuyu Mahallesi Sorumluluğu yaptım. Mahalle sorumlusundan genel başkana kadar tüm yetkililere bilimsel bir çalışma grubu kurarak ve projeler üreterek teslim ettim. 22 Ekim 2011'de Kemal Kılıçdaroğlu'na elden teslim ettiğim projenin adı: **"Sandık Çevresine Dayalı Muhtarlık Bölgesi Örgütlenme Projesidir."** Aziz Kocaoğlu ve Hasan Karabağ'ı çok yakından tanıyan birisi olarak bağırma taş basarak 2014 Yerel seçiminde parti çalışmalarına katıldım ve partim CHP'ye oy verdim. Soruyorum: CHP ve MHP cumhurbaşkanı seçiminde "Çatı aday" da uzlaşabildiyse 6 ay önce yapılan 2014 Yerel seçiminde neden uzlaşmadı? **Uzlaşmadıkları için Ankara, İstanbul, Ordu, Balıkesir ve Antalya Belediyelerini AKP'ye hediye ettiler.**

Yüzde 4 (4 milyon seçmen), 20 CHP'li milletvekili cumhurbaşkanı adayı gösterebilirdi. Gösterilmedi. Yasal engeller çıkarıldı. Bizler yine de seçimde katılımcı olalım. **Yurttaşlık görevini yapalım. Özgür irademizle karar verelim.**

"7 Ağustos 2014'e kadar (son üç güne) ilk turda oy zarfının içine bir beyaz kağıda: 'CUMHURBAŞKANIM ATATÜRK' diye yazarak, zarfı sandığa atmayı, aldığım oy pusulasına, adımı yazarak, tarih atarak ve imzalayarak saklamayı ve benim gibi yapanlarla iletişim kurup, Ağustos 2014'den sonra elimizde oy pusulaları ile bir araya gelip birlikte yeni bir mücadeleye başlamayı" düşündüm. Düşündüklerimi yapamadım. Ekmelettin'e oy verdim. Subay emeklisi devre arkadaşımın biri Demirtaş'a oy verdi, biri de Ekmelettin'i protesto etmek için seçime katılmadı. Ekmelettin, 2015 seçimlerinde CHP'nin milletvekilliği önerisini ret etti; MHP'den milletvekili oldu. "15 Temmuz 2016 CIA destekli FETÖ'cü darbe girişimi başarılı olsaydı, Ekmelettin Cumhurbaşkanı yapılacak" iddiası basına yer aldı.

"Seçmen kütüklerinde, oy sayımlarında hileler yapılıyor" iddiasını temize çıkarmayan, devletin bütün kurumları 12 yıllık iktidarında ele geçiren bir düzende cumhurbaşkanı seçimi güvenilir olur mu? Olmaz. 2010 Halk oylamasında yüzde 42 (16 milyon) "Hayır" demişti. 2014 Cumhurbaşkanı seçiminde bu yüzde 42'yi yüzde 51 yapacak çalışmayı CHP 4 yıldır yapmadı. CHP ve MHP, 2010 Halk Oylamasında ve 2014 Yerel seçiminde birlikte plan yapsalardı emperyalizmin oyununu bozarlardı. Demek ki, bu emperyal planını bozmak istemediler.

CHP, partide ve kamuoyu yoklamalarında birinci çıkan Yılmaz Büyükerşen'i Cumhurbaşkanı adayı olarak göstermedi. Gösterseydi seçimi kazanırdı. Soruyorum: Adayı belirlemek için CHP ve MHP neden son dakikayı bekledi? Yanıtıyorum: Bir hinlik düşünülüyor de ondan.

2015 SEÇİMİ SLOGANI: "DEMOKRATİK DEĞİŞİMİ SAĞLAYACAĞIZ" OLMALI

Türkiye'de farklı dönemlerde, farklı seçim sistemleri ve farklı meclis yapısı uygulanmıştır. Türkiye'de çok partili yaşamda hiçbir parti dört kez üst üste tek başına iktidar olamamıştır. **"Siyasi Partiler ve Seçim Yasası" ile parti üyelerinin 'ilgili, bilgili, etkili ve yetkili'; yurttaşların 'bilinçli ve katılımcı' olmaması nedeniyle parti yöneticilerinin her biri birer zorba oluyor. 2011'de 'öteki' durumuna düşen 36 milyonun 22 milyonu birlik olursa, 2015'deki seçimde, AKP'nin 21 milyonunu geçer. Artık demokratik değişim sağlanmalı. Demokratik değişim için toplumcu, bilinçli, laik, emekçi, devrimci, üretici insanlar, işsizler yani halk ne yapmalı?" diye soruyor ve yanıtıyorum: Halkımız, CHP yönetimi, 6 Ok'u içselleştirmeli ve erdemli, bilinçli, cesaretli, liyakatlı bir kadro ile tek başına iktidar yapmalı ve demokratik değişimi sağlamalıdır.**

SİYASET İLE İLGİLENMEK YA DA İLGİLENMEMEK

Platon, 2.400 yıl önce: **"Siyasetle ilgilenmeyen aydınları bekleyen kaçınılmaz sonuç; cahiller tarafından yönetilmeye razı olmaktır"** diye yazmış Devlet adlı kitabında. Namuslu aydınlar, erdemli insanlar, bilinçli yurttaşlar, dürüst gençler ve işsizler yani halk siyaset ile ilgilenmeli; gerici-bölücü-karşı-devrimci planı başarısız kılmalı; hukukun ve ulusun gücünü egemen kılmalı. 6 Ok'u iktidar yapmalıdır.

“SORUNLARI ÇÖZMEK İÇİN ATATÜRK GİBİ DÜŞÜNME”

Norveç dilinde: “Herhangi bir sorun karşısında çözümü olanaksız olduğu düşüncesiyle hemen kestirmeden teslim olma eğiliminde olan, ne yapıp edip bir çözüm üretmek için yaratıcılığını zorlamayan ruh ve zihin tembeli kişilere, hayır yanılıyorsun bir çözüm olmalı, ‘Birazda Atatürk gibi düşünün’” deyiimi varmış. Sorunları çözmek için Atatürk gibi düşünelim. Çoğunluğu oluşturan ancak bir kaç parçaya ayrılan, hukukun gücünü oluşturan namus cephesi, yeni bir mücadelenin yol ve yöntemini bulmak zorunda. Bizim önümüzde Atatürk ve Milli Mücadele örneği var. Atatürk’ün önünde milli bir örnek yoktu; İngiliz, Amerikan, Fransız ve Sovyet devrimleri vardı.

2015 SEÇİMİ İÇİN BİLGİ VERİYORUM

“Bilgi sahibi olmadan fikir sahibi olmayalım.”

Anayasa değişikliği için 12 Eylül 2010 Halk oylamasında yüzde 42 yani 16 milyon seçmen “Hayır” demişti. Yapılan araştırmalar 2011 Seçiminde CHP’ye oy veren 11 milyonunun tamamının; MHP’ye oy verenlerin yarısının (3 milyonun), diğer kesimlerden 2 milyon seçmenin, “Hayır” dediğini işaret ediyor.

2011 Seçiminde 50 bin muhtarlık bölgesinde 196.000 seçim sandığı kurulmuştur. Nüfusu 200’den az, 50.000’den fazla olan muhtarlık bölgeleri var. Her sandık çevresi 100-400 arasındaki seçmenden oluşuyor.

60 milyonu 18 yaşın üzerinde olmak üzere 80 milyonluk Türkiye’de sosyal güvenceli, kayıtlı olarak çalışan 16 milyon insan vergi ödüyor. 10 milyona yakın insan da sigortasız, sosyal güvencesiz ve kayıt dışı olarak çalışıyor, ne ücret aldığı bilinmiyor ve vergi ödemiyor. AKP, iktidarı uzun bir süre 15 milyon insana “YEŞİL KART” verdi. Bu insanlar seçme ve seçilme hakkını kullanıyor. Günümüzde 18 yaşından büyük yani seçmen olan 11 milyon insanın sosyal güvenlik primini vergi verenler ödüyor. 18 yaşından büyük çoğunluğu kadın, 4 milyonu engelli, 10 milyona yakın insanın okuma yazması ve 5 yıllık ilkokul diploması yok. Ancak bu insanlar seçmen...

Soru: 2010 Anayasa halk oylamasında “hayır” diyen yüzde 42’yi kimler ayrıştırıyor?

Yanıt: Muhalefet partilerinin yöneticileri ayrıştırıyor. Muhalefet muhalefetliğini yapamıyor ve birlik olamıyor.

Soru: 2010 Anayasa değişikliğine “hayır” diyen yüzde 42; 2015 Seçiminde CHP’de toplanabilir mi?

Yanıt: CHP, devrimci bir lidere ve bilinçli-liyakatlı-yürekli-üretici bir kadroya sahip olursa; evet, CHP yüzde 42 oy alabilir ve iktidar olabilir.

Soru: Değişim sağlanamazsa neler olur?

Yanıt: Yaşayanlar görececek. Gördük ve 2015 seçimini de kaybettik.

2018 GENEL SEÇİMİ ÖNCESİ SİYASİ DURUM

Uzun yıllardır, “Türkiye’de demokrasi, temsilde adalet, eşitlik var mı; milli irade egemen mi? Demokratik değişim nasıl sağlanır? AKP’nin rejimi değiştirme isteği yani karşıdevrim önlenbilir mi? Siyasal, sosyal, ekonomik, kültürel, psikolojik, etnik, dinsel, mezhepsel nedenlerle iyice ayrılan, kemikleşen ve kurumsallaşan seçmen tabanı ne zaman ve nasıl değişir?” diye soruyor ve yaptığım analizlerle yanıt arıyorum.

15 Temmuz 2016’da FETÖ’cü Kanlı Darbe Girişimi yaşanmıştır. AKP, 20 Temmuz 2016’da Olağanüstü Hal (OHAL) ilanı ile meclisi devre dışı bırakarak ülkeyi Kanun Hükmünde Kararnameler(KHK) ile yönetmeye başlamış. Torba yasalar ve genelgeler ile her türlü demokratik hakkın kullanımını ortadan kaldırmış. Kuvvetler ayrılığı yerine kuvvetler birliğini getirerek tüm yetkileri Cumhurbaşkanı’nda toplamıştır. Bu eylemin adına “Sivil Darbe” denir. **AKP, OHAL altında yapılan şaibeli (2 milyona yakın mühürsüz oylarla geçirilen) 16 Nisan 2017 Halk Oylaması ile Anayasayı ve ülkenin yönetim şeklini değiştirmiştir. “Tek adam rejimi/şahsım devletini kurmuştur.”**

İktidar 16 Mart 2018'de Seçim kanununu değiştirmiş. Milletvekili (mv) sayısını 600'e çıkarmış; siyasi partilere mv seçimlerinde ittifak yapma hakkı tanımış. AKP ile MHP, Cumhuriyet ittifakını kurmuş. BBP, seçime AKP listelerinden girmiş. CHP, İYİ Parti, SP ve DP Millet ittifakını kurmuş. SP, CHP listelerinden; DP, İYİ Parti listelerinden seçime girmiş. İYİ Parti'nin seçime girebilmesi ve TBMM'de grup kurabilmesi yani 20 mv için CHP'li 15 vekil İYİ Parti'ye geçmiş.

2018 CUMHURBAŞKANI SEÇİMİ ÖNCESİ DURUM

Saadet Partisi, muhalefet partileri ile ortak aday çıkarmak için 11. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ü önermiş. Bu öneriye CHP yönetimi olumlu yaklaşmış ama Meral Akşener adaylıktan çekilmemiş. Abdullah Gül geniş bir mutabakat sağlanamadığını gerekçe göstererek aday olmayacağını duyurmuş. CHP Parti Meclisi Cumhurbaşkanı belirleme yetkisini Genel Başkan K. Kılıçdaroğlu'na vermiş. CHP, 4 Mayıs 2018'de 110 milletvekili imzasıyla aldığı grup kararıyla Muharrem İnce'yi aday göstermiş. 2018 Seçimi, 2017 Halk Oylamasında kabul edilen bazı değişikliklerin yürürlüğe girdiği; milletvekili ve Cumhurbaşkanı seçiminin birlikte yapıldığı bir seçim olmuş. 3 Kasım 2019'da yapılması gereken seçim, MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'nin önerisi, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 20 Nisan 2018'deki oluru ile OHAL şartlarında ve baskın tarzında 24 Haziran 2018'de yapılmıştır.

2018 SEÇİMİ ÖNCESİ MUHALEFETE ÖNERİ

Kuvvetler ayrılığına dayalı güçlü parlamenter sisteme geri döneleceği; 16 Nisan 2017'de yapılan ve 2 milyon civarındaki mühürsüz oyla geçen ve gayrimeşru olan anayasa değişikliğinin hükümsüz sayılacağı; yüzde 10'luk seçim barajının kaldırılacağı; Parti içi demokrasinin ve adaletin sağlanacağı; muhtarlık bölgesi seçimleri dahil, belde, ilçe ve il kongrelerinin ve kurultayın en geniş katılım (üye + seçmen) ile yapılacağı; seçimle gelen görevlerde adayların en geniş katılımlı önseçimle belirleneceği; her türlü önseçimin Kasım ayında, her türlü seçimin Mart ayında yapılacağı; her alanda liyakatin, ehliyetin, emeğin, becerinin ve yeteneğin esas alınacağı; hukukun ve adaletin egemen, yargının bağımsız, basın özgür, üniversitelerin özerk olacağı; karma ve planlı ekonomik sisteme dayalı üretim ekonomisinin kurulacağı; tam istihdamın sağlanacağı; sağlık, eğitim, adalet, güvenlik, bilim, teknoloji ve alt yapı gibi kamusal hizmetlerinin parasız olacağı; eğitimin üretim için iş içinde yapılacağı; eğitimin laik ve bilimsel olacağı; sağlığın koruyucu, erişebilir olacağı; bu 10 maddenin anayasa, yasa, tüzük, yönetmelik bazında güvence altına alınacağı yer almalıdır.

TÜRK GENÇLİĞİ

Türk yurdu, Türkiye'nin bütünlüğü, Türk ulusunun egemenliği; Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin varlığı, bağımsızlığı, kazanımları, birikimleri, değerleri, ilkeleri emperyalizmin tehdidi altında. Türk ulusu kaderine terk edilemez. Türkiye Cumhuriyeti'ni bu durumdan Türk ulusuna önderlik yapacak olan her yaştan Türk gençliğinin istenci, direnci, kararı ve mücadelesiyle çıkacaktır. Yeni bir milli mücadelede görev, toplumcu, laik, bilinçli, üretici, devrimci ve işsiz Türk gençliğine düşmektedir.

Türkiye'de, devrimle karşı-devrim mücadelesinde hukuku egemen kılmak isteyenlerin başarısı:

- 1)Türk ulusunun;
- 2)Türk dili Türkçenin;
- 3)Türk yurdu Türkiye'nin;
- 4)Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin;
- 5)Türkiye'nin çevresindeki coğrafyanın;
- 6)Hatta dünyanın geleceğini belirleyecek.

Sorunları çözmek için "Kim, ne amaçla, ne zaman, nerede, nasıl, ne yapmalı (5N1K)" soruları yanıtlanmalı. Akıllı, bilimi rehber edinen, adil, bilgili, cesaretli, çalışkan, çevreci, dürüst, devrimci, erdemli, güvenli, hedefi olan, ilerici liyakatlı, namuslu, onurlu, ulus devletçi, üretici, vicdanlı, yetenekli, yurtsever, zeki insanlar: "Özgürlük, bağımsızlık, eşitlik, katılımcılık"

ilkelerini içselleştirmeli. Çalışan ve işsiz yurttaşlar siyasal olarak “bilinçlenmeli, örgütlenmeli ve hukuku, adaleti, ulusal iradeyi egemen kılma” mücadelesine girmeli.

Hukukun, adaletin, ulusun egemenliği için bilinçli insanlar siyasetle ilgilenmeli; toplumcu, laik, ilerici, devrimci, üretici felsefedeki partileri ilk seçimde tek başına iktidar yapmalı. Toplumcu, laik, devrimci, üretici anlayıştaki partilerin, örneğin CHP’nin iktidar olabilmesi için:

- 1)Atatürk İlkelerini (6 Ok’u) ve aydınlanma, uygarlaşma, sanayileşme devrimlerini içselleştirmeli.
- 2)Türkiye Cumhuriyeti’nin kurtuluş ve kuruluş değerlerini, ilkelerini benimsemeli.
- 3)Tam bağımsızlığı, antiemperyalizmi ve tam istihdamı ilke edinmeli.
- 4)Kamucu, karma, planlı, yüksek teknoloji mallar üreten ekonomi siyasetini benimsemelidir.

1946-2024 DÖNEMİNİ ANLAMAK İÇİN 15 TEMMUZ 2016 DARBE GİRİŞİMİNİ VE 16 NİSAN 2017 HALK OYLAMASINI AYRI BİR BAŞLIK ALTINDA ÇÖZÜMLEDİM

15 TEMMUZ 2016 CIA DESTEKLİ FETÖCÜ KALKIŞMA: İÇ SAVAŞ ÇIKARMA PLANI

Türkiye’de, 1960, 1971 ve 1980 yıllarında seçimlere az bir süre kala 27 Mayıs 1960 Devrimi, 12 Mart 1971 Askeri Muhtırası ve 12 Eylül 1980 Askeri Darbesi yaşanmış. 1962 ve 1963 yıllarında dönemin Kara Harp Okulu Komutanı Albay Talat Aydemir iki kez darbe girişiminde bulunmuş. 5 Haziran 1977 seçimlerinin yapıldığı gece Alpaslan Türkeş ile işbirliği içinde olan dönemin Kara Kuvvetleri Komutanı (KKK) Orgeneral Namık Kemal Ersun’un yapmayı tasarladığı kanlı darbeyi (1977’de Pakistan’da yapılan darbe gibi), Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanlarının karşı çıkması üzerine “*Dönemimde askeri müdahalelere izin vermem*” diyen Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk önlediği iddia ediliyor. Bu girişimi araştırmak isteyenler işe, N. Kemal Ersun’un neden resen emekli edildiğini araştırmakla başlamalıdır.

1960’da Demokrat Parti demokrat; 1971 ve 1980’de Adalet Partisi adil olsa erken seçim kararı alır; seçimle gider; demokratik değişimi sağlardı. Demokratik değişim sağlansaydı bu partilerin yerine geçen aynı zihniyetteki partiler de mağdur rolü oynayamazdı.

NATO’cu Genel Kurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren’in emir komutasındaki Silahlı Kuvvetler 12 Eylül 1980’de faşist bir darbe yapmıştır. Evren ve arkadaşları için ABD’li bir yetkili başkanına: “*Bizim oğlanlar o işi başardı*” demiş. Kenan Evren, 1982 Anayasa oylaması ile birlikte yapılan seçiminde korku, baskı ve şiddetle yüzde 91.4 oranında oy alarak cumhurbaşkanı seçilmiş. Anayasa’ya zorunlu din dersi koydurmuş. Gericiliği beslemiştir. Atatürkçü olduğu zannedilen Ordu, 12 Eylül 1980’de yaptığı faşist darbeyle Atatürk Cumhuriyetinin kurumlarını “TBMM, CHP, Türk Dil ve Tarih Kurumlarını” kapatmış; Atatürk’ün vasiyetini yırtmış; 1961 Anayasasını ortadan kaldırmıştır. Evren’in cenazesine kendi yarattığı ve iktidara getirdiği siyasal İslamcı evlatları bile gelmemiş; halkı kandırmak için o’nu 97 yaşında (sözde) yargılamışlar; er rütbesine indirgemişler.

Tüm askeri müdahaleler CHP’ye zarar vermiş. Müdahalelerden sonra yapılan seçimlerde CHP en az yüzde 10 oranında oy kaybetmiştir. CHP, çok partili dönemde askeri müdahalelerden önce en yüksek oy oranına ulaşmış; 1957 ve 1977’de yüzde 41 oy almış; 1973 ve 1977’de 1. parti olmuş ama tek başına iktidar olamamıştır.

Türkiye, 1997’de 28 Şubat sürecini yaşadı. Bu süreç Erbakan’ın tasfiyesini, Erdoğan-Gül-Gülen ittifakını ve AKP’nin doğuşunu sağlamıştır. 15 Temmuz 2016’daki CIA destekli FETÖ’nün darbe girişimi uzun yıllar öncesinden hazırlanmış. Bu süreç ABD’nin Truman Doktrini çerçevesinde CIA’nın “*Yeşil kuşak; ılımlı İslam; Komünizmle mücadele; BOP/GOP*” projeleri doğrultusunda örgütlediği “*Komünizme Mücadele Derneği, İlim Yayma Cemaati, Nurcular, Işıkçılar, Fetullah Gülen Cemaati*” gibi tarikatların kurulduğu 1945-47 döneminde başlamış. 1943’de 2. Dünya Savaşı sürerken Cumhurbaşkanı İnönü’ye, bir subayın başarılı olamayan bir suikast girişiminde bulunduğu iddiası da basında yer almıştır.

“28 yaşında bir cami imamı olan Fetullah Gülen ile 1966’da MİT Başkanı General Fuat Doğu, Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı Yaşar Tunagür ve bir işadamı(?) Edirne’de buluştukları” basında yer almıştır. Bu görüşmeden bir süre sonra F. Gülen İzmir’e tayin edilmiş. Işıkçılar cemaatinin kurucusu Asker Lisede ve Harbiye’de kimya öğretmenliği yapan Albay Hüseyin Hilmi Işık’tır. 1960 Devriminde Erzincan Askeri Ortaokulu’na sürgün edilen Albay Işık, emekli olmuş. H. Hilmi Işık’ın camide eğittiği iki öğrenciden biri olan Enver Ören’i damat yapmış; diğerini/Hilmi Özkök’ün askerlikte yükselmesini sağlamış. O asker genelkurmay başkanı olmuş. “*Kasaptaki ete soğan doğramam*” diyen ve ifade vermeye gitmeyen o malum kişi, Ergenekon, Balyoz, Askeri Casusluk, Amirallere Suikast ve benzeri isimli kumpaslarla TSK’daki Atatürkçü, Yurtsever, Ulusçu, İlerici, Liyakatlı askerlerin tasfiye edilmesini, FETÖ’cülerin üst makamlara çıkartılmasını sağlamış. İç savaş çıkarmayı da hedefleyen AKP’nin derin devleti FETÖ, 15 Temmuz 2016’da Türkiye’de kanlı darbe girişiminde bulunmuş. Bu girişim için “*Allah’ın bir lütfu*” diyen Cumhurbaşkanı R. Tayyip Erdoğan, 20 Temmuz 2017’de çıkardığı KHK ile sivil darbe yapmış; ilan ettiği OHAL ve taraflı YSK sayesinde 16 Nisan 2017 Halk Oylamasından “Evet” çıkararak rejimi değiştirmiş.

“15 Temmuz başarılı olsaydı Türkiye’nin başında dini lider FETÖ olacaktı. FETÖ’nün Bakanları bile belliymiş” haberi basında yer almıştır. O başa geçseydi Sünni FETÖ, Şii İran’a bir sefer düzenlerdi herhalde. Basında yer alan bir haberde: “*ABD vatandaşı da olan Enver Ören’in oğlu Mücahit Ören 13 Temmuz 2016’da bir e-posta çekerek, iki gün sonra Türkiye’de önemli bir olay olacak*” demiş. Ama M. Ören’e bir şey yapılmamış. Neden?

2017 HALK OYLAMASI ÖNCESİ ANALİZ

16 Nisan 2017 Halk oylaması, çok partili sistem döneminde, 1946’dan 2017’ye en önemli oylama olacak. 1946’da Çok Partili (CHP ve DP) Düzene geçilmiştir. Çok partili düzen demek demokrasi demek değildir. Demokrasinin var olabilmesi için parti içi demokrasinin ve özgür iradenin var olması, yurttaşın eğitim ve geçim sorununun olmaması gerekir. 1956 ve 1960 yılında dönemin CHP’nin Genel Başkanı İnönü, DP iktidarına: “*Biz mutlakiyetten cumhuriyete geçmiştik, siz cumhuriyetten mutlakiyete gidiyorsunuz*” demiştir.

16 Nisan 2017’de “Evet” çıkarsa, gerekli yasalar çıkartılarak Tek Adam Rejimine, hanedanlığa, şeriat devletine/teokrasiye geçilecek; 16 Nisan 2017 tarihi 23 Nisan 1920’nin yerini alacak. 16 Nisan 2017’de bence ‘hayır’ çıkacak. Türk ulusu son sözünü 16 Nisan 2017’de söyleyecek; cumhuriyetten mutlakiyete geçilmeyecek. 23 Nisan 2017 Türk ulusunun “Evet” de, “Hayır” da diyen her yurttaşı tarafından en güzel şekilde anılacak.

Siyaset bilimi 1+1’in 2 yapmadığını ortaya koymuştur. AKP+MHP yöneticileri 1+1’in 2 yapacağını düşünüyor; oylarını topluyor (29.4 milyon/yüzde 63) ve halk oylamasında “Evet” çıkacağını zannediyor. TBMM’de bile 1+1=2 yapmadı. AKP+MHP (316+40)=356 yapıyor ama sonuç 339 oldu. Uzun yıllardır genel başkanlık yapan Devlet Bahçeli mutlak itaat esasına göre belirlediği vekillerinin yüzde 40’ına “Evet” dedirtemedi.

Türkiye, siyasette 1+1’in 2 yapmadığının en yakın örneği 2014 Cumhurbaşkanı seçiminde yaşandı. Cumhurbaşkanı seçiminde 15.5 milyon oy alan ve CHP’nin teklifini reddedip MHP’den milletvekili olan Ekmelettin İhsanoğlu TBMM’deki “Partili cumhurbaşkanlığı” oylamasında “Evet” dedi.

2011 seçiminde yüzde 49 oy alan AKP, Mart 2014 yerel seçiminde yüzde 38, Haziran 2015’deki seçimde yüzde 41 oy almış, tek başına iktidar olma çoğunluğunu kaybetmişti. MHP Gn. Başkanı Bahçeli’nin yardımı, Erdoğan’ın manevrası ve çıkartılan terör olaylarının yardımıyla 4 ay sonra 1 Kasım 2015’de yapılan seçimde AKP, 23 milyon oy (yüzde 49) aldı ve tek başına iktidar oldu. AKP, son dönemde oy artışı da oy düşüşü de yaşadı. Türkiye’de son anda karar veren seçmen kitlesi (yüzde 35) var. Türkiye’de yaz aylarında yapılan seçimlerde katılım düşük (yüzde 70), kış aylarında yüksek (yüzde 85) oluyor. Ayrıca katılım seçimin özelliğine; adayların niteliğine ve konjonktüre göre değişebiliyor.

Partili cumhurbaşkanlığıyla ilgili anayasa değişikliğinin çantada keklik olmadığı “Hayır” diyecekler “TERÖRİST” denilmesinden belli. Ayrıca oylamada “Hayır” diyeceğini açıklayanlar işlerinden atılmakta; vali, kaymakam, rektör, imam, ilçe seçim ve eğitim müdürleri, milli futbolcu, şarkıcı, medya ünlüleri ve patronlar oylamada “Evet” diyeceğini açıklamaktadır. AKP’li bazı yerel yöneticiler oylamada “Hayır” çıkarsa “İÇ SAVAŞ” çıkar demekte; AKP ve MHP “Evet” için ortak miting yapmaktadır. Bu nasıl bir durum, anlamak mümkün değil. Şimdi referandum öncesi durumu çözümlüyorum.

2017 HALK OYLAMASI ÖNCESİ: 1 KASIM 2015 SEÇİM SONUÇLARINI, YAPILAN ARAŞTIRMALARI DIKKATE ALARAK 18 ŞUBAT 2017’DEKİ ÇÖZÜMLEMEMDE:

- AKP’ye oy veren seçmenin (23.673.541) yaklaşık yüzde 20’sinin/4.5 milyonun;
- MHP’ye oy veren seçmenin (5.691.737) yaklaşık yüzde 80’inin/4.5 milyonun;
- HDP’ye oy veren seçmenin (5.145.688) yaklaşık yüzde 60’ının/3 milyonun;
- TBMM dışında kalan partilere oy veren seçmenlerin (1.674.326) yüzde 60’ın/1 milyonun;
- CHP’ye oy veren seçmenin tamamının (12.109.985);
- 1 Kasım 2015 seçimlerine katılmayan 8 milyondan 2 milyonun;
- Yeni seçmen olan 1.300.000 gencin yüzde 70’inin/1 milyonun oylamaya katılacağını ve “Hayır” diyeceğini değerlendiriyorum.

16 Nisan 2017 oylamasında katılımın yüzde 90 (52 milyon); katılmayanların 6 milyon olacağını; “Hayır” diyenlerin 28 milyon (yüzde 56): “Evet” diyenlerin 24 milyon (yüzde 44) olacağını öngörüyorum. Siyasette “1+1”in 2 yapmadığı da bir gerçektir. Ama bu öyle bir oylama ki mutlaka bir toplam olacak ama bakalım hangi toplam gerçek olacak? Bilgisayardaki ara yüz devreye girecek mi? Göreceğiz. Umutlu olalım.

SORGULANMASI GEREKEN HUSUSLAR

1 Kasım 2015’de seçmen sayısı 56 milyon 965 bindi. 7 Haziran 2015’de 56 milyon 633 bin oldu. Seçmen sayısı 4 ayda 332 bin, bir ayda 83 bin kişi artmış.

YSK, 16 Nisan 2017 Halk oylamasında oy kullanacak seçmen sayısını 58 milyon 266 bin olarak açıkladı. 1 Kasım 2015’den 16 Nisan 2017’ye 18 ayda seçmen sayısı 1 milyon 300 bin artmış; 1.600.000 seçmen olmalıydı. 90’lı kuşakta net aylık nüfus artışı yaklaşık 90.000. 18 ayda aylık artışı Haziran-Kasım 2015 sürecindeki 83 bin kişiden bile alsak artış 1.500.000 olmalıydı. 1 milyon 300 bin olmuş. Bu konu irdelenmeli.

2011’den beri Türkiye’de bulunan 3.5 milyon Suriyeli ve benzeri ülke göçerlerinden vatandaş yapılan insan mı var? Bunlar seçmen mi oldu? Bu soruları yanıtlamak için bu konu sorgulanmalı.

HDP’nin eş genel başkanları ve bazı milletvekilleri tutuklu. TBMM’deki oylamada HDP oylamaya girmede. ‘Partili cumhurbaşkanlığı sistemi’ kısa bir süre sonra ‘FEDERASYONU’ getireceğini en iyi onlar biliyor. Hem “Hayır” diyeceğini söyleyen hem de ‘AÇILIM’ sürecine dönülmesini isteyen HDP, AKP ile ‘GİZLİ PAZARLIK’ içinde mi? Sorgulanmalı.

CHP’YE OY VEREN SEÇMENLERE, GENÇLERE BÜYÜK GÖREV DÜŞÜYOR

CHP’ye oy veren 12 milyon seçmenin her biri, 1 Kasım 2015’de, SEÇİME KATILMAYAN, KARARSIZ olan ve “Evet” diyebilecek 25 milyon (yüzde 40) seçmenden 18 milyon “Hayır” için ikna etmeli. “Hayır” oylarının 28 milyon (yüzde 56); seçime katılımının 52 milyon (yüzde 90) olması için çok bilinçli çalışmalı. CHP, 16 Nisan 2017 için, ‘BİRE BİR’ çalışma yöntemini ‘SANDIK SEÇMEN ÇEVRESİNE DAYALI MUHTARLIK BÖLGESİ ÖRGÜTLENME SİSTEMİNİ’ uygulamalı. Toplumla ‘BİLİNÇLİ, ÖRGÜTLÜ, SAĞLIKLI İLETİŞİM’ kurmalı. Her birimizin apartmanımızda ve köyümüzdeki komşularımızla yüz yüze, uzaklardaki akraba, dost ve tanıdıklarımız ile telefonla sağlıklı iletişim kurarak iki kişiyi ikna etmek ‘YURTTAŞLIK GÖREVİ’dir. Üniversite ve liselerin son sınıflarında ailesinden ayrı kentlerde okuyan 18 yaşın üzerindeki 7 milyon genç ile seçmen kaydının bulunduğu ilçe dışında şehirlerde iş arayan, yeni işe giren insanlar seçmen kaydını 18-26 Şubat 2017 (9 gün çok kısa, eskiden 15-20 gündü) tarihleri arasında bulunacakları ilçeye aldırılmalı. Üniversiteli gençlerden seçmen

kaydı okulunun bulunduğu şehirde olanlar bu seçimde oy kullanamayacak. Seçmen kayıtlarının güncellenmesinin bir hafta uzatılması konusunu dönemin CHP Grup Başkan Vekili Özgür Özel'e 24 Şubat 2017 günü Bornova'daki toplantıda not ilettim. Nottaki isteği açıklamadan konuyu(?) genel merkeze ileteceğini herkesin içinde söyledi ama dönüş yapmadı. Süre de uzatılmadı. AKP iktidarını destekleyebilecek 23 milyon seçmene karşılık 35 milyon muhalif seçmen vardı. CHP'yi destekleyen 12 milyonluk kitleye ve başta 4 milyon genç işsiz olmak üzere milyonlarca gence bu tarihi oylamada büyük görev düşüyor.

16 NİSAN 2017 HALK OYLAMASINA SUNULAN ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİNİN ÖZETİ **Anayasa değişikliği kabul edilirse hemen yürürlüğe girecek birinci hüküm *PARTİLİ CUMHURBAŞKANLIĞI*; ikinci hüküm *HAKİMLER-SAVCILAR KURULUNUN (YARGININ) YAPISININ 30 GÜN İÇİNDE DEĞİŞTİRİLMESİDİR.***

Anayasadaki *CUMHURBAŞKANI YEMİN METNİ* değiştirilmiyor. (Sonradan yeni bir değişiklik mi yapılacak?) *YEMİNDE CUMHURBAŞKANININ ATATÜRK İLKELERİNE BAĞLI KALACAĞI, TARAFSIZ OLACAĞI VARDIR.* Sn. Cumhurbaşkanı: “*TARAFSIZ OLMAM*” diyor. Bu durum anayasaya uygun mu? Etik mi? Partili cumhurbaşkanı, cumhurun, halkın, milletin tamamını temsil eder mi; herkesin hukukunu korur mu? Değişiklikle ilgili diğer hükümler 2019'da yürürlüğe girecek; bu hükümlerden birini sorgulayalım. 18 yaşında milletvekili olma hakkı tanınıyor. Ama askerlikle ilişkisi olmaması koşulu var. Bu nasıl olacak? 18 yaşındaki kadınlar mı vekil olacak? Vekil yapılan 18 yaşındaki erkek askerlikten muaf mı olacak? 18 yaşındaki bir gencin vekil olmak için maddi gücü var mı? Kimin çocuğu ve torunu vekil yapılacak?

PARTİLİ CUMHURBAŞKANI, parti içi demokrasi ve ön seçim olmadığı için partisinin tüm vekilleri yani *YASAMA* ve *YÜRÜTMEYİ*; *HAKİMLER SAVCILAR KURULUNDA* yapacağı atamalarla *YARGIYI TEK BAŞINA EGEMENLİĞİ ALTINA ALACAK. YASAMA YÜRÜTME YARGI BİR TEK KİŞİNİN EGEMENLİĞİNE GİRDİĞİNDE, ANAYASAYI ANAYASA YAPAN, T.C. DEVLETİNİN KURULUŞ FELSEFESİ, ANAYASANIN BAŞLANGIÇ BÖLÜMÜ, DEĞİŞTİRİLEMEZ MADDELERİ; YARGI BAĞIMSIZLIĞI, HUKUKUN ÜSTÜNLÜĞÜ, GÜÇLER (YASAMA, YÜRÜTME, YARGI) AYRILIĞI İLKELERİ; 'EGEMENLİK KAYITSIZ ŞARTSIZ ULUSUNDUR' HÜKMÜ; ANAYASANIN RUHU YOK OLACAK; KABUL MÜ?*

1 Mart 2003'de; ABD askerlerini Türkiye'ye yerleştirmeyi içeren teskereyi: AKP'nin 99 vekili (yüzde 27) *REDDETTİ*. Aynı iktidar partisi AKP'nin hiçbir vekili 2017 tarihli anayasa değişikliğine TBMM'de “*HAYIR*” demedi. 15 yıldır tek başına hükümet olan; en fazla yüzde 49.8'ini alan iktidar partisi AKP her istediğini yaptı. “*Yüzde 50'yi evde zor tutuyorum*” diyen, şimdi de “*HAYIR*” diyecek olan yüzde 50'ye “*TERÖRİST*” diyor.

16 NİSAN 2017'DE HALK OYLAMASINA SUNULAN BU ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİ İÇİN SORUYORUM:

- Milletin refahını artıracak mı; işsizliği önleyecek mi; yoksulluğu, yolsuzluğu, yasakları yok edecek mi?
- Devletin, milletin borcunu azaltacak mı? Sağlığı, eğitimi, adaleti, güvenliği parasız yapacak mı?
- Güvenliği sağlayacak mı; terör örgütlerini yok edecek mi; yurtta, bölgede ve dünyada barışı sağlayacak mı?
- Cehaleti yok edecek mi; üniversitelerde özgürce bilim yapılmasını sağlayacak mı?
- Demokrasinin olmazsa olmazı parti içi demokrasiyi sağlayacak mı; askeri ve sivil darbeleri önleyecek mi?
- Tüketim ekonomisinden üretim ekonomisine geçişi sağlayacak mı? Taşeron işçiliği kaldıracak mı?

23 Nisan 1920'de egemenliğini kayıtsız şartsız eline alan Türk Ulusu 16 Nisan 2017'de egemenliğini kim olursa olsun bir tek kişiye teslim etmemeli.

16 Nisan 2017'de hangi sonuç çıkarsa çıksın; kim ne derse desin; bu oylamanın *SİYASAL, İKTİSADİ, KÜLTÜREL, TOPLUMSAL* sonuçları olacaktır.

2017 OYLAMASI ÖNCESİ: TÜRK GENÇLİĞİ GELECEK SİZİN ELLERİNİZDE!

Atatürk: “*Bütün ümidim gençliktedir*” demiş ve Türkiye Cumhuriyeti’ni Türk gençliğine emanet etmiştir. Türkiye, Atatürk’ün liderliğinde, TBMM, CHP ve TSK’nın önderliğinde, Türk Ulusunca gerçekleştirilen Aydınlanma, Bilinçlenme, Üretim, Bilim, Eğitim, Sağlık, Hukuk, Kültür, Sanat, Spor, Sanayi, Tarım, Ekonomi Devrimini 1946 yılında M. Eğitim Bakanı H. Ali Yücel’in istifa ettirilmesinden sonra sürdüremedi. Türk toplumunun yarısını gençler oluşturuyor. Türk toplumu genç dinamik bir toplum. Gençler toplumun bilinçli, cesaretli, çalışkan, devrimci, erdemli, özgür iradeli kesimidir ve toplumsal çıkarı savunur. Toplumun her alanlarda çığ gibi büyüyen sorunlar var. İşsizlik, açlık, susuzluk, evsizlik, yoksulluk, yolsuzluk, yasaklar, borç, cehalet, trafik ve iş kazaları, orman yangınları, adaletsizlik, hukuksuzluk, düşünce, anlatım, toplantı, yürüyüş, gösteri, örgütlenme, iletişim özgürlüğünün olmaması, güvensizlik, ayrışma ve çatışma. Bu sorunların kaynağı olan sorun “yönetim ve denetim” sorunudur. Türkiye’de, TÜİK ve İŞKUR’un açıkladığı resmi işsizlik rakamı 3,5 milyon. Gerçekte 7 milyon işsiz var. Resmi işsizlerin 2 milyonu gençtir. Gerçekte 4 milyon genç işsiz. Bu genç işsizlerin 1 milyonu üniversite mezunu. Bunların 450 bini öğretmen, 150 bini sağlıkçı. İktidar, ülkesini ve yurttaşlarını düşünse eğitilmiş gençlerin tamamını 3 aylık eğitimden sonra istihdam edebilir. Türkiye’nin potansiyeli, kaynağı ve projeleri vardır. Örneğin, 2011’den beri ülkemize göç eden Suriyelilere harcanan 25 milyar, Rusya krizi nedeniyle kaybettiğimiz 25 milyar dolarla gençlerimizin tüm sorunları çözülebilirdi. Türk gençliğinin sorumlulukları var. Gençler sorumluluk alarak sorunlarına çözüm bulmak için iletişim kurmak; toplumsal çalışmalar için zaman ayırmak; planlı ve bilinçli çalışmak zorunda. Toplumsal, siyasal, sosyal, ekonomik olarak parçalanmış, işsiz bırakılmış, hakkını, hukukunu arayınca öldürülmüş, sakat bırakılmış, hasta edilmiş, hapse atılmış, intihara sürüklenmiş binlerce genç var. Güzel ülkemizde, üniversitelerde okuyan 7 milyon, 18 yaşını doldurup seçmen olan ve liselerin son sınıflarında okuyan 1.3 milyon; ailesinden uzakta şehirlerde iş arayan ve yeni iş bulan 2 milyon genç var. 10 milyonu bulan bu gençlerin seçmen kayıtlarında, ikamet kaydının başka bir yerde (ailesinin yanında, sosyal güvenlik primi nedeniyle başka bir adreste) olması nedeniyle sorun var. Bu 10 milyon gencin 4 milyonu seçimlerde katılımcı olamıyor. Yapılan araştırmaya göre gençlerin seçimlere katılmama oranı yüzde 46 olarak çıkmış. Demokrasinin birinci ilkesi katılımcılık, ikinci ilkesi özgür iradedir. Seçmen kayıtlarını, bulunduğu yere alıramayanlar, seçmen kaydının olduğu yere giderek 16 Nisan 2017’de oyunu kullanmalı. Çalışan, üreten 5 milyon genci de eklersek 15 milyon genç seçmen, gücünün farkına varıp birlik olsa çok şey yapabilir. Seçimlerde ve halk oylamalarında bir oy bile önemli. 2004’deki yerel seçimde Sinop Belediye Başkanı oylar eşit çıktığı için kura ile belirlendi. 16 Nisan 2017’deki anayasa değişikliği ile ilgili halk oylamasında yüzde 50+1 oy alan taraf kazanacak, yüzde 50-1 oy alan taraf kaybedecek. Bu anayasa değişikliği başta gençlerin olmak üzere kimsenin sorununu çözmeyecek.

Anayasa değişikliğinin iki hükmü hemen yürürlüğe girecek. Biri: **PARTİLİ CUMHURBAŞKANI**, diğeri: **HAKİMLER SAVCILAR KURULUNUN YAPISININ 30 GÜN İÇİNDE, 22’DEN 13’E DÜŞÜRÜLMESİ**; **PARTİLİ CUMHURBAŞKANINCA VE ONU EGEMENLİĞİNDEKİ TBMM TARAFINDAN BELİRLENEREK DEĞİŞTİRİLMESİ’dir.**

Bu halk oylamasından “Evet” çıkarsa: **YASAMA, YÜRÜTME VE YARGI TEK KİŞİNİN EGEMENLİĞİNE GİRECEK**; bu kez tam olarak cumhuriyetten mutlakiyete, demokrasiden monarşiye, laiklikten teokrasiye geçilecek; feodalizm sürüp gidecek. Toplumun tamamının kazanması için “Hayır” çıkmalı. Bunun için milyonlarca gence büyük görev düşüyor. Hayırlı bir sonuç almak yetmez. Sorunları çözmek için bu iktidarın değişmesi gerekli. Demokratik mücadeleye girmeli, hukukun gücünü iktidar yapmalı. 23 Nisan 2017 günü Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramını herkes coşkuyla anmalı.

KOMŞULARIMIZI BİLGİLENDİRME DUYURUSU:

“SANDIK SEÇMEN LİSTELERİ MUTARLIKLARDA 18 ŞUBAT 2017 CUMARTESİ GÜNÜ ASKIYA ÇIKARILDI. SEÇMEN LİSTELERİ 26 ŞUBAT PAZAR GÜNÜ SAAT 17.00’DE ASKIDAN İNDİRİLECEK. YURTTAŞLAR SEÇMEN LİSTELERİNİ MUTLAKA KONTROL ETMELİ”

Manavkuyu mahalle muhtarlığı Çamkıran İZSU su satış istasyonu bitişiğindedir. Seçmen listeleri “ysk.gov.tr” adresinde yer almaktadır. “ysk.gov.tr”den kendimizi ve apartmanımızda oturan komşularımızı görebiliriz. Kendi konutumuzda yabancı seçmen varsa; ilçe nüfus ve seçim kuruluna bildirmeliyiz. Apartmanımızda ve çevremizde engelli yurttaş varsa muhtarlığa bildirmek gerekir. İlçe seçim kurulu, engellilerin binanın zemin katında oy kullanmasını sağlamaktadır. Apartmanımızda üniversite öğrencisi varsa seçmen listesine kayıt olması için yardımcı olmak gerekir. Yeni nesillerin geleceği için yurttaşlık bilinci ve sorumluluk duygusu ile hareket etmek gerekir.

AÇIKLAMA

İlçe Nüfus Müdürlüğünün adresi:

Adalet mahallesi 1586/17 sokak, No: 3/A Bayraklı

İlçe Seçim Kurulunun Başkanlığının adresi: Mansuroğlu M. Dumlupınar C. No: 68/C Bayraklı

18 YAŞINI DOLDURAN 16.04.1999 VE ÖNCESİ DOĞUMLULAR SEÇMEN OLMUŞTUR

1 Kasım 2015 seçiminden sonra ikamet değiştirenler seçmen kaydını yenilemesi gerekir.

Gerekli belgeler:

I- ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ

1)Öğrenci belgesi

2)Yurtta kalanlar: Yurt müdürlüğünden alacağı belge

3)Evde kalanlar: Kira sözleşmesi veya adına kayıtlı su-elektrik faturası

Bu belgelerle ve nüfus cüzdanı ile: İlçe Nüfus Müdürlüğüne gidilecek bir form doldurulacak; Nüfus Müdürlüğünden alınacak belge ile ilçe seçim kuruluna gidilecektir. Bir yakınının evinde kalan öğrenciler ilgili yerlere yakını ile birlikte gidecektir.

II- İKAMET DEĞİŞTİRENLER

Kira sözleşmesi, adına kayıtlı su-elektrik faturası ve nüfus cüzdanı ile:

-İlçe Nüfus Müdürlüğüne gidilecek bir form doldurulacak ve

-Nüfus müdürlüğünden alınacak belge ile ilçe seçim kuruluna gidilecektir.

III- SEÇMEN KAYDI YAZLIK EVİNDE OLAN SEÇMENLER

Kayıt değişikliği için ilgili belgelerle önce İlçe nüfus müdürlüğüne ve sora ilçe seçim kuruluna gidecektir.

16 NİSAN 2017 HALK OYLAMASI

Türkiye Cumhuriyeti, 24 Ocak 1980 ve 12 Eylül 1980 sürecinde, 2002’de yeni bir döneme girmişti. 2002’de başlayan süreç 15 Temmuz 2016 Darbe Girişimini doğurmuştu.

Ne acı ki çok az oy farkıyla 2017 Halk Oylamasına “Evet” dendi.

16 Nisan 2017 Halk Oylaması ile Türkiye, çok zorlu bir sürece girdi.

“2017 Anayasa değişikliği oylamasında “Hayır” diyen yüzde 48.6, 2018 seçiminde yüzde 51’e çıkarılabilir mi?” diye sormuş. “Çok ve bilinçli çalışılırsa çıkarılabilir” demiştim.

“2017 değişikliğine ‘Hayır’ diyen yüzde 48.6, yapılacak ilk seçimde, CHP’de toplanabilir mi?” diye sormuş. “CHP devrimci bir lidere ve liyakatlı, ehliyetli, yürekli kadrolara sahip olursa toplanabilir” diye yanıtlamıştım. Düşündüklerimiz eyleme geçmedi. 2018’de de, 2023’de de kaybettik.

SON SÖZ

Türkiye’de yaklaşık 2 milyon mühürsüz oyla kabul edilen 16 Nisan 2017’deki Halk oylaması sonucunda egemenliği ulustan alarak bir şahsa veren, dünyada eşi benzeri olmayan ucube bir düzen kuruldu. Ulusumuz bu düzenin nasıl yozlaştığını ve çürüdüğünü yaşayarak görmüştür. “Üçte birle üçte ikilik çoğunluk elde etmenin ve bu güce dayanarak tek adam rejimine geçmeyi sağlayan sisteme ‘DEMOKRASİ’ denilemez.

2017’deki Halk oylamasında “Hayır” diyen yüzde 48.6’yı muhalefet partilerinin yöneticileri ayrıştırıyor. Muhalefet muhalefetiğini yapamıyor ve birlik olamıyor. Bu yüzde 48, nedense hiç yüzde 52 olamıyor.

Türkiye'yi 1950'den beri karşı-devrimci "DP-AP-ANAP-AKP zihniyeti yönetiyor. Bu zihniyetin bu kadar uzun süre iktidar olmasına sivil ve asker darbeler vesile olmuştur.

"Bilinçli-Erdemli-Vicdanlı-Örgütlü-Üretici Toplum kurulamadığı için" Türk ulusu, Anayasası'nda yazılı olan *"Laik, demokratik, sosyal hukuk devletini"* hayata geçiremiyor.
Çetin Köker, 18 Kasım 2025